

คำนำ

คู่มือฉบับผู้นำเสนอคำของบประมาณฉบับนี้ เป็นผลผลิตหนึ่งของโครงการศึกษาเรื่อง “โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการสำคัญตามนโยบายรัฐบาล” ซึ่งศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ร่วมกับสำนักงบประมาณ จัดทำขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น กลุ่มจังหวัด และจังหวัดมีหลักเกณฑ์และแนวทางในการคัดเลือกแผนงาน/โครงการที่จัดทำขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลประกอบคำของบประมาณของหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น กลุ่มจังหวัด และจังหวัด ทั้งนี้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๑ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น กลุ่มจังหวัด และจังหวัดต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลประกอบการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

คู่มือฉบับนี้เป็นฉบับที่ ๒ โดยได้มีการปรับรายละเอียดบางส่วนจากคู่มือฉบับแรกซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นคู่มือในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินปี พ.ศ. ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๕ ที่ผ่านมา ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของสำนักงบประมาณในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินปี พ.ศ. ๒๕๕๖

สำนักงบประมาณหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น กลุ่มจังหวัดและจังหวัดในการใช้เป็นแนวทางวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อประกอบคำของบประมาณแผ่นดินให้มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในการวิเคราะห์และจัดทำแผนงาน/โครงการสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

สำนักงบประมาณ
มกราคม ๒๕๕๕

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๖
๑.๑ ที่มาและความสำคัญ	๖
๑.๒ วัตถุประสงค์ของคู่มือ	๖
๑.๓ แผนงาน/โครงการที่อยู่ในข่ายต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลตามมติคณะรัฐมนตรี	๗
ส่วนที่ ๒ กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการ	๘
๒.๑ ขั้นตอนการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการ	๘
๒.๒ องค์ประกอบของชุดคำถาม	๑๒
๒.๓ ชุดคำถามจำแนกตามลักษณะโครงการ	๑๕
๒.๔ การอ่านผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล	๒๓
ส่วนที่ ๓ โปรแกรมการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการ	๒๔
โปรแกรมส่วนที่ ๑ โปรแกรมการให้สิทธิการเข้าใช้งานในระบบ	๒๕
โปรแกรมส่วนที่ ๒ โปรแกรมการคัดกรองและคัดเลือกแผนงาน/โครงการ	๓๑
โปรแกรมส่วนที่ ๓ โปรแกรมการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลและความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์	๓๘
โปรแกรมส่วนที่ ๔ โปรแกรมการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก	๔๒
ส่วนที่ ๔ คำอธิบายข้อคำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับผู้พิจารณานำเสนอคำของบประมาณ	๔๙
๔.๑ ภาพรวม	๔๙
๔.๒ คำนิยาม	๔๙
๔.๓ คำอธิบายชุดคำถามสำหรับวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล	๕๔
๔.๓.๑ คำถามชุด ก ขั้นตอนการริเริ่มโครงการและการวิเคราะห์เบื้องต้น	๕๔
๔.๓.๒ คำถามชุด ข การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ	๖๐
๔.๓.๓ คำถามชุด ค การจัดลำดับและจัดสรรงบประมาณโครงการ	๖๙
๔.๓.๔ คำถามชุด ง การเตรียมการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ	๗๑
๔.๓.๕ คำถามชุด จ การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการต่อเนื่องและโครงการที่เสร็จแล้วและต้องการขยายผลโครงการ	๗๗

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๕ คำอธิบายการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก	๗๙
๕.๑ กรอบการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก	๗๙
๕.๒ คำอธิบาย	๘๒
๕.๓ ทางเลือกในการบริหารจัดการความเสี่ยง	๘๔
ส่วนที่ ๖ แบบฟอร์มประกอบแนวทางการตอบแบบสอบถาม	๘๖
ส่วนที่ ๗ ตัวอย่างการประเมินความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการ	๑๐๓
๗.๑ ตัวอย่างการตอบชุดคำถามสำหรับลักษณะโครงการบริหารทั่วไป	๑๐๓
๗.๒ ตัวอย่างการตอบชุดคำถามสำหรับลักษณะโครงการบริการชุมชนและสังคม	๑๑๔
๗.๓ ตัวอย่างการตอบชุดคำถามสำหรับลักษณะโครงการเศรษฐกิจ	๑๒๓

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	จำนวนข้อคำถามหลักและคำถามย่อยในแต่ละขั้นตอนการดำเนินแผนงาน/โครงการ	๑๒
๒	ข้อคำถามหลัก ๑๖ ข้อ	๑๓
๓	ชุดคำถามย่อยสำหรับวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการ	๑๔
๔	ชุดคำถามสำหรับโครงการด้านบริหารทั่วไป จำนวน ๓๖ ข้อ	๑๖
๕	ชุดคำถามสำหรับด้านการบริการชุมชนและสังคม จำนวน ๔๔ ข้อ	๑๘
๖	ชุดคำถามสำหรับด้านโครงการด้านเศรษฐกิจและด้านอื่น ๆ จำนวน ๔๗ ข้อ	๒๐
๗	แบบการประเมินความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก	๘๐

สารบัญภาคผนวก

		หน้า
ภาคผนวก ก	กรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น จังหวัด และกลุ่มจังหวัด	๑๓๔
ภาคผนวก ข	การแบ่งลักษณะโครงการ	๑๓๗
ภาคผนวก ค	ชุดคำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของ แผนงาน/โครงการ	๑๔๓

สารบัญญรูป

รูปที่		หน้า
๑	แสดงหน้าจอการเข้าสู่ระบบ	๒๕
๒	แสดงหน้าจอสำหรับลงทะเบียนเพื่อเข้าสู่ระบบ	๒๖
๓	แสดงหน้าจอเข้าสู่ระบบเพื่อแสดงสถานะผู้ใช้	๒๘
๔	แสดงหน้าหลักเพื่อเลือกภาพแบบการกรอกข้อมูล	๒๙
๕	แสดงหน้าจอกรอกข้อมูลรายละเอียดโครงการ	๓๐
๖	หน้าจอการกลั่นกรองโครงการที่อยู่ในเกณฑ์การวิเคราะห์ความเสี่ยงตาม หลักธรรมาภิบาล	๓๒
๗.๑	หน้าจอผลการกลั่นกรองโครงการที่อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตาม หลักธรรมาภิบาลกรณีปกติ	๓๓
๗.๒	หน้าจอผลการกลั่นกรองโครงการที่อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตาม หลักธรรมาภิบาลกรณีพิเศษ	๓๔
๘	หน้าจอให้กรอกข้อมูลพื้นฐานโครงการ	๓๕
๙	หน้าจอสำหรับเลือกลักษณะโครงการ	๓๖
๑๐	หน้าจอสำหรับเลือกประเภทโครงการ	๓๗
๑๑	หน้าจอแสดงชุดคำถามสำหรับโครงการใหม่ ๔ ชุดคำถาม	๓๘
๑๒	หน้าจอแสดงชุดคำถามสำหรับโครงการต่อเนื่อง/ขยายผล ๕ ชุดคำถาม	๓๙
๑๓	หน้าจอแสดงตัวอย่างข้อคำถามในแต่ละชุดคำถาม	๔๐
๑๔	หน้าจอที่แสดงให้เห็นว่าได้สิ้นสุดการประเมินในแต่ละชุด	๔๑
๑๕	หน้าจอความเสี่ยงสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก	๔๒
๑๖	หน้าจอรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล (ก่อนส่งผลการวิเคราะห์ โครงการ)	๔๔
๑๗	หน้าจอแก้ไขข้อมูลโครงการการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล	๔๕
๑๘	หน้าจอรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล (กรณีส่งผลการวิเคราะห์ แล้ว)	๔๗
๑๙	หน้าจอโครงการที่ยังไม่สมบูรณ์บันทึกการวิเคราะห์	๔๘
ภาคผนวกรูปที่ ก-๑ กรอบความสัมพันธ์ของตัวแปรในการปรับปรุงชุดคำถาม		๑๓๕

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ที่มาและความสำคัญ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกแผนงาน/โครงการในการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกันกำหนดขึ้นโดยให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น กลุ่มจังหวัด และจังหวัด แขนงผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลไปพร้อมกับคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี ทั้งนี้ ให้รวมถึงการของบประมาณที่เป็นงบกลางของหน่วยงานต่างๆด้วย และเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลประกอบการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ และปีต่อไป โดยมีมติรับทราบแนวทางและหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการที่สำคัญตามนโยบายรัฐบาลตามที่สำนักงานประมาณนำเสนอเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ต่อมา ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ สำนักงานประมาณได้เห็นความจำเป็นในการปรับหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการซึ่งใช้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ และ พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้มีความกระชับและลดความซ้ำซ้อนในชุดคำถาม เพื่อจะได้สามารถใช้ดำเนินการสำหรับการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ต่อไป และได้มอบหมายให้สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ดำเนินโครงการที่ต่อเนื่องจากโครงการจัดทำหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการสำคัญตามนโยบายรัฐ คู่มือฉบับนี้จึงจัดทำขึ้นตามผลการศึกษาใน “โครงการพัฒนาหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการสำคัญตามนโยบายรัฐบาล”

๑.๒ วัตถุประสงค์ของคู่มือ

๑) เพื่อให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น กลุ่มจังหวัด และจังหวัดมีหลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกแผนงาน/โครงการที่จัดทำขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลมาวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อประกอบการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี

๒) เพื่อให้แผนงาน/โครงการที่ได้รับคัดเลือกมีความเป็นไปได้สูงในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินแผนงาน/โครงการให้ครบถ้วน มีการค้นหาและระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง กำหนดแนวทางการจัดการความเสี่ยง ตลอดจนมีการติดตาม ทบทวน และรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างมีธรรมาภิบาล

๑.๓ แผนงาน/โครงการที่อยู่ในข่ายต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลตามมติคณะรัฐมนตรี

แผนงาน/โครงการที่อยู่ในข่ายต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล เป็นแผนงาน/โครงการที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนี้

ก. เป็นแผนงาน/โครงการ ที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการบรรลุผลตามเป้าหมายกระทรวง ส่วนราชการ/ รัฐวิสาหกิจภายใต้กระทรวง กลุ่มจังหวัด หรือจังหวัด และ

ข. เป็นแผนงาน/โครงการ ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน สิ่งแวดล้อมหรือการให้บริการขั้นพื้นฐานของประชาชน และ

ค. เป็นแผนงาน/โครงการ ที่ใช้งบประมาณสูงของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น กลุ่มจังหวัด จังหวัด

ง. เป็นแผนงาน/โครงการอื่นที่ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจหรือผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ตรวจราชการกระทรวง หรือสำนักงานงบประมาณเห็นควรให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

แผนงาน/โครงการที่ใช้งบประมาณสูงของส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ จังหวัด และกลุ่มจังหวัด จะปฏิบัติตามนโยบายของสำนักงานงบประมาณ ซึ่งจะมีหนังสือเวียนแจ้งให้ทราบในแต่ละปีงบประมาณแผ่นดิน

แผนงาน/โครงการที่ไม่อยู่ในข่ายต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลตามหนังสือเวียนที่แจ้งให้ทราบในแต่ละปีงบประมาณแผ่นดิน หากเป็นแผนงาน/โครงการที่ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ หรือผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี หรือผู้ตรวจราชการกระทรวง หรือสำนักงานงบประมาณเห็นควรให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล หน่วยงานที่มีแผนงาน/โครงการลักษณะดังกล่าวก็ต้องดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลด้วย ทั้งนี้ต้องมีหนังสือสั่งการจากหน่วยงานที่ต้องการให้ดำเนินการ

ส่วนที่ ๒

กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการ

๒.๑ ขั้นตอนการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการ

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลที่จะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาคำขอ งบประมาณของเจ้าหน้าที่จัดทำงบประมาณนั้น หน่วยงานผู้เสนอคำขอของงบประมาณจะต้องดำเนินการตาม ขั้นตอนการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลรายแผนงาน/โครงการ ด้วยการบันทึกข้อมูลผ่าน โปรแกรมที่กำหนด เพื่อให้โปรแกรมบันทึก ประมวลผล และสามารถออกรายงานแสดงผลการวิเคราะห์ ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล และนำเสนอเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาคำขอของงบประมาณของเจ้าหน้าที่จัดทำ งบประมาณ

ในการดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล หน่วยงานผู้เสนอคำขอของงบประมาณต้องผ่านกระบวนการที่เกี่ยวข้อง ๔ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ คัดเลือกแผนงาน/โครงการที่สนองตอบยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ

ส่วนที่ ๒ คัดเลือกแผนงาน/โครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น กลุ่มจังหวัด และจังหวัดที่ต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลประกอบคำขอของงบประมาณประจำปี

ส่วนที่ ๓ บันทึกข้อมูลในโปรแกรมที่สำนักงานงบประมาณกำหนดเพื่อออกรายงานผลการ วิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการในแต่ละขั้นตอนของการวางแผนและบริหาร โครงการ

ส่วนที่ ๔ บันทึกข้อมูลในโปรแกรมที่สำนักงานงบประมาณกำหนดเพื่อออกรายงานประเมิน ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

ส่วนที่ ๑ การคัดเลือกแผนงาน/โครงการที่สนองตอบยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ

ส่วนนี้เป็นการคัดเลือกแผนงาน/โครงการที่สนองตอบนโยบายหลักตามแผนการบริหาร ราชการแผ่นดิน โดยหน่วยงานผู้จัดทำคำขอของงบประมาณแผ่นดินเป็นผู้ระบุในช่อง “ยุทธศาสตร์การจัดสรร งบประมาณ” ว่าแผนงาน/โครงการที่จัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นแผนงาน/โครงการที่ สอนองตอบนโยบายหลักของแผนการบริหารราชการแผ่นดินตามมติคณะรัฐมนตรีใดในปีงบประมาณนั้นๆ

แผนงาน/โครงการที่สนองตอบนโยบายหลักตามแผนการบริหารราชการแผ่นดินข้อใดข้อหนึ่ง ถือว่าผ่านการคัดเลือกและเป็นแผนงาน/โครงการที่ต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลัก ธรรมาภิบาลในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนแรกนี้หน่วยงานต้องพิจารณาว่า แผนงาน/โครงการที่จะจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นแผนงาน/โครงการที่สนองตอบยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีด้านใด^๑ โดยยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายแต่ละปี จะมีการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ของประเทศ โดยตัวอย่างยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์การสร้างรากฐานการพัฒนาที่สมดุลสู่สังคม
๒. ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งรัฐ
๓. ยุทธศาสตร์การสร้างความสำเร็จเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน
๔. ยุทธศาสตร์การศึกษา คุณธรรม จริยธรรม คุณภาพชีวิต และความเท่าเทียมกันในสังคม
๕. ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ พันฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรม
๗. ยุทธศาสตร์การต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
๘. ยุทธศาสตร์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
๙. รายการค่าดำเนินการภาครัฐ

สำนักงานประมาณได้กำหนดให้แผนงาน/โครงการที่สนองตอบยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณข้อใดข้อหนึ่งเป็นแผนงาน/โครงการที่ต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ในกรณีของหน่วยงานอื่นบางหน่วยงานที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินโดยตรง ให้ระบุในช่อง “ไม่เกี่ยวข้อง” ในโปรแกรม

**ส่วนที่ ๒ การคัดเลือกแผนงาน/โครงการ ที่เข้าข่ายต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล
ประกอบการของบประมาณรายจ่ายประจำปี**

ส่วนนี้เป็นขั้นตอนการคัดเลือกแผนงาน/โครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น กลุ่มจังหวัด และจังหวัดที่เข้าข่ายต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลประกอบคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี หน่วยงานผู้เสนอคำของบประมาณจะใช้หลักเกณฑ์การคัดเลือกแผนงาน/โครงการ ๓ ข้อ ดังนี้

- ๑) เป็นแผนงาน/โครงการที่มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ ได้กำหนดให้เป็นแผนงาน/โครงการที่มีความสำคัญทางนโยบายของรัฐบาล ดังนี้
 - ก. เป็นแผนงาน/โครงการ ที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการบรรลุผลตามเป้าหมายกระทรวง ส่วนราชการ/ รัฐวิสาหกิจภายใต้กระทรวง กลุ่มจังหวัด หรือจังหวัด และ
 - ข. เป็นแผนงาน/โครงการ ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน สิ่งแวดล้อมหรือการให้บริการขั้นพื้นฐานของประชาชน และ
 - ค. เป็นแผนงาน/โครงการ ที่ใช้งบประมาณสูงของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น กลุ่มจังหวัด จังหวัด

^๑ หมายถึงปีที่ของบประมาณแผ่นดิน

ง. เป็นแผนงาน/โครงการอื่นที่ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจหรือผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ตรวจราชการกระทรวง หรือสำนักงานประมาณเห็นควรให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

จากข้อกำหนดข้างต้น สรุปได้ดังนี้

แผนงาน/โครงการที่อยู่ในข่ายต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

แผนงาน/โครงการที่อยู่ในข่ายต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลตามข้อกำหนดข้างต้นหมายถึงแผนงาน/โครงการใหม่ที่เพิ่งเริ่มต้นในปีงบประมาณนั้นๆ ทั้งนี้รวมแผนงาน/โครงการใหม่ที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา หรือเป็นโครงการที่ต้องการจะขยายผลต่อจากโครงการที่ทำเสร็จไปแล้ว

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ สำนักงานประมาณได้กำหนดให้แผนงาน/โครงการที่มีลักษณะจัดเป็นรายจ่ายลงทุน เท่านั้นที่ต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ในปีต่อไป สำนักงานประมาณอาจกำหนดให้แผนงาน/โครงการลักษณะอื่น เช่น แผนงาน/โครงการที่มีลักษณะจัดเป็นรายจ่ายประจำ ต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลตามที่เห็นควรให้วิเคราะห์

สำหรับแผนงาน/โครงการที่มีความสำคัญตามนโยบายของรัฐบาล ตามมติคณะรัฐมนตรีล่าสุด เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ นั้น ให้สำนักงานประมาณกำหนดหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการ เว้นแต่ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ จังหวัด และกลุ่มจังหวัด เป็นรายปีไป เช่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้ส่วนราชการฯ ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการ เฉพาะโครงการที่ใช้งบประมาณที่เป็นโครงการลงทุนสูงสุด ๓ ลำดับแรก สำหรับแผนงาน/โครงการใหม่ หรือแผนงาน/โครงการต่อเนื่อง ที่จะเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖

แผนงาน/โครงการที่ไม่อยู่ในข่ายต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลตามข้อกำหนดข้างต้น หากเป็นแผนงาน/โครงการที่ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจหรือผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ตรวจราชการกระทรวง หรือสำนักงานประมาณเห็นควรให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล หน่วยงานที่มีแผนงาน/โครงการลักษณะดังกล่าวก็ต้องดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลด้วย ทั้งนี้ต้องมีหนังสือสั่งการจากหน่วยงานที่ต้องการให้ดำเนินการ

แผนงาน/โครงการที่ไม่อยู่ในข่ายต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

- ๑) แผนงาน/โครงการที่ไม่ใช่โครงการใหม่
- ๒) แผนงาน/โครงการที่เป็นการของบผูกพัน หรือแผนงาน/โครงการที่ของบประมาณไปชำระหนี้สิน
- ๓) แผนงาน/โครงการที่ไม่อยู่ในข่ายว่าต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลตามประกาศของสำนักงานประมาณในแต่ละปี

แผนงาน/โครงการที่ไม่อยู่ในข่ายต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลในขั้นตอนที่ ๒ นี้ การพิจารณางบประมาณประจำปีจะเป็นไปตามกระบวนการปกติ ส่วนแผนงาน/โครงการที่ผ่านการคัดกรองในส่วนที่ ๒ นี้จะต้องดำเนินการในส่วนที่ ๓ ต่อไป

ประเภทของโครงการที่เข้าสู่การพิจารณาตามหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล จะเป็นโครงการในระดับผลผลิต เทียบเท่าผลผลิต หรือต่ำกว่าผลผลิต

เมื่อหน่วยงานบันทึกข้อมูลในโปรแกรมเสร็จจะได้รับทราบผลของการคัดกรองว่าเป็นแผนงาน/โครงการที่อยู่ในข่ายต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลในขั้นตอนต่อไปหรือไม่จากหน้าจอคอมพิวเตอร์ทันที

สำหรับแผนงาน/โครงการที่ไม่เข้าข่ายตามการพิจารณาในส่วนที่ ๒ นี้ การพิจารณาจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีจะเป็นไปตามกระบวนการปกติ ส่วนแผนงาน/โครงการที่ผ่านการคัดกรองในส่วนที่ ๒ นี้จะต้องดำเนินการในส่วนที่ ๓ ต่อไป

ส่วนที่ ๓ การเข้าสู่กระบวนการประเมินความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๑ ได้ระบุให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลไว้ ๒ ลักษณะคือ ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ และความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล^๒ ในส่วนนี้เป็น การวิเคราะห์ว่าแผนงาน/โครงการที่ผ่านการคัดเลือกจากส่วนที่ ๒ ได้มีการวางแผนและบริหารโครงการใน ขั้นตอนต่างๆ ตามหลักธรรมาภิบาลมากน้อยเพียงใด โดยมีแนวคิดว่าการละเว้นไม่วางแผนและบริหาร โครงการให้สอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาลอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลาย ด้าน ซึ่งถือเป็นความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ของแผนงาน/โครงการ อาจส่งผลกระทบต่อ ความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ ยุทธศาสตร์ระดับกระทรวงหรือระดับกรมหรือเทียบเท่า ตลอดจนแผนงาน/โครงการไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์

แผนงาน/โครงการซึ่งผ่านขั้นตอนการคัดกรองแผนงาน/โครงการตามส่วนที่ ๒ มาแล้ว และ อยู่ในข่ายที่ต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ให้เริ่มกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ด้วยการตอบคำถามซึ่งจัดไว้ ๕ ชุด คือชุด ก ถึงชุด จ

ชุดคำถามได้สร้างขึ้นให้อยู่ในกรอบความสัมพันธ์ระหว่างขั้นตอนการวางแผนดำเนินงาน ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ และความเสี่ยงเชิงธรรมาภิบาลเช่นเดียวกับชุดคำถามเดิม โดยชุดคำถามใหม่นี้จะ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน ๑๖ ข้อที่มีลักษณะเป็นปรนัย และมีข้อคำถามย่อยที่มีลักษณะเป็นอัตนัยที่ให้ ตอบเฉพาะประเด็นที่สำคัญสั้นๆในแต่ละข้ออีกจำนวน ๓๑ ข้อย่อย โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๑

^๒ คำอธิบายกรอบแนวคิดอยู่ในภาคผนวก ก

ตารางที่ ๑ จำนวนข้อคำถามหลักและคำถามย่อยในแต่ละขั้นตอนการดำเนินแผนงาน/โครงการ

ขั้นตอนการดำเนินแผนงาน/โครงการ		จำนวนข้อหลัก	จำนวนข้อย่อย	รวม
คำถามชุด ก	ขั้นริเริ่มโครงการ	๒	๘	๑๐
คำถามชุด ข	ขั้นการวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ	๖	๑๒	๑๘
คำถามชุด ค	ขั้นการวิเคราะห์และจัดสรรงบประมาณ	๑	๒	๓
คำถามชุด ง	ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ	๖	๗	๑๓
คำถามชุด จ	ขั้นการติดตามผลการดำเนินงานที่ผ่านมารณิโครงการต่อเนื่องและโครงการเก่าที่ต้องการขยายผล	๑	๒	๓
	รวม	๑๖	๓๑	๔๗

๒.๒ องค์ประกอบของชุดคำถาม

คำถามแต่ละชุดจะประกอบด้วย ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ คำถามหลัก จำนวนรวมทั้งหมด ๑๖ ข้อ

การตอบคำถามในส่วนนี้ หน่วยงานจะต้องระบุว่าได้มีการดำเนินการที่สะท้อนถึงการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล และบริหารความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ตามประเด็นคำถามหรือไม่ โดยมีคำตอบให้เลือก ๒ คำตอบ คือ “มีการดำเนินการ” หรือ “ไม่มีการดำเนินการ” ในกรณีที่หน่วยงานได้ระบุคำตอบว่าเป็น “มีการดำเนินการ” จะถือว่าผ่านเกณฑ์ความเสี่ยงธรรมาภิบาลและความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ในข้อนั้น ๆ ยกเว้นเจ้าหน้าที่จัดทำงบประมาณของสำนักงบประมาณจะพิจารณาว่า คำอธิบายหรือชี้แจงวิธีการดำเนินการตามข้อคำถามย่อยไม่สมเหตุผลเพียงพอที่จะผ่านเกณฑ์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล การประเมินผลสุดท้ายจะเปลี่ยนกลับเป็นไม่ผ่านแทน

กรณีที่ตอบว่า “ไม่มีการดำเนินการ” ให้ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลและความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ในข้อนั้น ๆ

ชุดคำถามหลักประกอบด้วยคำถาม ๕ ชุดคือคำถามชุด ก ข ค ง และ จ ซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนการวางแผนและบริหารแผนงาน/โครงการของสำนักงบประมาณ ดังนี้

ชุดคำถาม	ขั้นตอนการริเริ่มโครงการ
คำถามชุด ก	๑ ริเริ่มโครงการใหม่และการวิเคราะห์เบื้องต้น
คำถามชุด ข	๒ วิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ
คำถามชุด ค	๓ วิเคราะห์และจัดสรรงบประมาณ
คำถามชุด ง	๔ ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ

คำถามชุด จ ๕ การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการต่อเนื่องและโครงการที่ทำเสร็จแล้วและต้องการขยายผลโครงการ

คำถามทั้งหมด ประกอบด้วยจำนวนคำถามหลัก ๑๖ ข้อ ดังแสดงในตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ ข้อคำถามหลัก ๑๖ ข้อ

ชุดคำถาม	ประเด็นคำถาม
ชุด ก	ริเริ่มโครงการใหม่และการวิเคราะห์เบื้องต้น
คำถามหลัก ก-๑	โครงการนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการและ/หรือแก้ปัญหาของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่
คำถามหลัก ก-๒	มีรายงานการทบทวนที่แสดงศักยภาพและความพร้อมของผู้รับผิดชอบโครงการหรือไม่
ชุด ข	การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ
คำถามหลัก ข-๑	โครงการนี้มีวิเคราะห์ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบของโครงการหรือไม่
คำถามหลัก ข-๒	มีการนำข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากำหนดขอบเขตของโครงการหรือไม่
คำถามหลัก ข-๓	ได้มีการนำผลการศึกษาด้านปัญหาและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการ เปิดเผยต่อสาธารณะและผู้เกี่ยวข้องหรือไม่
คำถามหลัก ข-๔	คาดว่าโครงการจะมีผลกระทบเชิงลบหรือไม่
คำถามหลัก ข-๕	มีการกำหนดภาพแบบองค์การพร้อมบุคลากรที่จะดำเนินงานประจำเมื่อโครงการสิ้นสุดแล้วหรือไม่
คำถามหลัก ข-๖	มีการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการหรือไม่
ชุด ค	วิเคราะห์และจัดสรรงบประมาณโครงการ
คำถามหลัก ค-๑	ผู้รับผิดชอบโครงการได้ใช้หลักความคุ้มค่าในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการหรือไม่
ชุด ง	การเตรียมการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ
คำถามหลัก ง-๑	มีการกำหนดระยะเวลาตามขอบเขตและแผนการดำเนินโครงการต่อไปนี้
คำถามหลัก ง-๒	"แผนปฏิบัติการ" และ "แผนงบประมาณ" โครงการมีความสอดคล้องกันหรือไม่
คำถามหลัก ง-๓	ในแผนปฏิบัติการได้มีการคำนึงถึงมาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบหรือไม่
คำถามหลัก ง-๔	โครงการมีการเตรียมการโดยกำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ ในกรณีที่มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก หรือไม่
คำถามหลัก ง-๕	ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบและเห็นชอบกับทางเลือกในการเตรียมการกรณีที่มีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกที่กำหนดขึ้น ใช่หรือไม่
คำถามหลัก ง-๖	มีรายงานการศึกษาที่สรุปปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และบทเรียนจากการดำเนินโครงการหรือไม่
ชุด จ	การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการต่อเนื่องและโครงการที่ทำเสร็จแล้วและต้องการขยายผลโครงการ
คำถามหลัก จ-๑	หน่วยงานมีรายงานประเมินผลการใช้งานโครงการที่ผ่านมาหรือไม่

ส่วนที่ ๒ คำถามย่อย

ในส่วนของคำถามย่อยจำนวน ๓๑ ข้อ ได้กระจายไปในแต่ละคำถามหลัก โดยเป็นคำถามที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อยืนยันว่าได้มีการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลในคำถามหลักจริง ซึ่งการตอบคำถามในส่วนนี้จะเป็นการอธิบายรายละเอียดของการดำเนินการตามขั้นตอนที่สอดคล้องกับคำถามหลัก (ตารางที่ ๑)

ภาพแบบคำถามย่อยได้สร้างขึ้นมานั้นได้อิงกับแบบฟอร์มการจัดทำคำของบประมาณประจำปี เพราะเป็นข้อความที่ผู้จัดทำงบประมาณแผ่นดินมีข้อมูลและมีความคุ้นเคยอยู่แล้วบางส่วน เป็นการลดภาระของผู้ตอบ นอกจากนี้ในชุดคำถามย่อยยังได้จัดทำขึ้นในลักษณะที่เป็นข้อความชี้แนะให้ผู้ตอบสามารถตอบได้ตรงประเด็นมากขึ้น

ชุดคำถามย่อยมีทั้งหมด ๓๑ ข้อ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานส่วนราชการผู้วิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลในการจัดทำแผนงาน/โครงการสามารถอธิบายได้ว่า ในการจัดทำแผนงาน/โครงการแต่ละขั้นตอน ได้ใช้หลักธรรมาภิบาลตามที่กำหนดขึ้นในชุดคำถามอย่างไร ชุดคำถาม ก ถึง จ ที่ประกอบด้วยคำถามหลักและคำถามย่อยนี้ได้นำเสนอไว้ในตารางที่ ๓ ซึ่งผู้รับผิดชอบโครงการควรให้ข้อมูล โดยการตอบข้อคำถามและข้อคำถามย่อยแต่ละข้อให้ครบถ้วน

ตารางที่ ๓ ชุดคำถามย่อยสำหรับวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการ

คำถามชุด ก	ริเริ่มโครงการใหม่และการวิเคราะห์เบื้องต้น
ก-๑.๑	วัตถุประสงค์ของโครงการคือ
ก-๑.๒	กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการคือ
ก-๑.๓	สรุปปัญหา/ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
ก-๑.๔	กระบวนการเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ร่วมแสดงความคิดเห็นพร้อมเอกสารยืนยันว่ามีกิจกรรมจริง
ก-๑.๕	มีกลุ่มเป้าหมายใดที่มีได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ
ก-๒.๑	สรุปศักยภาพและความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินโครงการให้สำเร็จได้อย่างไร
ก-๒.๒	ระบุว่าโครงการนี้หน่วยงานของท่านสามารถดำเนินการได้เองทั้งหมด หรือต้องมีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น กรณีที่มีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น โปรดระบุชื่อหน่วยงานที่บูรณาการด้วย
ก-๒.๓	ระบุประสบการณ์ที่ผู้รับผิดชอบ/หัวหน้าโครงการเคยบริหารโครงการลักษณะเดียวกัน
คำถามชุด ข	การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ
ข-๑.๑	ผลผลิตของโครงการคือ
ข-๑.๒	ผลลัพธ์ของโครงการคือ
ข-๑.๓	ระบุการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพร้อมเอกสารประกอบ
ข-๒.๑	สรุปผลการประชุมชี้แจงผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อยืนยันการยอมรับของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และระบุเอกสารที่เกี่ยวข้อง
ข-๓.๑	ระบุวิธีการที่ได้ดำเนินการผลการศึกษาด้านผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ
ข-๔.๑	ระบุผู้ที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบทางลบจากการดำเนินโครงการ
ข-๔.๒	ผู้รับผิดชอบมีแนวทางในการบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบอย่างไร

ตารางที่ ๓ ชุดคำถามย่อยสำหรับวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการ (ต่อ)

คำถามชุด ข	การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ
ข-๔.๓	ระบุว่าผู้ที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจะได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสมอย่างไร
ข-๔.๔	ระบุวิธีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ทราบถึงผลกระทบเชิงลบ และผลกระทบเชิงลบนั้นเป็นที่ยอมรับหรือไม่
ข-๕.๑	ระบุองค์กร/หน่วยงานที่จะดำเนินการบริหารหลังจากโครงการเสร็จสิ้น
ข-๖.๑	ระบุผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการนี้
ข-๖.๒	ระบุความคุ้มค่าของโครงการ
คำถามชุด ค	ขั้นตอนการจัดลำดับและจัดสรรงบประมาณโครงการ
ค-๑.๑	ระบุโครงการอื่นที่ใช้เปรียบเทียบกับโครงการนี้ในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ
ค-๑.๒	ระบุความสำคัญของโครงการนี้เปรียบเทียบกับโครงการลงทุนอื่นในด้านของความคุ้มค่า
คำถามชุด ง	การเตรียมการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ
ง-๑.๑	ระบุตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง "กิจกรรม" "ผลงานที่นำส่ง" และ "กรอบระยะเวลา"
ง-๒.๑	แสดงรายการที่เปรียบเทียบ "แผนปฏิบัติการ" และ "แผนงบประมาณ"
	กรณีที่ไม่เคยมีประสบการณ์ ไม่ต้องตอบ
ง-๓.๑	ระบุถึงมาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบดังกล่าว
	ถ้าตอบว่า " มี " โปรดระบุรายละเอียดต่อไปนี้
ง-๔.๑	สรุปทางเลือกที่เป็นไปได้ในกรณีที่มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก
ง-๕.๑	โปรดสรุปประเด็นที่ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบและเห็นชอบกับทางเลือกในการเตรียมการในกรณีที่มีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกที่กำหนดขึ้น
ง-๖.๑	เขียนสรุปปัญหา อุปสรรค ที่ต้องตระหนักระหว่างการดำเนินโครงการ ซึ่งถ้าเกิดขึ้นจะกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ
ง-๖.๒	เขียนสรุปการวางแผนทางในการแก้ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
คำถามชุด จ	การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการต่อเนื่องและโครงการที่ทำเสร็จแล้วและต้องการขยายผลโครงการ
จ-๑.๑	ระบุผู้รับผิดชอบในการบริหาร จัดการ / ดูแล / บำรุงรักษาผลผลิตโครงการ
จ-๑.๒	ระบุแนวทางการประเมินผลลัพธ์และความพึงพอใจกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๒.๓ ชุดคำถามจำแนกตามลักษณะโครงการ

โครงการต่างๆ ที่หน่วยงานราชการขอเงินงบประมาณแผ่นดินมีความแตกต่างกันหลายลักษณะ โดยสำนักงบประมาณได้จำแนกไว้เพื่อประโยชน์ของการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินไว้ ๔ ประเภทหลัก ได้แก่ โครงการด้านการบริหารทั่วไป โครงการด้านเศรษฐกิจ โครงการด้านการบริการสังคมและชุมชน และโครงการด้านอื่น ๆ รายละเอียดการแบ่งประเภทลักษณะโครงการ แสดงในภาคผนวก ข

หน่วยงานผู้จัดทำคำของบประมาณแผ่นดินต้องตรวจสอบจากภาคผนวก ข ของคู่มือนี้ก่อนว่า แผนงาน/โครงการของตนจัดอยู่ในลักษณะโครงการประเภทใด จึงจะสามารถเลือกตอบชุดคำถามที่กำหนดไว้ในโปรแกรมได้ โดยได้กำหนดไว้ ๓ ชุด คือ ชุดคำถามสำหรับโครงการด้านการบริหารทั่วไป ชุดคำถามสำหรับโครงการด้านการบริการสังคมและชุมชน และชุดคำถามสำหรับโครงการด้านเศรษฐกิจและโครงการด้านอื่น ๆ

ชุดคำถามที่กำหนดขึ้นมีเพียง ๑ ชุด ประกอบด้วยคำถามหลัก ๑๖ ข้อ และคำถามย่อย ๓๑ ข้อ รวมทั้งสิ้น ๔๗ ข้อ ทุกลักษณะโครงการจะต้องตอบข้อคำถามหลักทุกข้อ (๑๖ ข้อ) ในส่วนของคำถามย่อยให้ตอบตามลักษณะโครงการด้านต่างๆ ดังนี้

- ด้านบริหารทั่วไปมีข้อคำถามย่อย จำนวน ๒๐ ข้อ รวมทั้งสิ้น ๓๖ ข้อ
- ด้านการบริการชุมชนและสังคมมีข้อคำถามย่อย จำนวน ๒๘ ข้อ รวมทั้งสิ้น ๔๔ ข้อ
- ด้านเศรษฐกิจและด้านอื่นๆมีข้อคำถามย่อย จำนวน ๓๑ ข้อ รวมทั้งสิ้น ๔๗ ข้อ

ชุดคำถามในแต่ละลักษณะโครงการได้แสดงไว้ใน ตารางที่ ๔ ตารางที่ ๕ และตารางที่ ๖

ตารางที่ ๔ ชุดคำถามสำหรับโครงการด้านการบริหารทั่วไป จำนวน ๓๖ ข้อ

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล	
คำถามชุด ก	ริเริ่มโครงการใหม่และการวิเคราะห์เบื้องต้น
ก-๑	โครงการนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการและ/หรือแก้ปัญหาของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่
ก-๑.๑	วัตถุประสงค์ของโครงการคือ
ก-๑.๒	กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการคือ
ก-๑.๓	สรุปปัญหา/ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
ก-๑.๔	ระบุวิธีการเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสียได้ร่วมแสดงความคิดเห็นพร้อมเอกสารยืนยันว่ามีกิจกรรมจริง
ก-๑.๕	มีกลุ่มเป้าหมายใดที่มีได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ
ก-๒	มีรายงานการทบทวนที่แสดงศักยภาพและความพร้อมของผู้รับผิดชอบโครงการหรือไม่
ก-๒.๑	สรุปศักยภาพและความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินโครงการให้สำเร็จได้อย่างไร
ก-๒.๒	ระบุว่าโครงการนี้หน่วยงานของท่านสามารถดำเนินการได้เองทั้งหมด หรือต้องมีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น กรณีที่มีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น โปรดระบุชื่อหน่วยงานที่บูรณาการด้วย
ก-๒.๓	ระบุประสบการณ์ที่ผู้รับผิดชอบ/หัวหน้าโครงการเคยบริหารโครงการลักษณะเดียวกัน
คำถามชุด ข	การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ
ข-๑	โครงการนี้มีวิเคราะห์ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบของโครงการหรือไม่
ข-๑.๑	ผลผลิตของโครงการคือ

ตารางที่ ๔ ชุดคำถามสำหรับโครงการด้านบริหารทั่วไป จำนวน ๓๖ ข้อ (ต่อ)

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล	
ข-๒	มีการนำข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากำหนดขอบเขตของโครงการหรือไม่
ข-๓	ได้มีการนำผลการศึกษาด้านปัญหาและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการ เปิดเผยต่อสาธารณะและผู้เกี่ยวข้องหรือไม่
ข-๔	คาดว่าโครงการจะมีผลกระทบเชิงลบหรือไม่
ข-๕	มีการกำหนดภาพแบบองค์การพร้อมบุคลากรที่จะดำเนินงานประจำเมื่อโครงการสิ้นสุดแล้วหรือไม่
ข-๖	มีการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการหรือไม่
ข-๖.๑	ระบุผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการนี้
ข-๖.๒	ระบุความคุ้มค่าของโครงการ
คำถามชุด ค	ขั้นตอนการจัดลำดับและจัดสรรงบประมาณโครงการ
ค-๑	ผู้รับผิดชอบโครงการได้ใช้หลักความคุ้มค่าในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการหรือไม่
ค-๑.๑	ระบุโครงการอื่นที่ใช้เปรียบเทียบกับโครงการนี้ในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ
ค-๑.๒	ระบุความสำคัญของโครงการนี้เปรียบเทียบกับโครงการลงทุนอื่นในด้านของความคุ้มค่า
คำถามชุด ง	การเตรียมการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ
ง-๑	มีการกำหนดระยะเวลาตามขอบเขตและแผนการดำเนินโครงการต่อไปนี้
ง-๑.๑	ระบุตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง "กิจกรรม" "ผลงานที่นำเสนอ" และ "กรอบระยะเวลา"
ง-๒	"แผนปฏิบัติการ" และ "แผนงบประมาณ" โครงการมีความสอดคล้องกันหรือไม่
ง-๒.๑	แสดงรายการที่เปรียบเทียบ "แผนปฏิบัติการ" และ "แผนงบประมาณ"
ง-๓	ในแผนปฏิบัติการได้มีการคำนึงถึงมาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบหรือไม่
ง-๓.๑	ระบุถึงมาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบดังกล่าว
ง-๔	โครงการมีการเตรียมการโดยกำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ ในกรณีที่มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก หรือไม่
ง-๔.๑	สรุปทางเลือกที่เป็นไปได้ในกรณีที่มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก
ง-๕	ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบและเห็นชอบกับทางเลือกในการเตรียมการกรณีที่มี
ง-๕.๑	โปรดสรุปประเด็นที่ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบและเห็นชอบกับทางเลือกในการเตรียมการในกรณีที่มีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกที่กำหนดขึ้น
ง-๖	มีรายงานการศึกษาที่สรุปปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และบทเรียนจากการดำเนินโครงการหรือไม่

ตารางที่ ๔ ชุดคำถามสำหรับโครงการด้านบริหารทั่วไป จำนวน ๓๖ ข้อ (ต่อ)

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล	
ง-๖.๑	เขียนสรุปปัญหา อุปสรรค ที่ต้องตระหนักระหว่างการดำเนินโครงการ ซึ่งถ้าเกิดขึ้นจะกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ
ง-๖.๒	เขียนสรุปการวางแผนทางในการแก้ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ชุด จ	การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการต่อเนื่องและโครงการที่ทำเสร็จแล้ว และต้องการขยายผลโครงการ
จ-๑	หน่วยงานมีรายงานประเมินผลการใช้งานโครงการที่ผ่านมาหรือไม่

ตารางที่ ๕ ชุดคำถามสำหรับโครงการด้านบริการชุมชนและสังคม จำนวน ๔๔ ข้อ

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล	
คำถามชุด ก	ริเริ่มโครงการใหม่และการวิเคราะห์เบื้องต้น
ก-๑	โครงการนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการและ/หรือแก้ปัญหาของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่
ก-๑.๑	วัตถุประสงค์ของโครงการคือ
ก-๑.๒	กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการคือ
ก-๑.๓	สรุปปัญหา/ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
ก-๑.๔	ระบุวิธีการเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสียได้ร่วมแสดงความคิดเห็นพร้อมเอกสารยืนยันว่ามีกิจกรรมจริง
ก-๑.๕	มีกลุ่มเป้าหมายใดที่มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ
ก-๒	มีรายงานการทบทวนที่แสดงศักยภาพและความพร้อมของผู้รับผิดชอบโครงการหรือไม่
ก-๒.๑	สรุปศักยภาพและความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินโครงการให้สำเร็จได้อย่างไร”
ก-๒.๒	ระบุว่าโครงการนี้หน่วยงานของท่านสามารถดำเนินการได้เองทั้งหมด หรือต้องมีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น กรณีที่มีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น โปรดระบุชื่อหน่วยงานที่บูรณาการด้วย
ก-๒.๓	ระบุประสบการณ์ที่ผู้รับผิดชอบ/หัวหน้าโครงการเคยบริหารโครงการลักษณะเดียวกัน
คำถามชุด ข	การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ
ข-๑	โครงการนี้มีวิเคราะห์ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบของโครงการหรือไม่
ข-๑.๑	ผลผลิตของโครงการคือ
ข-๑.๒	ผลลัพธ์ของโครงการคือ
ข-๑.๓	ระบุการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพร้อมเอกสารประกอบ
ข-๒	มีการนำข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากำหนดขอบเขตของโครงการหรือไม่

ตารางที่ ๕ ชุดคำถามสำหรับโครงการด้านบริการชุมชนและสังคม จำนวน ๔๔ ข้อ (ต่อ)

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล	
ข-๒.๑	สรุปผลการประชุมชี้แจงผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อยืนยันการยอมรับของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และระบุเอกสารที่เกี่ยวข้อง
ข-๓	ได้มีการนำผลการศึกษาด้านปัญหาและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการ เปิดเผยต่อสาธารณะและผู้เกี่ยวข้องหรือไม่
ข-๓.๑	ระบุวิธีการที่ได้ดำเนินการผลการศึกษาด้านผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ
ข-๔	คาดว่าโครงการจะมีผลกระทบเชิงลบหรือไม่
ข-๔.๑	ระบุผู้ที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบทางลบจากการดำเนินโครงการ
ข-๕	มีการกำหนดภาพแบบองค์กรพร้อมบุคลากรที่จะดำเนินงานประจำเมื่อโครงการสิ้นสุดแล้วหรือไม่
ข-๕.๑	ระบุองค์กร/หน่วยงานที่จะดำเนินการบริหารหลังจากโครงการเสร็จสิ้น
ข-๖	มีการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการหรือไม่
ข-๖.๑	ระบุผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการดำเนินการดำเนินโครงการนี้
ข-๖.๒	ระบุความคุ้มค่าของโครงการ
คำถามชุด ค	ขั้นตอนการจัดลำดับและจัดสรรงบประมาณโครงการ
ค-๑	ผู้รับผิดชอบโครงการได้ใช้หลักความคุ้มค่าในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการหรือไม่
ค-๑.๑	ระบุโครงการอื่นที่ใช้เปรียบเทียบกับโครงการนี้ในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ
ค-๑.๒	ระบุความสำคัญของโครงการนี้เปรียบเทียบกับโครงการลงทุนอื่นในด้านของความคุ้มค่า
คำถามชุด ง	การเตรียมการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ
ง-๑	มีการกำหนดระยะเวลาตามขอบเขตและแผนการดำเนินโครงการต่อไปนี้
ง-๑.๑	ระบุตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง "กิจกรรม" "ผลงานที่นำเสนอ" และ "กรอบระยะเวลา"
ง-๒	"แผนปฏิบัติการ" และ "แผนงบประมาณ" โครงการมีความสอดคล้องกันหรือไม่
ง-๒.๑	แสดงรายงานที่เปรียบเทียบ "แผนปฏิบัติการ" และ "แผนงบประมาณ"
ง-๓	ในแผนปฏิบัติการได้มีการคำนึงถึงมาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบหรือไม่
ง-๓.๑	ระบุถึงมาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบดังกล่าว
ง-๔	โครงการมีการเตรียมการโดยกำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ ในกรณีที่มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก หรือไม่
ง-๔.๑	สรุปทางเลือกที่เป็นไปได้ในกรณีที่มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก
ง-๕	ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบและเห็นชอบกับทางเลือกในการเตรียมการกรณีที่มี

ตารางที่ ๕ ชุดคำถามสำหรับโครงการด้านบริการชุมชนและสังคม จำนวน ๔๔ ข้อ (ต่อ)

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล	
ง-๕.๑	โปรดสรุปประเด็นที่ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบและเห็นชอบกับทางเลือกในการเตรียมการในกรณีที่มีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกที่กำหนดขึ้น
ง-๖	มีรายงานการศึกษาที่สรุปปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และบทเรียนจากการดำเนินโครงการหรือไม่
ง-๖.๑	เขียนสรุปปัญหา อุปสรรค ที่ต้องตระหนักระหว่างการดำเนินโครงการ ซึ่งถ้าเกิดขึ้นจะกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ
ง-๖.๒	เขียนสรุปการวางแผนทางในการแก้ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ชุด จ	การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการต่อเนื่องและโครงการที่ทำเสร็จแล้ว และต้องการขยายผลโครงการ
จ-๑	หน่วยงานมีรายงานประเมินผลการใช้งานโครงการที่ผ่านมาหรือไม่
จ-๑.๑	ระบุผู้รับผิดชอบในการบริหาร จัดการ / ดูแล / บำรุงรักษาผลผลิตโครงการ
จ-๑.๒	ระบุแนวทางการประเมินผลลัพธ์และความพึงพอใจกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตารางที่ ๖ ชุดคำถามสำหรับโครงการด้านเศรษฐกิจและด้านอื่นๆ จำนวน ๔๗ ข้อ

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล	
คำถามชุด ก	ริเริ่มโครงการใหม่และการวิเคราะห์เบื้องต้น
ก-๑	โครงการนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการและ/หรือแก้ปัญหาของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่
ก-๑.๑	วัตถุประสงค์ของโครงการคือ
ก-๑.๒	กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการคือ
ก-๑.๓	สรุปปัญหา/ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
ก-๑.๔	ระบุวิธีการเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสียได้ร่วมแสดงความคิดเห็นพร้อมเอกสารยืนยันว่ามีกิจกรรมจริง
ก-๑.๕	มีกลุ่มเป้าหมายใดที่มีได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ
ก-๒	มีรายงานการทบทวนที่แสดงศักยภาพและความพร้อมของผู้รับผิดชอบโครงการหรือไม่
ก-๒.๑	สรุปศักยภาพและความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินโครงการให้สำเร็จได้อย่างไร
ก-๒.๒	ระบุว่าโครงการนี้หน่วยงานของท่านสามารถดำเนินการได้เองทั้งหมด หรือต้องมีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น กรณีที่มีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น โปรดระบุชื่อหน่วยงานที่บูรณาการด้วย
ก-๒.๓	ระบุประสบการณ์ที่ผู้รับผิดชอบ/หัวหน้าโครงการเคยบริหารโครงการลักษณะเดียวกัน

ตารางที่ ๖ ชุดคำถามสำหรับโครงการด้านเศรษฐกิจและด้านอื่นๆ จำนวน ๔๗ ข้อ (ต่อ)

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล	
คำถามชุด ข	การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ
ข-๑	โครงการนี้มีวิเคราะห์ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบของโครงการหรือไม่
ข-๑.๑	ผลผลิตของโครงการคือ
ข-๑.๒	ผลลัพธ์ของโครงการคือ
ข-๑.๓	ระบุการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพร้อมเอกสารประกอบ
ข-๒	มีการนำข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากำหนดขอบเขตของโครงการหรือไม่
ข-๒.๑	สรุปผลการประชุมชี้แจงผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อยืนยันการยอมรับของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และระบุเอกสารที่เกี่ยวข้อง
ข-๓	ได้มีการนำผลการศึกษาด้านปัญหาและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการ เปิดเผยต่อสาธารณะและผู้เกี่ยวข้องหรือไม่
ข-๓.๑	ระบุวิธีการที่ได้ดำเนินการผลการศึกษาด้านผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ
ข-๔	คาดว่าโครงการจะมีผลกระทบเชิงลบหรือไม่
ข-๔.๑	ระบุผู้ที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบทางลบจากการดำเนินโครงการ
ข-๔.๒	ผู้รับผิดชอบมีแนวทางในการบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบอย่างไร
ข-๔.๒	ระบุว่าผู้ที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจะได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสมอย่างไร
ข-๔.๔	ระบุวิธีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ทราบถึงผลกระทบเชิงลบ และผลกระทบเชิงลบนั้นเป็นที่ยอมรับหรือไม่
ข-๕	มีการกำหนดภาพแบบองค์การพร้อมบุคลากรที่จะดำเนินงานประจำเมื่อโครงการสิ้นสุดแล้วหรือไม่
ข-๕.๑	ระบุองค์กร/หน่วยงานที่จะดำเนินการบริหารหลังจากโครงการเสร็จสิ้น
ข-๖	มีการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการหรือไม่
ข-๖.๑	ระบุผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการนี้
ข-๖.๒	ระบุความคุ้มค่าของโครงการ
คำถามชุด ค	ขั้นตอนการจัดลำดับและจัดสรรงบประมาณโครงการ
ค-๑	ผู้รับผิดชอบโครงการได้ใช้หลักความคุ้มค่าในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการหรือไม่
ค-๑.๑	ระบุโครงการอื่นที่ใช้เปรียบเทียบกับโครงการนี้ในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ
ค-๑.๒	ระบุความสำคัญของโครงการนี้เปรียบเทียบกับโครงการลงทุนอื่นในด้านของความคุ้มค่า

ตารางที่ ๖ ชุดคำถามสำหรับโครงการด้านเศรษฐกิจและด้านอื่นๆ จำนวน ๔๗ ข้อ (ต่อ)

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล	
คำถามชุด ง	การเตรียมการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ
ง-๑	มีการกำหนดระยะเวลาตามขอบเขตและแผนการดำเนินโครงการต่อไปนี้
ง-๑.๑	ระบุตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง "กิจกรรม" "ผลงานที่นำเสนอ" และ "กรอบระยะเวลา"
ง-๒	"แผนปฏิบัติการ" และ "แผนงบประมาณ" โครงการมีความสอดคล้องกันหรือไม่
ง-๒.๑	แสดงรายการที่เปรียบเทียบ "แผนปฏิบัติการ" และ "แผนงบประมาณ"
ง-๓	ในแผนปฏิบัติการได้มีการคำนึงถึงมาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบหรือไม่
ง-๓.๑	ระบุถึงมาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบดังกล่าว
ง-๔	โครงการมีการเตรียมการโดยกำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ ในกรณีที่มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก หรือไม่
ง-๔.๑	สรุปทางเลือกที่เป็นไปได้ในกรณีที่มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก
ง-๕	ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบและเห็นชอบกับทางเลือกในการเตรียมการกรณีที่มี
ง-๕.๑	โปรดสรุปประเด็นที่ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบและเห็นชอบกับทางเลือกในการเตรียมการในกรณีที่มีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกที่กำหนดขึ้น
ง-๖	มีรายงานการศึกษาที่สรุปปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และบทเรียนจากการดำเนินโครงการหรือไม่
ง-๖.๑	เขียนสรุปปัญหา อุปสรรค ที่ต้องตระหนักระหว่างการดำเนินโครงการ ซึ่งถ้าเกิดขึ้นจะกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ
ง-๖.๒	เขียนสรุปการวางแผนทางในการแก้ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ชุด จ	การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการต่อเนื่องและโครงการที่ทำเสร็จแล้ว และต้องการขยายผลโครงการ
จ-๑	หน่วยงานมีรายงานประเมินผลการใช้งานโครงการที่ผ่านมาหรือไม่
จ-๑.๑	ระบุผู้รับผิดชอบในการบริหาร จัดการ / ดูแล / บำรุงรักษาผลผลิตโครงการ
จ-๑.๒	ระบุแนวทางการประเมินผลลัพธ์และความพึงพอใจกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ส่วนที่ ๔ กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

การประเมินในขั้นตอนนี้มีคำถามหลัก ๖ ข้อตามประเภทของความเสี่ยงดังนี้

- ข้อ ๑ ความเสี่ยงด้านการเมืองและสังคม
- ข้อ ๒ ความเสี่ยงด้านการเงินและเศรษฐกิจ
- ข้อ ๓ ความเสี่ยงด้านกฎหมาย
- ข้อ ๔ ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี
- ข้อ ๕ ความเสี่ยงด้านการดำเนินการ
- ข้อ ๖ ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ

คำถามหลักแต่ละข้อจะมีการระบุประเด็นให้เลือกตอบใน ๓ มิติ คือ

มิติความเสี่ยง		การระบุความเสี่ยง
มิติที่หนึ่ง	โอกาสในการเกิดความเสี่ยง	ให้ระบุว่าเป็นความเสี่ยงที่มีโอกาสในการเกิดสูง หรือ ต่ำ
มิติที่สอง	มิติความรุนแรงของผลกระทบในการเกิดความเสี่ยงต่อความสำเร็จตามเป้าหมาย	ให้ระบุว่าความรุนแรงของผลกระทบอยู่ในเกณฑ์ยอมรับได้ หรือ ยอมรับไม่ได้
มิติที่สาม	มิติความสามารถในการจัดการความเสี่ยง	ให้ระบุว่า จัดการได้ หรือ จัดการไม่ได้

๒.๔ การอ่านผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

เมื่อหน่วยงานได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลตามกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลครบทั้ง ๔ ส่วนและส่งผลการวิเคราะห์ให้สำนักงานงบประมาณเรียบร้อยแล้ว ระบบจะแสดงผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการให้ทราบว่าผลการวิเคราะห์อยู่ในเกณฑ์สูง ปานกลาง หรือต่ำ

ในกรณีที่หน่วยงานได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของโครงการไว้แล้วบางส่วน ระบบจะเก็บข้อมูลไว้ให้เพื่อจะได้สามารถดำเนินการในข้อต่อไปได้โดยไม่ต้องเริ่มต้นใหม่ และสามารถกลับไปแก้ไขข้อมูลที่เคยพิมพ์อยู่ได้ เมื่อดำเนินการจนเสร็จทุกข้อและส่งผลการประเมินให้สำนักงานงบประมาณแล้ว ให้ถือว่าสิ้นสุดขั้นตอนการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของโครงการนั้น และจะไม่สามารถแก้ไขได้ ทั้งนี้การส่งผลการวิเคราะห์จะต้องได้รับความเห็นชอบและรับรองจากหัวหน้าส่วนราชการนั้น ๆ ด้วย

ส่วนที่ ๓

โปรแกรมการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการ

โปรแกรมซอฟต์แวร์ที่จัดทำขึ้นนี้ประกอบด้วยกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล และการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก เป็นเครื่องมือที่จะใช้ในการกรอกข้อมูลทั้งหมดและประมวลผลให้โดยอัตโนมัติ รวมทั้งส่งเข้าจัดเก็บในฐานข้อมูลของระบบงานของสำนักงานประมาณ เพื่อประโยชน์ในการประเมินความเสี่ยง เปรียบเทียบผลการพัฒนาด้านการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลระหว่างปีงบประมาณ หรือระหว่างหน่วยงานราชการ และเพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับการตรวจสอบราชการ และการประเมินผลการบริหารงบประมาณในภายหลัง

ประเภทของโครงการที่เข้าสู่อการพิจารณาตามหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล จะเป็นโครงการในระดับผลผลิต เทียบเท่าผลผลิต หรือต่ำกว่าผลผลิต

โปรแกรมที่จัดทำขึ้น ประกอบด้วยโปรแกรมน้อย ๔ โปรแกรม ดังนี้

- โปรแกรมส่วนที่ ๑ โปรแกรมการให้สิทธิการเข้าใช้งานในระบบโปรแกรมสำหรับกรอกข้อมูลรายละเอียดของโครงการ
- โปรแกรมส่วนที่ ๒ โปรแกรมการคัดกรองและคัดเลือกแผนงาน/โครงการ
- โปรแกรมส่วนที่ ๓ โปรแกรมการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลและความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์
- โปรแกรมส่วนที่ ๔ โปรแกรมการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

โปรแกรมส่วนที่ ๑: โปรแกรมการให้สิทธิการเข้าใช้งานในระบบ

โปรแกรมการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลนี้เป็นโปรแกรมที่ใช้ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงของโครงการ เพื่อเสนอคำขอของงบประมาณแผ่นดิน มีขั้นตอนการเริ่มเข้าระบบ ดังต่อไปนี้

๑. เปิด Internet Explore เวอร์ชันตั้งแต่ ๘ ขึ้นไป จากนั้นพิมพ์ URL : www.bb.go.th
๒. จากนั้น ระบบจะแสดงหน้าเข้าสู่ระบบวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ดังรูป

สำนักประเมินผล
การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ของแผนงาน/โครงการ

หน้าแรก ติดต่อเรา

เข้าสู่ระบบ

ระบุชื่อผู้ใส่ และรหัสผ่าน

เลขบัตรประชาชน

ชื่อ (ภาษาอังกฤษ)

ระบบเฉพาะชื่อ(ภาษาอังกฤษ)เท่านั้น

สถานะผู้ใช้

ลงทะเบียน (ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ จังหวัด และกลุ่มจังหวัด)

ลงทะเบียน (สำนักงบประมาณ)

เว็บไซต์ของกรม

ประกาศสำนักประเมินผล

1. เปิดให้ส่วนราชการ ลงทะเบียน ได้แล้ว

ขณะนี้ระบบการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล เปิดให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ จังหวัด และกลุ่มจังหวัด ลงทะเบียน เพื่อบันทึกการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลได้แล้ว โดยขอให้ส่งเอกสารสำเนาบัตรข้าราชการ หรือบัตรประจำตัวประชาชน ยืนยันการลงทะเบียนไปที่ udompom@bb.go.th หรือ busaratw@bb.go.th หรือโทรสารเบอร์ 0 2 273 9483 , และขอให้ยืนยันการลงทะเบียนอีกครั้งในแบบฟอร์มการลงทะเบียน ซึ่งสำนักงบประมาณจะแจ้งเวียนให้จัดส่งรายชื่อต่อไป

รูปที่ ๑ แสดงหน้าจอการเข้าสู่ระบบ

๓. จากนั้นกดปุ่ม **ลงทะเบียน (ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ/หน่วยงานอื่น/จังหวัด/กลุ่มจังหวัด)** ดังแสดงในรูปที่ ๑ เพื่อทำการลงทะเบียน ระบบจะแสดงหน้าจอเพื่อเปิดให้ลงทะเบียน ดังรูปที่ ๒

สำนักงานประเมินผล
การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักกรรมมาภิบาล ของแผนงาน/โครงการ

หน้าแรก ติดต่อเรา

ลงทะเบียนผู้ใช้งาน

เลขที่บัตรประชาชน

ชื่อ(ภาษาไทย)(ไม่ต้องระบุคำนำหน้า) นามสกุล(ภาษาไทย)

ชื่อ(ภาษาอังกฤษ) นามสกุล(ภาษาอังกฤษ)

ที่อยู่หน่วยงาน (ส่งเอกสาร)

หมายเลขโทรศัพท์กลาง เบอร์ติดต่อ

หมายเลขโทรศัพท์ตรง หมายเลขโทรศัพท์มือถือ

E-mail

สถานะผู้ใช้งาน

สังกัดกระทรวง/กลุ่มจังหวัด

สังกัดหน่วยงาน/กลุ่มจังหวัด

รูปที่ ๒ แสดงหน้าจอสำหรับลงทะเบียนเพื่อเข้าสู่ระบบ

๔. จากนั้นกรอกข้อมูลตามรายการข้อมูลที่กำหนดรูปที่ ๒ เมื่อพิมพ์ข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ให้กดปุ่ม ลงทะเบียน ซึ่งอยู่ในส่วนสุดท้ายของรูป
๕. เมื่อลงทะเบียนเสร็จแล้ว ผู้ดูแลระบบจะอนุมัติให้ใช้งานระบบได้ในวันถัดไป
๖. ภายหลังได้รับการอนุมัติให้ใช้งานระบบแล้ว ในการเข้าใช้ระบบ ผู้ใช้ระบบจะต้องกรอกข้อมูลดังต่อไปนี้ทุกครั้ง (รูปที่ ๓)
 - เลขประจำตัวประชาชน
 - ชื่อภาษาอังกฤษ
 - เลือกสถานะผู้ใช้งาน

จากนั้นกดปุ่ม เข้าสู่ระบบ

๗. เมื่อเข้าสู่ระบบแล้ว ระบบจะแสดงหน้าโปรแกรมเพื่อให้เลือก ๒ ตัวเลือก คือ

- บันทึกการประเมินโครงการเพื่อประกอบคำของบประมาณ
- ระบบจำลองการกรอกข้อมูลเพื่อเรียนรู้ก่อนการบันทึกจริง

၂၆

ตัวเลือกที่หนึ่ง ข้อมูลที่กรอกเข้าในตัวเลือกนี้ หากกดว่า บันทึก ต้องถือว่าสิ้นสุดการใช้งาน จะเข้าไปแก้ไขในระบบไม่ได้อีก

รูปที่ ๔ แสดงหน้าหลักเพื่อเลือกภาพแบบการกรอกข้อมูล

๘. เมื่อเลือกเมนูในข้อที่ ๗ แล้ว ระบบจะเปิดให้กรอกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่ต้องการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล กระบวนการจะเริ่มจากการกรอกข้อมูลรายละเอียดโครงการ โดยกรอกข้อมูลตามแบบฟอร์มทั้งหมด จากนั้นกดปุ่มบันทึกข้อมูล ดังรูปที่ ๕

ระบุข้อมูลรายละเอียดโครงการ

ข้อมูลโครงการ

รหัสกระทรวง: 09000 กระทรวง: กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รหัสหน่วยงาน: 09007 หน่วยงาน: กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

ระบุข้อมูลรายละเอียดโครงการ

รหัสโครงการ: 09007-006

ชื่อโครงการ:

ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ: 1 ยุทธศาสตร์การสร้างรากฐานการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน ▼

ปีงบประมาณ: 2556 ▼

วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น (บาท):

อยู่ในรายการจ่ายประเภท: กรุณาเลือก ▼

บันทึกข้อมูลและดำเนินการต่อไป

รูปที่ ๕ แสดงหน้าจอกรอกข้อมูลรายละเอียดโครงการ

สำหรับวงเงินงบประมาณที่ต้องระบุในหน้าจอนี้ จะเป็นวงเงินงบประมาณทั้งหมดของโครงการ ในกรณีที่โครงการมีระยะเวลาดำเนินการมากกว่า ๑ ปี เมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ของบประมาณนี้แล้ว จะมีงบประมาณผูกพันในปีต่อไป ให้ใช้วงเงินงบประมาณรวมทั้งหมดของโครงการรวมงบประมาณที่ได้รับตลอดระยะเวลาโครงการ

๙. ในกรณีที่กรอกข้อมูลไม่ครบระบบจะแจ้งเตือนในส่วนที่ยังไม่ได้กรอกข้อมูล

เมื่อทำการบันทึกข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ระบบจะเข้าสู่โปรแกรมที่ ๒ ซึ่งเป็นโปรแกรมคัดกรองและคัดเลือกแผนงาน/โครงการ เพื่อกำหนดว่าโครงการใดอยู่ในเกณฑ์หรือไม่อยู่ในเกณฑ์การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

โปรแกรมส่วนที่ ๒: โปรแกรมการคัดกรองและคัดเลือกแผนงาน/โครงการ

๑๐. โปรแกรมในส่วนนี้จะเป็นการคัดกรองและคัดเลือกแผนงาน/โครงการ ให้กรอกระบุข้อมูลรายละเอียดของโครงการในแต่ละข้อ ดังรูปที่ ๖ ในภาพนี้ให้เลือกตอบเป็น ๓ กรณี

กรณีที่ ๑ เลือกตอบข้อ ๑ ถึง ๓ ว่า “ใช่” ทั้ง ๓ ข้อ และตอบข้อ ๔ ว่า “ไม่ใช่” ระบบจะจัดให้โครงการนี้อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นกรณีปกติ

กรณีที่ ๒ หากเลือกตอบข้อ ๑ ถึง ๓ ว่า “ใช่” ไม่ครบทั้ง ๓ ข้อ และตอบข้อ ๔ ว่า “ไม่ใช่” ระบบจะจัดให้โครงการนี้ไม่อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

กรณีที่ ๓ หากเป็นแผนงาน/โครงการที่ไม่อยู่ในข่ายต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลตามกรณีที่ ๑ แต่มีหนังสือสั่งการจากหน่วยงานที่ต้องการให้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลในโครงการนั้นๆ ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ หรือผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี หรือผู้ตรวจราชการกระทรวง หรือสำนักงานประมาณ ในกรณีนี้ข้อ ๑ ถึง ๓ จะตอบตัวเลือกอะไรก็ได้ แต่ในข้อ ๔ ให้ตอบว่า “ใช่” ระบบจะจัดให้โครงการนี้อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจัดเป็นกรณีพิเศษ ต้องดำเนินการในขั้นต่อไป

สำนักประเมินผล

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ของแผนงาน/โครงการ

ผู้ใช้งานระบบ: 1

หน่วยงาน: สำนักนายกรัฐมนตรี

ออกจา

หน้าแรก
โครงการที่ยังไม่สมบูรณ์
โครงการทั้งหมด
ติดต่อเรา

กลั่นกรองโครงการ

ข้อมูลโครงการ

รหัสกระทรวง:	01000	กระทรวง:	สำนักนายกรัฐมนตรี
รหัสหน่วยงาน:	01001	หน่วยงาน:	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
รหัสโครงการ:	01001-020	ชื่อโครงการ:	โครงการทดสอบระบบ
ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ:	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการพัฒนาที่สมดุลและ		
ปีงบประมาณ:	2556	วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น (บาท):	11,111,111

หมายเหตุ : แผนงาน/โครงการที่เข้าข่ายข้อ 4 ต้องมีหนังสือส่งการจากส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี/ผู้ตรวจราชการกระทรวง/สำนักงบประมาณให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

1.	เป็นแผนงาน/โครงการใหม่ ที่เพิ่งเริ่มต้นในปีงบประมาณนั้นๆ หรือ เป็นแผนงาน/โครงการที่ใหม่ที่ต้องการขยายผลต่อจากโครงการที่ทำเสร็จไปแล้ว	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
2.	เป็นแผนงาน/โครงการที่มีลักษณะจัดเป็นรายจ่ายลงทุน	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
3.	เป็นแผนงาน/โครงการที่มติคณะรัฐมนตรีล่าสุดเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2552 ได้กำหนดให้เป็นแผนงาน/โครงการที่มีความสำคัญทางนโยบายของรัฐบาล ดังนี้ ก. เป็นแผนงาน/โครงการ ที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการบรรลุผลตามเป้าหมายกระทรวง ส่วนราชการ/ รัฐวิสาหกิจภายใต้กระทรวง กลุ่มจังหวัด หรือจังหวัด และ ข. เป็นแผนงาน/โครงการ ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน สิ่งแวดล้อมหรือการให้บริการขั้นพื้นฐานของประชาชน และ ค. เป็นแผนงาน/โครงการ ที่ใช้งบประมาณสูงของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น กลุ่มจังหวัด จังหวัด	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
4.	เป็นแผนงาน/โครงการอื่นที่ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจหรือผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ตรวจราชการกระทรวง หรือสำนักงบประมาณเห็นควรให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

บันทึกข้อมูลและดำเนินการต่อไป

รูปที่ ๖ หน้าจอการกลั่นกรองโครงการที่อยู่ในเกณฑ์
การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

๑๑. เมื่อกดยกเลิกและดำเนินการต่อไป ระบบจะปรากฏผลการคัดกรองโครงการบนหน้าจอ ดังรูปที่ ๗ โดยระบบจะระบุเป็นรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งต่อไปนี้

- เกณฑ์การประเมิน : แผนงาน/โครงการอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล
- เกณฑ์การประเมิน : แผนงาน/โครงการไม่อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

แผนงาน/โครงการที่อยู่ในเกณฑ์วิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล โครงการนั้น จะต้องทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงของโครงการตามขั้นตอนต่อไป

สำนักประเมินผล
การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ของแผนงาน/โครงการ

ผู้ใช้งานระบบ :
 หน่วยงาน : สำนักนายค
 ๑ ออกจา

หน้าแรก
โครงการที่ยังไม่สมบูรณ์
โครงการทั้งหมด
ติดต่อเรา

กลั่นกรองโครงการ

ข้อมูลโครงการ

รหัสกระทรวง:	01000	กระทรวง:	สำนักนายกรัฐมนตรี
รหัสหน่วยงาน:	01001	หน่วยงาน:	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
รหัสโครงการ:	01001-020	ชื่อโครงการ:	โครงการทดสอบระบบ
ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ:	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการพัฒนาที่สมดุลและ		
ปีงบประมาณ:	2556	วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น (บาท):	11,111,111

หมายเหตุ : แผนงาน/โครงการที่เข้าข่ายข้อ 4 ต้องมีหนังสือสั่งการจากส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี/ผู้ตรวจราชการกระทรวง/
 สำนักงบประมาณให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

1.	เป็นแผนงาน/โครงการใหม่ ที่เพิ่งเริ่มต้นในปีงบประมาณนี้ <u>หรือ</u> เป็นแผนงาน/โครงการที่ใหม่ที่ต้องขยายผลต่อจากโครงการที่ทำเสร็จไปแล้ว	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
2.	เป็นแผนงาน/โครงการที่มีลักษณะจัดเป็น <u>รายจ่ายลงทุน</u>	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
3.	เป็นแผนงาน/โครงการที่มติคณะรัฐมนตรีล่าสุดเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2552 ได้กำหนดให้เป็นแผนงาน/โครงการที่มีความสำคัญทางนโยบายของรัฐบาล ดังนี้ ก. เป็นแผนงาน/โครงการ ที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการบรรลุผลตามเป้าหมายกระทรวง ส่วนราชการ/ รัฐวิสาหกิจภายใต้กระทรวง กลุ่มจังหวัด หรือจังหวัด <u>และ</u> ข. เป็นแผนงาน/โครงการ ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน สิ่งแวดล้อมหรือการให้บริการขั้นพื้นฐานของประชาชน <u>และ</u> ค. เป็นแผนงาน/โครงการ ที่ใช้งบประมาณสูงของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น กลุ่มจังหวัด จังหวัด	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
4.	เป็นแผนงาน/โครงการขึ้นที่ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจหรือผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ตรวจราชการกระทรวง หรือสำนักงบประมาณเห็นควรให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

บันทึกข้อมูลและดำเนินการต่อไป

รูปที่ ๗.๑ หน้าจอผลการกลั่นกรองโครงการที่อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องวิเคราะห์
ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลกรณีปกติ

สำนักประเมินผล
การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ของแผนงาน/โครงการ

ผู้ใช้งานระบบ: 1
หน่วยงาน: สำนักนายกร
๑๒ ออกจา

หน้าแรก
โครงการที่ยังไม่สมบูรณ์
โครงการทั้งหมด
ติดต่อเรา

กลั่นกรองโครงการ

ข้อมูลโครงการ

รหัสกระทรวง:	01000	กระทรวง:	สำนักนายกรัฐมนตรี
รหัสหน่วยงาน:	01001	หน่วยงาน:	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
รหัสโครงการ:	01001-020	ชื่อโครงการ:	โครงการทดสอบระบบ
ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ:	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การสร้างรากฐานการพัฒนาที่สมดุลสู่สังคม		
ปีงบประมาณ:	2556	วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น (บาท):	11,111,111

หมายเหตุ: แผนงาน/โครงการที่เข้าข่ายข้อ 4 ต้องมีหนังสือสั่งการจากส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี/ผู้ตรวจราชการกระทรวง/สำนักงบประมาณให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

1.	เป็นแผนงาน/โครงการใหม่ ที่เพิ่งเริ่มต้นในปีงบประมาณนั้นๆ <u>หรือ</u> เป็นแผนงาน/โครงการที่ใหม่ที่ต้องการขยายผลต่อจากโครงการที่ทำเสร็จไปแล้ว	☒ ใช่ ☐ ไม่ใช่
2.	เป็นแผนงาน/โครงการที่มีลักษณะจัดเป็นรายจ่ายลงทุน	☐ ใช่ ☒ ไม่ใช่
3.	เป็นแผนงาน/โครงการที่มติคณะรัฐมนตรีล่าสุดเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2552 ได้กำหนดให้เป็นแผนงาน/โครงการที่มีความสำคัญทางนโยบายของรัฐบาล ดังนี้ ก. เป็นแผนงาน/โครงการ ที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการบรรลุผลตามเป้าหมายกระทรวง ส่วนราชการ/ รัฐวิสาหกิจภายใต้กระทรวง กลุ่มจังหวัด หรือจังหวัด <u>และ</u> ข. เป็นแผนงาน/โครงการ ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน สิ่งแวดล้อมหรือการให้บริการขั้นพื้นฐานของประชาชน <u>และ</u> ค. เป็นแผนงาน/โครงการ ที่ใช้งบประมาณสูงของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น กลุ่มจังหวัด จังหวัด	☒ ใช่ ☐ ไม่ใช่
4.	เป็นแผนงาน/โครงการอื่นที่ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจหรือผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีหรือผู้ตรวจราชการกระทรวง หรือสำนักงบประมาณเห็นควรให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล	☒ ใช่ ☐ ไม่ใช่

เกณฑ์การประเมิน: แผนงาน / โครงการ อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

โปรดดำเนินการต่อ

รูปที่ ๗.๒ หน้าจอผลการกลั่นกรองโครงการที่อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลกรณีพิเศษ

เมื่อได้ข้อความว่า “แผนงาน/โครงการอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล” ให้กดปุ่มเพื่อดำเนินการต่อ ระบบจะแสดงหน้าจอให้กรอกข้อมูลพื้นฐานโครงการ โดยระบบจะบังคับให้กรอกข้อมูลครบทั้ง ๒ ข้อ เมื่อกรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ให้กดปุ่ม “บันทึกข้อมูล” ซึ่งอยู่บรรทัดสุดท้ายของหน้าจอ ดังรูปที่ ๘

สำนักประเมินผล

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ของแผนงาน/โครงการ

ผู้ใช้งานระบบ: พล.ร.

หน่วยงาน: สำนักนายกรัฐมนตรี

[ออกจาก](#)

[หน้าแรก](#)
[โครงการที่ยังไม่สมบูรณ์](#)
[โครงการทั้งหมด](#)
[ติดต่อเรา](#)

กรอกข้อมูลพื้นฐานโครงการ

ข้อมูลโครงการ

รหัสกระทรวง:	01000	กระทรวง:	สำนักนายกรัฐมนตรี
รหัสหน่วยงาน:	01001	หน่วยงาน:	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
รหัสโครงการ:	01001-020	ชื่อโครงการ:	โครงการทดสอบระบบ
ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ:	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการพัฒนาที่สมดุลอย่างยั่งยืน		
ปีงบประมาณ:	2556	วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น (บาท):	11,111,111

ระบุข้อมูลพื้นฐานโครงการ

1. ความเป็นมาของโครงการ

2. ความสำคัญ / แรงจูงใจของโครงการ

[บันทึกข้อมูลและดำเนินการต่อไป](#)

รูปที่ ๘ หน้าจอให้กรอกข้อมูลพื้นฐานโครงการ

๑๒. เมื่อทำตามขั้นตอนข้อ ๑๑ แล้วระบบจะแสดงหน้าจอ เพื่อระบุลักษณะโครงการ โดยมีลักษณะโครงการทั้งหมด ๔ ลักษณะ เพื่อกำหนดจำนวนข้อความในการวิเคราะห์โครงการ รูปที่ ๙

สำนักประเมินผล

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ของแผนงาน/โครงการ

หน้าแรก
โครงการที่ยังไม่สมบูรณ์
โครงการทั้งหมด
ติดต่อเรา

ระบุลักษณะโครงการ

ข้อมูลโครงการ

รหัสกระทรวง:	01000	กระทรวง:	สำนักนายกรัฐมนตรี
รหัสหน่วยงาน:	01001	หน่วยงาน:	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
รหัสโครงการ:	01001-020	ชื่อโครงการ:	โครงการทดสอบระบบ
ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ:	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การสร้างรากฐานการพัฒนาศักยภาพ		
ปีงบประมาณ:	2556	วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น (บาท):	11,111,111

ลักษณะโครงการ

☒ บริหารทั่วไป

☐ บริการชุมชนและสังคม

☐ เศรษฐกิจ

☐ อื่นๆ

บันทึกข้อมูลและดำเนินการต่อไป

รูปที่ ๙ หน้าจอสำหรับเลือกลักษณะโครงการ

๑๓. เมื่อเลือกลักษณะโครงการแล้ว ระบบจะแสดงหน้าจอเพื่อให้ระบุประเภทโครงการว่าเป็น “โครงการใหม่” หรือเป็น “โครงการใหม่ที่ต้องการดำเนินการต่อเนื่องหรือขยายผล” ตัวเลือกนี้มีความสำคัญต่อการกำหนดชุดคำถามในโปรแกรม ดังรูปที่ ๑๐

สำนักประเมินผล

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ของแผนงาน/โครงการ

ผู้ใช้งานระบบ: ๗

หน่วยงาน: สำนักนายกรัฐมนตรี

๑ ออกจา

หน้าแรก
โครงการที่ยังไม่สมบูรณ์
โครงการทั้งหมด
ติดต่อเรา

ระบุประเภทโครงการ

ข้อมูลโครงการ

รหัสกระทรวง:	01000	กระทรวง:	สำนักนายกรัฐมนตรี
รหัสหน่วยงาน:	01001	หน่วยงาน:	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
รหัสโครงการ:	01001-020	ชื่อโครงการ:	โครงการทดสอบระบบ
ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ:	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การสร้างรากฐานการพัฒนาศักยภาพที่สมดุลสู่สังคม		
ปีงบประมาณ:	2556	วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น (บาท):	11,111,111

ประเภทโครงการ

☒ โครงการใหม่

☐ โครงการต่อเนื่องหรือโครงการขยายผล

บันทึกข้อมูลและดำเนินการต่อไป

รูปที่ ๑๐ หน้าจอสำหรับเลือกประเภทโครงการ

เมื่อกดปุ่มบันทึกข้อมูลและดำเนินการต่อไปแล้ว ระบบจะเข้าสู่โปรแกรมส่วนที่ ๓ โปรแกรมการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล และความเสี่ยงยุทธศาสตร์

โปรแกรมส่วนที่ ๓: โปรแกรมการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล
และความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์

๑๔. การเข้าสู่โปรแกรมในส่วนนี้ ระบบจะแสดงรายละเอียดชุดคำถามตามประเภทโครงการที่ได้เลือกไว้ในข้อ ๑๓ โดยแบ่งออกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑๔.๑ กรณีโครงการใหม่จะมี ๔ ชุดคำถาม เรียงลำดับจาก ชุด ก ถึง ชุด ง ดังรูปที่ ๑๑

The screenshot shows a web application interface for risk assessment. At the top, there is a header with the logo of the Ministry of Education, Culture and Sport (ส.ป.ส.) and the text 'สำนักประเมินผล การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ของแผนงาน/โครงการ'. Below the header, there are four buttons: 'หน้าแรก', 'โครงการที่ยังไม่สมบูรณ์', 'โครงการทั้งหมด', and 'ติดต่อเรา'. The main content area is titled 'เลือกชุดคำถาม' (Select question set). It contains a list of four question sets (A, B, C, D) with their respective descriptions and the number of questions. Set A is for new projects, Set B is for projects with a plan, Set C is for projects with a budget, and Set D is for projects with a timeline. The interface is in Thai and uses a dark blue and white color scheme.

เลือกชุดคำถาม

คำถาม ชุด ก: ริเริ่มโครงการใหม่และการวิเคราะห์เบื้องต้น
(ยังไม่ได้ทำแบบประเมินชุดนี้ / ทั้งหมดมี 10 ข้อ)

คำถาม ชุด ข: การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ
(ยังไม่ได้ทำแบบประเมินชุดนี้ / ทั้งหมดมี 18 ข้อ)

คำถาม ชุด ค: การจัดลำดับและจัดสรรงบประมาณโครงการ
(ยังไม่ได้ทำแบบประเมินชุดนี้ / ทั้งหมดมี 3 ข้อ)

คำถาม ชุด ง: การเตรียมการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ
(ยังไม่ได้ทำแบบประเมินชุดนี้ / ทั้งหมดมี 13 ข้อ)

คำถาม วิเคราะห์ความเสี่ยงสภาพแวดล้อมภายในภายนอก

รูปที่ ๑๑ หน้าจอแสดงชุดคำถามสำหรับโครงการใหม่ ๔ ชุดคำถาม

๑๔.๒ กรณีโครงการต่อเนื่องหรือโครงการขยายจะมี ๕ ชุดคำถาม เรียงลำดับจาก ชุด ก ถึง ชุด จ ดังรูปที่ ๑๒

สำนักประเมินผล

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ของแผนงาน/โครงการ

ผู้ใช้งาน:
หน่วยงาน: สำนัก
๑๐

หน้าแรก โครงการที่ยังไม่สมบูรณ์ โครงการทั้งหมด ติดต่อเรา

เลือกชุดคำถาม

เลือกชุดคำถาม

คำถาม ชุด ก: เริ่มต้นโครงการใหม่และการวิเคราะห์เบื้องต้น
(ยังไม่ได้ทำแบบประเมินชุดนี้ / ทั้งหมดมี 10 ข้อ)

คำถาม ชุด ข: การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ
(ยังไม่ได้ทำแบบประเมินชุดนี้ / ทั้งหมดมี 18 ข้อ)

คำถาม ชุด ค: การจัดลำดับและจัดสรรงบประมาณโครงการ
(ยังไม่ได้ทำแบบประเมินชุดนี้ / ทั้งหมดมี 3 ข้อ)

คำถาม ชุด ง: การเตรียมการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ
(ยังไม่ได้ทำแบบประเมินชุดนี้ / ทั้งหมดมี 13 ข้อ)

คำถาม ชุด จ: การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการต่อเนื่องและโครงการที่
ทำเสร็จแล้วและต้องการขยายผลโครงการ
(ยังไม่ได้ทำแบบประเมินชุดนี้ / ทั้งหมดมี 3 ข้อ)

คำถาม วิเคราะห์ความเสี่ยงสภาพแวดล้อมภายในภายนอก

รูปที่ ๑๒ หน้าจอแสดงชุดคำถามสำหรับโครงการต่อเนื่อง/ขยายผล ๕ ชุดคำถาม

๑๕. เมื่อมีชุดคำถามปรากฏที่หน้าจอแล้ว ให้กดเลือกว่าจะตอบคำถามชุดใด ถ้าเลือกกดที่ “คำถามชุด ก” ระบบจะแสดงตัวคำถามของชุด ก ขึ้นมาทีละ ๑ ข้อ ทั้งข้อ “คำถามหลัก” และ “คำถามย่อย” ดังรูปที่ ๑๓

สำนักประเมินผล
การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ของแผนงาน/โครงการ

ผู้ใช้งาน: หน่วยงาน: สำนัก

หน้าแรก โครงการที่ยังไม่สมบูรณ์ โครงการทั้งหมด ติดต่อเรา

คำถามชุด ก: ขั้นตอนการริเริ่มแผนงาน/โครงการและวิเคราะห์เบื้องต้น

ประเด็นที่ 1 พิจารณาที่มาโครงการ กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

คำถามที่ 1 โครงการนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการและ/หรือแก้ปัญหาของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

ถ้าตอบว่า "ใช่" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้

1.1 เป้าหมายของโครงการคือ

1.2 กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการคือ

1.3 สรุปปัญหา/ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

1.4 ระบุวิธีการเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสียได้ร่วมแสดงความคิดเห็นพร้อมเอกสารยืนยันว่ามีกิจกรรมจริง

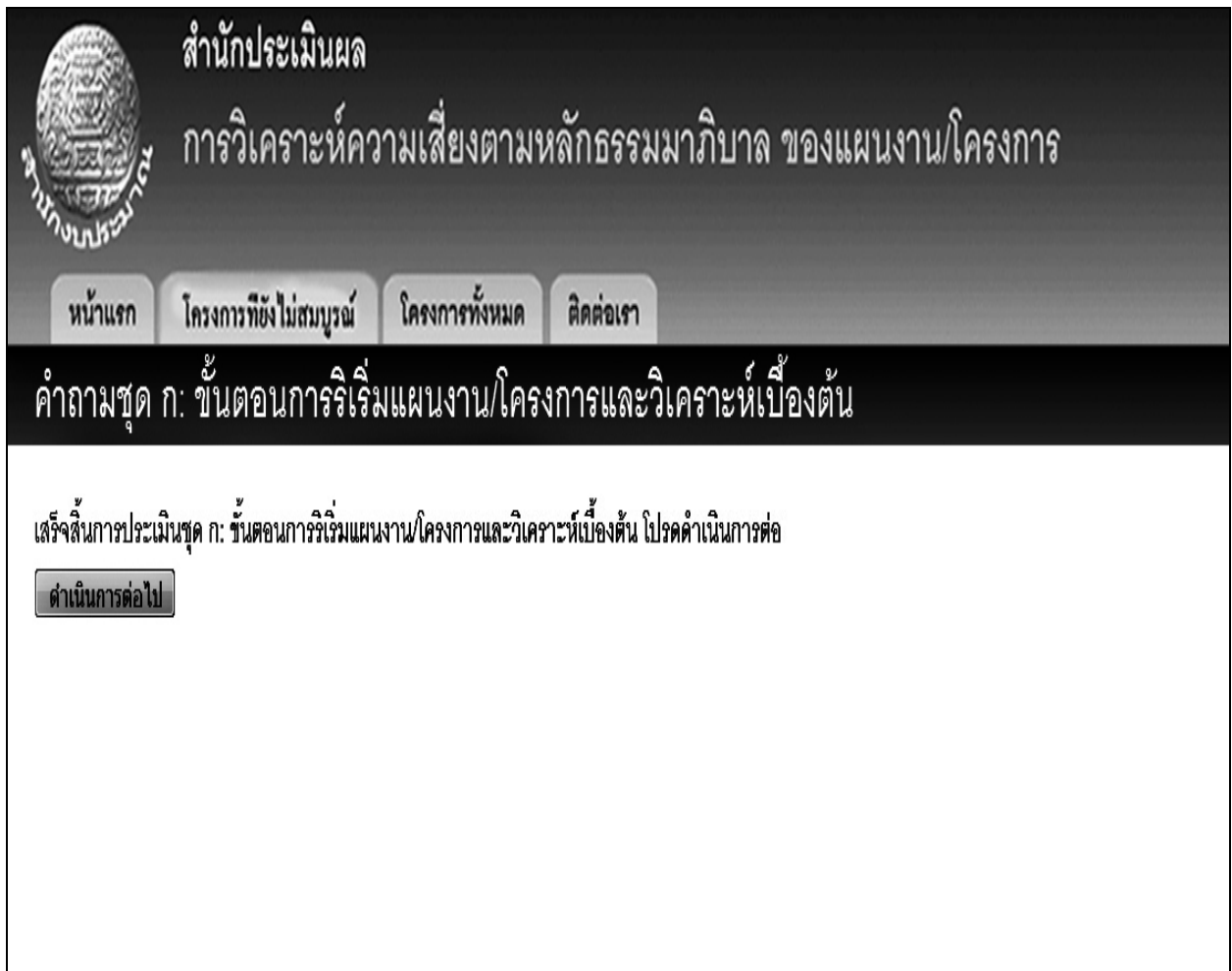
1.5 มีกลุ่มเป้าหมายใดที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ

บันทึกข้อมูลและดำเนินการต่อไป

รูปที่ ๑๓ หน้าจอแสดงตัวอย่างข้อคำถามในแต่ละชุดคำถาม

๑๖. เมื่อเห็นคำถามแล้วระบุคำตอบว่า ใช่ ระบบจะบังคับให้กรอกข้อความย่อ โดยกำหนดจำนวนตัวอักษรไว้ที่ไม่เกิน ๓๐๐ ตัวอักษรต่อ ๑ ช่องคำถามย่อ หากตอบคำถามว่า ไม่ใช่ จะไม่สามารถกรอกข้อมูลลงในช่องคำตอบได้ทุกข้อความย่อ

ในการบันทึกข้อมูลข้อต่อไป ระบบจะแสดงข้อความข้อถัดไปขึ้นมาเพื่อให้ทำต่อไป จนทำครบทุกข้อความในชุดนั้นๆ เมื่อดำเนินการตอบคำถามจบในแต่ละชุดคำถาม โปรแกรมจะแสดงหน้าจอดังนี้

รูปที่ ๑๔ หน้าจอที่แสดงให้เห็นว่าได้สิ้นสุดการประเมินในแต่ละชุด

เมื่อเห็นหน้าจอนี้ แสดงว่าท่านได้ดำเนินการจนหมดชุดคำถามนั้นๆแล้ว ขอให้กดปุ่ม “ดำเนินการต่อไป” เพื่อกรอกข้อมูลในชุดคำถามถัดไปจนครบทุกชุดคำถาม

เมื่อดำเนินการทำส่วนการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลเสร็จแล้ว ท่านก็จะเข้าโปรแกรมส่วนที่ ๔ ต่อไป

โปรแกรมส่วนที่ ๔: โปรแกรมการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

๑๗. โปรแกรมจะแสดงความเสี่ยงสภาพแวดล้อมปัจจัยภายในและภายนอกทั้งหมด ๖ ด้าน โดยโปรแกรมจะแสดงแต่ละด้าน ดังรูปที่ ๑๕

สำนักประเมินผล
การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ของแผนงาน/โครงการ

ผู้ใช้งานระบบ
หน่วยงาน: สำนักนาย

๐ ออก

หน้าแรก
โครงการที่ยังไม่สมบูรณ์
โครงการทั้งหมด
ติดต่อเรา

คำถามปัจจัยภายในภายนอก

	โอกาส	ผลกระทบ	ความรุนแรง
1. ความเสี่ยงด้านการเมืองและสังคม	กรุณาเลือก ▼	กรุณาเลือก ▼	กรุณาเลือก ▼
1.1 ความต่อเนื่องในเชิงนโยบายของรัฐบาล	กรุณาเลือก ▼	กรุณาเลือก ▼	กรุณาเลือก ▼
1.2 การแทรกแซงจากบุคคลภายนอก	กรุณาเลือก ▼	กรุณาเลือก ▼	กรุณาเลือก ▼
1.3 การร่วมมือเชิงนโยบายระหว่างผู้บริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กรุณาเลือก ▼	กรุณาเลือก ▼	กรุณาเลือก ▼
1.4 ความร่วมมือของผู้บริหารภายในองค์กร	กรุณาเลือก ▼	กรุณาเลือก ▼	กรุณาเลือก ▼
1.5 ความร่วมมือจากสหภาพแรงงานขององค์กร	กรุณาเลือก ▼	กรุณาเลือก ▼	กรุณาเลือก ▼
1.6 ความร่วมมือระหว่างกลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	กรุณาเลือก ▼	กรุณาเลือก ▼	กรุณาเลือก ▼
1.7 อื่น ๆ โปรดระบุ	กรุณาเลือก ▼	กรุณาเลือก ▼	กรุณาเลือก ▼

คำอธิบายเพิ่มเติม

รูปที่ ๑๕ หน้าจอความเสี่ยงสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

๑๘. ให้ผู้เสนอคำของบประมาณของแผนงาน/โครงการ ระบุ โอกาสที่เกิด ผลกระทบ และความรุนแรง ในข้อความแต่ละข้อ พร้อมอธิบายเพิ่มเติม และกดปุ่มบันทึก โดยโปรแกรมจะให้ดำเนินการตอบ คำถามทีละ ๑ ข้อ จนครบทุกข้อ โปรแกรมจะแสดงหน้าจอให้ยืนยันการกรอกข้อมูล กดปุ่ม OK ดังนี้

สำนักประเมินผล

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักกรรมมาภิบาล ของแผนงาน/โครงการ

ผู้ใช้งานระบบ : _____

หน่วยงาน : สำนักนายกฯ

๒ ออกจา

หน้าแรก
โครงการที่ยังไม่สมบูรณ์
โครงการทั้งหมด
ติดต่อเรา

คำถามปัจจุบันภายในภายนอก

1. ความเสี่ยงด้านการเมืองและสังคม

1.1 ความต่อเนื่องในเชิงนโยบายของรัฐบาล

1.2 การแทรกแซงจากบุคคลภายนอก

1.3 การร่วมมือเชิงนโยบายระหว่างผู้บริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Message from webpage

บันทึก สำเร็จ 7 จาก 7 ข้อ

OK

โอกาส	ผลกระทบ	ความรุนแรง
ต่ำ ▾	ยอมรับได้ ▾	จัดการได้ ▾
ต่ำ ▾	ยอมรับได้ ▾	จัดการได้ ▾
ต่ำ ▾	ยอมรับได้ ▾	จัดการได้ ▾

๑๙. เมื่อทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกครบถ้วนแล้ว โปรแกรมจะแสดงหน้ารายงาน การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล (รูปที่ ๑๖) ซึ่งประกอบด้วยรายงานตามขั้นตอนการวิเคราะห์ที่ผ่านมา ผู้นำเสนอคำของบประมาณสามารถเลือกดูแต่ละรายงาน ดังนี้
- รายงานที่ ๑ รายงานการกลั่นกรองโครงการ
 - รายงานที่ ๒ รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล
 - รายงานที่ ๓ รายงานการวิเคราะห์ด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

สำนักประเมินผล

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ของแผนงาน/โครงการ

ผู้ใช้งานระบบ

หน่วยงาน: สำนักนาย

๑ ออก

หน้าแรก
โครงการที่ยังไม่สมบูรณ์
โครงการทั้งหมด
ติดต่อเรา

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

ข้อมูลโครงการ

รหัสกระทรวง:	01000	กระทรวง:	สำนักนายกรัฐมนตรี
รหัสหน่วยงาน:	01001	หน่วยงาน:	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
รหัสโครงการ:	01001-008	ชื่อโครงการ:	โครงการทดสอบระบบ

ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ: 1 ยุทธศาสตร์การสร้างรากฐานการพัฒนาศักยภาพที่สมดุลสู่สังคม

ปีงบประมาณ: 2556 วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น(บาท): 11,111,111,111

รายงานที่ 1 รายงานการกลั่นกรองโครงการ

รายงานที่ 2 รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

รายงานที่ 3 รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

แก้ไขข้อมูลวิเคราะห์ความเสี่ยง

ส่งผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง

ภาพที่ ๑๖ หน้าจอรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล
(ก่อนส่งผลการวิเคราะห์โครงการ)

๒๐. โปรแกรมจะแสดงหน้ารายงาน จากข้อ ๑๙ แล้ว พร้อม ปุ่มเพื่อแก้ไขข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงฯ ดังนี้

แก้ไขข้อมูลวิเคราะห์ความเสี่ยง

และปุ่มเพื่อส่งผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงฯ ดังนี้

ส่งผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง

กรณี กดปุ่ม แก้ไขข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงฯ โปรแกรมจะแสดงหน้าจอเพื่อการแก้ไขข้อมูล โดยสามารถเลือกที่จะแก้ไขข้อมูลส่วนใดก็ได้ รูปที่ ๑๗

สำนักประเมินผล

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ของแผนงาน/โครงการ

ผู้ใช้งานระบบ: _____

หน่วยงาน: สำนักนายฯ _____

© ออก _____

หน้าแรก โครงการที่ยังไม่สมบูรณ์ โครงการทั้งหมด ติดต่อเรา

แก้ไขข้อมูลรายละเอียดโครงการ

ข้อมูลโครงการ

รหัสกระทรวง:	01000	กระทรวง:	สำนักนายกรัฐมนตรี
รหัสหน่วยงาน:	01001	หน่วยงาน:	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
รหัสโครงการ:	01001-020	ชื่อโครงการ:	โครงการทดสอบระบบ
ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ:	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การสร้างรากฐานการพัฒนาศักยภาพที่สมดุลสู่สังคม		
ปีงบประมาณ:	2556	วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น (บาท):	11,111,111

แก้ไขข้อมูลรายละเอียดโครงการ

ข้อมูลรายละเอียดโครงการ

แก้ไขข้อมูลพื้นฐานโครงการ

แก้ไขคำถามชุด ก: ขั้นตอนการเริ่มแผนงาน/โครงการและวิเคราะห์เบื้องต้น

แก้ไขคำถามชุด ข: การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ

แก้ไขคำถามชุด ค: การจัดลำดับและจัดสรรงบประมาณโครงการ

แก้ไขคำถามชุด ง: การเตรียมการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในภายนอก

แก้ไขคำถามปัจจัยเสี่ยงข้อที่ 1

แก้ไขคำถามปัจจัยเสี่ยงข้อที่ 2

แก้ไขคำถามปัจจัยเสี่ยงข้อที่ 3

แก้ไขคำถามปัจจัยเสี่ยงข้อที่ 4

แก้ไขคำถามปัจจัยเสี่ยงข้อที่ 5

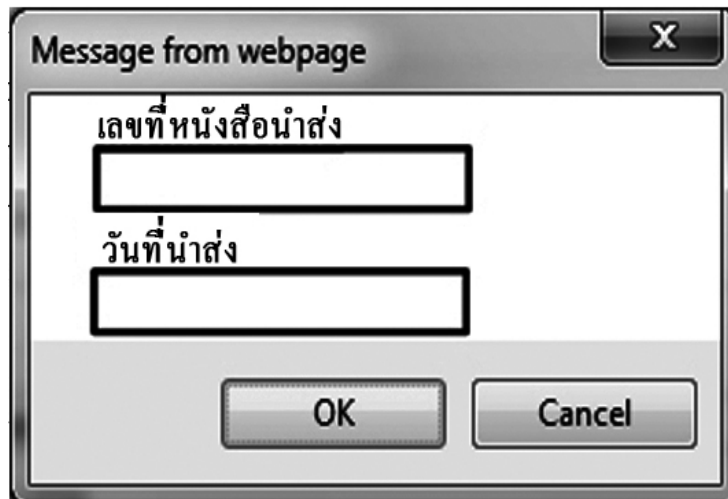
แก้ไขคำถามปัจจัยเสี่ยงข้อที่ 6

บันทึกการแก้ไขข้อมูล

รูปที่ ๑๗ หน้าจอแก้ไขข้อมูลโครงการการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

เมื่อทำการแก้ไขข้อมูลในส่วนที่ต้องการเสร็จสิ้น ให้กดปุ่ม “บันทึกการแก้ไขข้อมูล” เพื่อทำการบันทึกข้อมูลที่ทำการแก้ไขข้อมูลทั้งหมด ระบบจะแสดงหน้าจอรายงานตามข้อ ๒๔

๒๑. ในกรณี กดปุ่ม “ส่งผลโครงการการวิเคราะห์ความเสี่ยง” ระบบจะแสดงหน้าจอ ที่แสดงผลการวิเคราะห์โครงการนั้น ระบบจะแสดงช่องให้กรอก เลขที่หนังสือนำส่งและวันที่นำส่ง ดังนี้

The image shows a standard Windows-style dialog box titled "Message from webpage". It has a close button (X) in the top right corner. The main area contains two text input fields. The first field is labeled "เลขที่หนังสือนำส่ง" (Document Number) and the second field is labeled "วันที้นำส่ง" (Date). Below these fields are two buttons: "OK" and "Cancel".

๒๒. จากนั้นระบบแสดงรายงานที่แสดงผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ดังรูปที่ ๑๘ และ
จบการวิเคราะห์ความเสี่ยงโครงการ

สำนักประเมินผล

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ของแผนงาน/โครงการ

หน้า ๑

หน้าแรก
โครงการที่ยังไม่สมบูรณ์
โครงการทั้งหมด
ติดต่อเรา

กลั่นกรองโครงการ

ข้อมูลโครงการ

รหัสกระทรวง:	01000	กระทรวง:	สำนักนายกรัฐมนตรี
รหัสหน่วยงาน:	01001	หน่วยงาน:	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
รหัสโครงการ:	01001-020	ชื่อโครงการ:	โครงการทดสอบระบบ
ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ:	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์การสร้างรากฐานการพัฒนาที่สมดุลยั่งยืน		
ปีงบประมาณ:	2556	วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น (บาท):	11,111,111

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในเกณฑ์ที่มีระดับความเสี่ยง	สูง
สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก อยู่ในระดับที่มีความเสี่ยง	สูง

รายงานที่ 1 รายงานการกลั่นกรองโครงการ

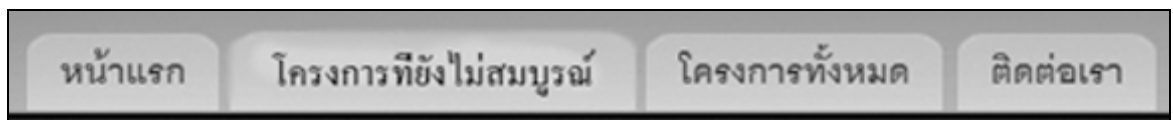
รายงานที่ 2 รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

รายงานที่ 3 รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

© 2011-2012 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี All right reserved

รูปที่ ๑๘ หน้าจอรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล
(กรณีส่งผลการวิเคราะห์แล้ว)

๒๓. กรณีที่ทำโครงการยังไม่สมบูรณ์ (ทำโครงการค้างไว้) ให้เลือกเมนู ด้านบน “โครงการที่ยังไม่สมบูรณ์” ดังนี้

๒๔. เมื่อเลือกเมนูแล้ว จากนั้นโปรแกรมจะแสดงหน้าจอ รวมโครงการที่ยังไม่สมบูรณ์ทั้งหมด และสามารถเลือกโครงการที่ทำการวิเคราะห์ต่อได้ ดังรูปที่ ๑๙ เมื่อเลือกโครงการแล้วระบบจะแสดงส่วนที่ได้ดำเนินการค้างไว้ สามารถทำต่อจากที่ดำเนินการค้างไว้ได้เลย

สำนักประเมินผล
การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ของแผนงาน/โครงการ

ผู้ใช้งาน
หน่วยงาน: สำนัก

หน้าแรก
โครงการที่ยังไม่สมบูรณ์
โครงการทั้งหมด
ติดต่อเรา

โครงการที่ยังไม่สมบูรณ์ โครงการบันทึกการวิเคราะห์

ชื่อโครงการ	ลักษณะโครงการ	วงเงินงบประมาณ	วันที่แก้ไขครั้งสุดท้าย
โครงการทดสอบ	บริหารทั่วไป	10,000,000,000,000,000	1/18/2012 10:17:16 PM
โครงการชั่วคราว		4	1/19/2012 2:22:50 AM

รูปที่ ๑๙ หน้าจอโครงการที่ยังไม่สมบูรณ์บันทึกการวิเคราะห์

สำหรับเมนู “โครงการทั้งหมด” จะแสดงรายการภายใต้เมนู ดังต่อไปนี้

- โครงการที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ จะแสดงโครงการที่ไม่ต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงโครงการ
- โครงการที่ยังไม่ส่งผลการวิเคราะห์โครงการ เมื่อทำการเลือกเมนูนี้ระบบยังเปิดให้สามารถแก้ไขข้อมูลการประเมินโครงการได้
- โครงการที่ส่งผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงฯ ระบบจะไม่เปิดให้สามารถแก้ไขข้อมูลโครงการได้อีก

ส่วนที่ ๔

คำอธิบายข้อคำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล สำหรับผู้พิจารณานำเสนอคำของบประมาณ

๔.๑ ภาพรวม

เป้าหมายของข้อคำถามหลักและคำถามย่อยเพื่อตอบโจทยว่า ผู้จัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี ได้ใช้หลักธรรมาภิบาลในการวางแผนและวิเคราะห์โครงการเพื่อการดำเนินงานโครงการหรือไม่ เพื่อให้ได้คำตอบที่เพียงพอแก่การวิเคราะห์ ข้อคำถามทั้งหมดถูกพัฒนาขึ้นจาก ๑๐ ประเด็นหลักตามขั้นตอนการวางแผนและบริหารโครงการ โดยจะแบ่งออกเป็นชุดคำถาม ก ถึง จ ประกอบด้วยคำถามหลัก ๑๖ ข้อ และคำถามย่อย ๓๑ ข้อ โดยจะเป็นข้อคำถามหลักสำหรับโครงการใหม่จำนวน ๑๕ ข้อ (ชุดคำถาม ก ถึง ง) และสำหรับโครงการต่อเนื่องหรือขยายผลจำนวน ๑๖ ข้อ (ชุดคำถาม ก ถึง จ)

คำถามทุกข้อที่กำหนดขึ้นมีวัตถุประสงค์ในการวัดความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ และความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ดังแสดงในตารางที่ ๑ ที่ได้กล่าวถึงมาแล้วในส่วนที่ ๑ โดยในแต่ละข้อคำถามหลักซึ่งให้หน่วยงานผู้จัดทำคำของบประมาณได้ระบุว่า “มีการดำเนินการ” หรือ “ไม่มีการดำเนินการ” ในแต่ละข้อคำถาม และให้หน่วยงานราชการที่วิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการให้รายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการตามประเด็นคำถามย่อยที่ประกอบข้อคำถามหลักแต่ละข้อ

๔.๒ คำนิยาม

เพื่อให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน ในที่นี้จะขออนุญาตความหมายของแผนงาน/โครงการ ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์และความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการ ดังนี้

๑) แผนงาน/โครงการ

สำนักงบประมาณได้กำหนดความหมายของแผนงาน/โครงการ^๓ ไว้ดังนี้

แผนงาน หมายถึง แผนงานตาม “โครงสร้างงบประมาณตามยุทธศาสตร์” ที่สำนักงบประมาณจัดทำขึ้นสำหรับใช้ในการจัดสรรทรัพยากรที่มุ่งให้การดำเนินงานตามภารกิจของส่วนราชการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ระดับชาติ อันเป็นผลลัพธ์ที่รัฐบาลต้องการให้เกิดขึ้นแก่ประเทศชาติและประชาชน รวมทั้งใช้ “แผนงาน” ดังกล่าวเป็นรายการขออนุมัติการใช้จ่ายเงินแผ่นดินต่อรัฐสภา ตามที่บัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมหรือกำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปี

ทั้งนี้ รวมถึงแผนงานที่หมายถึง งานในลักษณะบูรณาการที่อาจจะบูรณาการในระดับผลผลิตหรือบูรณาการหลายหน่วยงาน หรือบูรณาการตามนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ดำเนินงานภายใต้เป้าหมายเดียวกัน

โครงการ ในที่นี้ หมายถึง โครงการระดับผลผลิต หรือ เทียบเท่าผลผลิตหรือภายใต้ผลผลิตของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เกิดการให้บริการทั้งในภาพแบบของการ

^๓ คำนิยามมาจาก “คู่มือปฏิบัติการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔”

ให้บริการโดยตรง หรือ โดยการใช้วัสดุสิ่งของหรือสิ่งก่อสร้าง เพื่อนำไปใช้ในการให้บริการแก่ประชาชน องค์กรภายนอกส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นนั้น โดยมีการกำหนด เป้าหมาย ระยะเวลา และวงเงินงบประมาณของโครงการที่แน่นอน

ทั้งนี้ แผนงาน/โครงการอาจมีลักษณะที่เป็นแผนงาน/โครงการใหม่ แผนงาน/โครงการต่อเนื่อง หรือแผนงาน/โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จและมีความต้องการขยายผล โดยคำนิยามของโครงการลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

(๑) แผนงาน/โครงการริเริ่มใหม่ หมายถึง

ก. แผนงาน/โครงการที่จัดทำขึ้นใหม่ ที่ไม่ใช่แผนงาน/โครงการต่อเนื่อง หรือแผนงาน/โครงการที่ได้ดำเนินการเสร็จแล้วและต้องการขยายผล เป็นแผนงาน/โครงการที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย และผลผลิตของแผนงาน/โครงการใหม่ที่ไม่เคยมีการจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อของบประมาณมาก่อน

ข. แผนงาน/โครงการที่เสร็จแล้ว และกระทรวงหนึ่งส่งมอบต่อไปยังกระทรวงอื่น ให้ถือว่ากระทรวงที่รับโครงการต่อเป็นการของบประมาณโครงการใหม่ และเป็นแผนงาน/โครงการร่วม/บูรณาการหลายหน่วยงาน

(๒) แผนงาน/โครงการต่อเนื่อง หมายถึง แผนงาน/โครงการที่ได้รับการจัดสรร

งบประมาณและดำเนินงานไปแล้วก่อนปีที่ทำคำขอเงินงบประมาณ และดำเนินการต่อเนื่องมาถึงปีที่ทำคำของบประมาณ

(๓) แผนงาน/โครงการที่ต้องการขยายผล หมายถึง แผนงาน/โครงการที่เสนอขอ

งบประมาณใหม่ เพื่อดำเนินการต่อจากโครงการที่ทำเสร็จไปแล้ว เช่น การสร้างถนนเส้นทางใหม่ที่ต่อจากเส้นทางเดิมซึ่งเสร็จไปแล้ว

๒) ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

๒.๑) ความเสี่ยงด้านแนวทางการดำเนินงานที่ไม่สอดคล้องกัน (Key Risk Area) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากกรณีต่อไปนี้

- การกำหนดแผนงาน/โครงการโดยไม่ได้พิจารณาถึงเจตนารมณ์เชิงยุทธศาสตร์ทุกระดับ
- ความพร้อมของหน่วยงานตรงกับแผนงาน/โครงการคน/เครื่องมือ/องค์กร
- การขาดการประสานการดำเนินงานระหว่างภาคี หุ่นส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลสำเร็จอย่างยั่งยืน

๒.๒) ความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์ทางการเมือง (Political Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจาก

- ขั้นตอนการวางแผนและบริหารโครงการไม่เป็นไปตามเป้าประสงค์ของผู้ใช้ประโยชน์และประเทศชาติ อันเนื่องจากปัจจัยทางการเมือง
- หน่วยงานผู้จัดทำงบประมาณขาดความรับผิดชอบและขาดกลไกที่พอเพียงในการตรวจสอบประเมินการใช้งบประมาณจำนวนมากให้เกิดความคุ้มค่า จนอาจส่งผลให้เกิดผลกระทบทางลบจากสื่อมวลชนได้

๒.๓) ความเสี่ยงด้านการตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน (Negotiation Risk)
เป็นความเสี่ยงที่เกิดจาก

- การขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน/ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรงต่อแผนงาน/โครงการ
- การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ มิได้กระจายผลประโยชน์ที่ถูกต้องชอบธรรมไปยังภาคส่วนที่ควรได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง

๓) ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล หมายถึง ความเสี่ยงจากการที่การวางแผนและวิเคราะห์แผนงาน/โครงการไม่สอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล ๘ ประเภท

๓.๑) หลักความรับผิดชอบต่อสาธารณะ (Public Accountability)

แผนงาน/โครงการที่มีธรรมาภิบาลตามหลักความรับผิดชอบต่อสาธารณะ จะต้องมีการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการซึ่งอาจเป็นบุคคลหรือหน่วยงาน โดยผู้รับผิดชอบจะต้องสามารถอธิบายทุกอย่างเกี่ยวกับโครงการได้ (answerability) และรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดจากแผนงาน/โครงการนั้น ๆ โดยทั่วไปหลักความรับผิดชอบต่อสาธารณะเป็นหลักธรรมาภิบาลที่สำคัญที่สุด แผนงาน/โครงการที่ดำเนินการโดยขาดความรับผิดชอบของผู้รับผิดชอบโครงการในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานแล้ว จะมีโอกาสที่การใช้งบประมาณแผ่นดินจะไม่สัมฤทธิ์ผล และอาจนำไปสู่การละเว้นการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลด้านอื่น ๆ ด้วย

๓.๒) หลักการมีส่วนร่วมของสาธารณะ (Public Participation)

แผนงาน/โครงการที่ใช้หลักธรรมาภิบาลตามหลักการมีส่วนร่วมของสาธารณะ ต้องเป็นแผนงาน/โครงการที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ได้รับรู้และร่วมตัดสินใจ โดยการมีส่วนร่วมอาจอยู่ในภาพแบบของการเข้าร่วมโดยตรง หรือมีส่วนร่วมโดยผ่านหน่วยงาน สถาบันหรือผู้แทนตามระบอบประชาธิปไตย การจัดทำแผนงาน/โครงการโดยใช้ “หลักการมีส่วนร่วมของสาธารณะ” หมายความว่า จะต้องมีการสรุปผลข้อคิดเห็นที่ได้จากผู้เกี่ยวข้องกัแผนงาน/โครงการที่ชัดเจน และนำข้อคิดเห็นนี้ไปประกอบการวางแผนดำเนินโครงการและการจัดสรรงบประมาณโครงการด้วย

๓.๓) หลักการสนองตอบรับ (Responsiveness)

การสนองตอบรับของแผนงาน/โครงการที่มีธรรมาภิบาลต้องเป็นการสนองตอบรับปัญหาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ภายใต้กรอบเวลาที่สมเหตุสมผล และเป็นไปตามแผนที่ตกลงกัน ผู้จัดทำแผนงาน/โครงการในขั้นตอน “การวิเคราะห์เบื้องต้น” และ “การวางแผนโครงการ” ต้องนำปัญหาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) มาร่วมพิจารณาในการจัดทำแผนงาน/โครงการ อย่างไรก็ดี การใช้ “หลักการสนองตอบรับ” มิได้หมายความว่า การวางแผนโครงการต้องเป็นไปตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกประการ แต่เป็นการวางแผนโครงการให้สามารถสนองตอบรับปัญหาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามเงื่อนไขของความจำเป็น กรอบเวลา และงบประมาณที่สมเหตุสมผล โดยต้องคำนึงถึง “หลักความเสมอภาค” ด้วย

๓.๔) หลักนิติธรรม (Rule of Law)

แผนงาน/โครงการที่มีธรรมาภิบาลตามหลักนิติธรรมต้องเป็นแผนงาน/โครงการที่อยู่ภายใต้กฎระเบียบและกฎหมายเดียวกัน ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ลำเอียง ประชาชนได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน แผนงาน/โครงการนั้นต้องไม่ขัดต่อสิทธิมนุษยชน ถึงแม้ว่าจะเป็นชนกลุ่มน้อย โดยทั่วไปการบังคับใช้กฎหมายจะสัมฤทธิ์ผลก็ต่อเมื่อระบบศาลมีความเป็นอิสระไม่ถูกคุกคามจากอิทธิพลใด ๆ และผู้รักษากฎหมายต้องไม่มีพฤติกรรมฉ้อราษฎร์บังหลวง อย่างไรก็ตาม การบังคับใช้กฎหมายไม่สามารถตอบคำถามสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของแผนงาน/โครงการได้อย่างครบถ้วน การยึดหลักธรรมาภิบาลด้านนี้ในการวางแผนและบริหารโครงการจะช่วยให้ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ใช้ประโยชน์จากโครงการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะเพิ่มความสามารถในการคาดการณ์สิ่งที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากโครงการได้ (Predictability)

๓.๕) หลักคุณธรรม (Virtue)

แผนงาน/โครงการที่มีธรรมาภิบาลตามหลักคุณธรรมต้องเป็นแผนงาน/โครงการที่มีผู้บริหารโครงการและทีมงานบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างสุจริตให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนอย่างสุจริต โดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตนเอง หน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น

๓.๖) หลักความโปร่งใส (Transparency)

แผนงาน/โครงการที่มีธรรมาภิบาลตามหลักความโปร่งใสต้องเป็นแผนงาน/โครงการที่มีการนำเสนอข้อมูลให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบถึงผลกระทบจากแผนงาน/โครงการทั้งด้านบวกและด้านลบอย่างรอบด้าน ตรวจสอบความถูกต้อง มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากแผนงาน/โครงการ สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่าย ข้อมูลที่ได้รับต้องพอเพียง และอยู่ในรูปแบบการนำเสนอที่ง่ายแก่การเข้าใจ

๓.๗) หลักความเสมอภาค (Equity)

แผนงาน/โครงการที่มีธรรมาภิบาลตามหลักความเสมอภาคต้องเป็นแผนงาน/โครงการที่สมาชิกของสังคมทุกคนที่เกี่ยวข้องมีโอกาสได้รับประโยชน์โดยเสมอภาค ไม่มีกลุ่มใดที่ถูกกีดกัน และกลุ่มที่อ่อนแอหรือด้อยโอกาสต้องได้โอกาสในการปรับปรุงหรือคงไว้ซึ่งการรับประโยชน์โดยเสมอภาคตามสถานภาพเดิม

๓.๘) หลักความคุ้มค่า (Value for Money)

การคัดเลือกและวิเคราะห์แผนงาน/โครงการตามหลักความคุ้มค่า หมายถึง การพิจารณาแผนงาน/โครงการจากวิธีการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ โดยคำนึงถึงความมีอยู่อย่างจำกัดของทรัพยากร และการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับโครงการทางเลือก จำเป็นต้องวิเคราะห์ความคุ้มค่าของทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการจากผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับเงินที่ลงทุน หรือจากการใช้ทรัพยากรให้ได้ประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้ที่ไม่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากโครงการ รวมถึงสิ่งแวดล้อม และมีการพัฒนากระบวนการเพิ่มผลผลิตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๔) รายจ่ายลงทุน และรายจ่ายประจำ

๔.๑) รายจ่ายลงทุน (Capital Expenditure) หมายถึง รายจ่ายที่รัฐบาลจ่ายเพื่อจัดหาทรัพย์สินประเภททุนทั้งที่มีตัวตน เช่น ครุภัณฑ์ ที่ดิน อาคาร สิ่งก่อสร้างต่างๆ เป็นต้น และทรัพย์สินที่ไม่มีตัวตน เช่น สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า และสัมปทานอื่นๆ ที่เกี่ยวกับที่ดิน เป็นต้น ตลอดจนรายจ่ายที่รัฐบาลอุดหนุนหรือโอนให้แก่บุคคล องค์กร หรือรัฐวิสาหกิจ โดยผู้รับไม่ต้องจ่ายคืนให้รัฐบาล และผู้รับนำไปใช้จัดหาทรัพย์สินประเภททุน นอกจากนี้ รายจ่ายลงทุนยังรวมถึงรายจ่ายที่รัฐบาลอุดหนุนเพื่อชดเชยค่าเสียหายหรือถูกทำลายของทรัพย์สินประเภททุน และรายจ่ายเพื่อการเพิ่มทุนทรัพย์สินทางการเงินโดยผู้รับตั้งใจนำไปลงทุน เป็นต้น จากความหมายของรายจ่ายลงทุนดังกล่าวสามารถจำแนกรายจ่ายลงทุนเป็นรายจ่ายหลักๆ ดังต่อไปนี้

๔.๑.๑) รายจ่ายเพื่อจัดหาทรัพย์สินถาวร หมายถึง สิ่งของหรือสินค้าซึ่งมีอายุการใช้งานนานกว่า ๑ ปี และมีมูลค่าพอสมควร เช่น ครุภัณฑ์ ที่ดิน อาคารหรือสิ่งก่อสร้างต่างๆ ตลอดจนรายจ่ายตั้งไว้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินถาวรดังกล่าว เช่น ภาษีครุภัณฑ์ ค่าธรรมเนียมศุลกากร ค่าสำรวจออกแบบ และค่าสำรวจพื้นที่ เป็นต้น

อนึ่ง สำหรับรายจ่ายเพื่อจัดหาทรัพย์สินถาวรที่ดำเนินการจัดหาโดยกองทัพในกิจการที่ไม่เกี่ยวกับการทหาร เช่น การก่อสร้างบ้านพักโรงเรียนทหารหรือครอบครัวทหาร การก่อสร้างโรงเรียนทั่วไปที่ไม่ใช่โรงเรียนเพื่อการทหาร การก่อสร้างถนน โรงพยาบาล ระบบชลประทานต่างๆ เป็นต้น จัดเป็นรายจ่ายลงทุน ส่วนรายจ่ายเพื่อจัดหาทรัพย์สินถาวรที่เกี่ยวกับกิจการทหารโดยตรง เช่น ครุภัณฑ์ อาวุธยุทโธปกรณ์ หรือการก่อสร้างอาคารที่ทำการหรือฐานทัพ รวมทั้งเงินราชการลับต่างๆ จัดเป็นรายจ่ายประจำทั้งสิ้น

๔.๑.๒) รายจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ค่าใช้สอยและวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค ซึ่งพิจารณาได้ว่าจ่ายไปเพื่อการก่อสร้างหรือซื้อทรัพย์สินถาวร ตัวอย่างเช่น ส่วนราชการที่ดำเนินการก่อสร้างเรือนหรือก่อสร้างทางเอง จะมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าใช้สอยและวัสดุ ฯลฯ เกิดขึ้นค่าใช้จ่ายดังกล่าวจัดเป็นรายจ่ายลงทุน หรือในกรณีจ้างเหมาให้บริษัทเอกชนดำเนินงาน โดยส่วนราชการทำหน้าที่ควบคุม ค่าใช้จ่ายในการควบคุมงานที่เกิดขึ้นจัดเป็นรายจ่ายลงทุนเช่นกัน

๔.๑.๓) รายจ่ายเพื่อปรับปรุงหรือซ่อมแซมทรัพย์สินถาวรที่มีอยู่เดิมให้สามารถยืดอายุการใช้งาน หรือเพิ่มศักยภาพในการผลิตที่มีขึ้นเป็นการซ่อมแซมปกติทั่วไป

๔.๑.๔) รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่รัฐวิสาหกิจ เพื่อนำไปใช้จัดหาทรัพย์สินถาวร ตลอดจนรายจ่ายของรัฐบาลที่อุดหนุนให้แก่รัฐวิสาหกิจ กรณีดำเนินการขาดทุนสะสมเป็นเวลานาน หรือขาดทุนด้วยเหตุสุดวิสัย หรือรายจ่ายโอนให้รัฐวิสาหกิจไปชำระต้นเงินกู้ที่ได้กู้ไปใช้จ่ายเพื่อการลงทุน

๔.๑.๕) รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่ภาคเอกชนภายในประเทศ เช่น คณะกรรมการหมู่บ้าน ฯลฯ เพื่อนำไปใช้จ่ายในการก่อสร้าง หรือจัดซื้อทรัพย์สินถาวร ตัวอย่างเช่น การก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน หรือการบูรณะศาสนสถาน เป็นต้น

๔.๑.๖) รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่ต่างประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการก่อสร้าง หรือจัดซื้อทรัพย์สินถาวร ตัวอย่างเช่น เงินอุดหนุนโครงการพัฒนาท่าอากาศยานหลวงพระบาง และค่าใช้จ่ายในการควบคุมงานและตรวจการจ้างโครงการดังกล่าว เป็นต้น

๔.๑.๗) รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และสภาตำบล เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านั้นนำไปใช้จ่ายเพื่อลงทุนในการก่อสร้าง หรือจัดหาทรัพย์สินถาวรต่างๆ

๔.๑.๘) รายจ่ายค่ามูลภัณฑ์ (Stock) ซึ่งเป็นรายจ่ายเพื่อซื้อสินค้าในกรณีฉุกเฉิน หรือเป็นการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล

๔.๑.๙) รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินทางการเงิน เช่น การซื้อหุ้น ซึ่งตามระบบ GFS (Government Finance Statistic) ได้จำแนกไว้ในหัวข้อ “การให้กู้ยืมหักด้วยการชำระคืน” (Lending minus repayment) ซึ่งไม่ถือเป็นรายจ่าย แต่เพื่อให้ครอบคลุมงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ในคู่มือนี้จึงได้กำหนดรายจ่ายนี้ไว้ภายใต้รายจ่ายลงทุน

๔.๒) รายจ่ายประจำ (Current Expenditure) หมายถึง รายจ่ายที่รัฐบาลจ่ายเพื่อให้ได้รับสิ่งตอบแทนเป็นบริการหรือสิ่งของที่มีใช้ทรัพย์สินประเภททุน หรือมิใช่สินค้าและบริการที่จะนำมาใช้ผลิตสินค้าทุน นอกจากนี้รายจ่ายประจำยังรวมถึงรายจ่ายที่รัฐบาลอุดหนุนหรือโอนให้แก่บุคคล องค์กร หรือรัฐวิสาหกิจโดยผู้รับไม่ต้องจ่ายคืนให้รัฐบาล และผู้รับมิได้นำเงินอุดหนุนหรือเงินโอนดังกล่าวไปใช้ในการจัดหาทรัพย์สินประเภททุน หรือชดเชยความเสียหายของทรัพย์สินประเภททุน หรือเป็นการเพิ่มมูลค่าทุนทรัพย์สินทางการเงิน จากความหมายของรายจ่ายประจำดังกล่าวสามารถจำแนกรายจ่ายประจำเป็นรายจ่ายหลักๆ ดังต่อไปนี้

๔.๒.๑) รายจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ที่ให้แก่ข้าราชการทุกประเภท (พลเรือน ทหาร ตำรวจ และตุลาการ) รวมทั้งลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และพนักงานราชการ เพื่อตอบแทนการปฏิบัติงานให้ราชการ พร้อมทั้งส่วนควบของเงินเดือน เช่น ค่าล่วงเวลา เงินประจำตำแหน่ง ค่าเช่าบ้าน เป็นต้น

๔.๒.๒) รายจ่ายซึ่งเป็นเงินสมทบ ที่รัฐบาลจ่ายเป็นสวัสดิการให้แก่ข้าราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ (เฉพาะรัฐวิสาหกิจที่ถือเป็นหน่วยงานรัฐบาล เช่น การกีฬาแห่งประเทศไทย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ฯลฯ) ซึ่งได้แก่ เงินสำรอง เงินสมทบ และเงินชดเชยของข้าราชการ (กบข) เงินสมทบของลูกจ้างประจำ และเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานรัฐวิสาหกิจที่ถูกจำแนกเป็นหน่วยงานรัฐบาลดังกล่าว

๔.๒.๓) รายจ่ายเพื่อจัดซื้อบริการหรือสิ่งของซึ่งเป็นสินค้าสิ้นเปลือง เช่น ค่าสาธารณูปโภค ค่าใช้สอยและวัสดุ หรือครุภัณฑ์ที่มีมูลค่าต่ำหรือมีอายุการใช้งานไม่เกิน ๑ ปี

๔.๒.๔) รายจ่ายเพื่อจัดซื้อบริการหรือสิ่งของอื่นๆ ที่มีลักษณะเป็นรายจ่ายประจำ เช่น ค่าเช่าทรัพย์สิน (ค่าเช่าอาคารสำนักงาน เป็นต้น) ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม ค่าธรรมเนียมการกู้เงิน เงินราชการลับ ค่าใช้จ่ายการเจรจาธุรกิจและประชุมนานาชาติ ค่าชดเชยภาษีอากรให้แก่ผู้เชี่ยวชาญ ค่าสาธารณูปโภคค้ำจ่าย ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาทรัพย์สินถาวรต่างๆ เป็นต้น

๔.๓ คำอธิบายชุดคำถามสำหรับวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล

๔.๓.๑ คำถามชุด ก ขั้นตอนการริเริ่มโครงการและการวิเคราะห์เบื้องต้น

๑) หลักการและจุดประสงค์ของคำถาม

คำถามชุด ก เป็นการตรวจสอบว่า ในขั้นตอนการริเริ่มและวิเคราะห์โครงการในเบื้องต้น หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการได้มีการดำเนินการในการกำหนดภาพแบบของโครงการ อย่างมีธรรมาภิบาลในประเด็นต่างๆ หรือไม่ และอย่างไร

ขั้นตอนการริเริ่มโครงการเป็นขั้นตอนที่ควรให้ความสำคัญมากที่สุดในการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล เนื่องจากเป็นจุดเริ่มต้นของการวางแผนและบริหารโครงการ หากมีการดำเนินการ

ไม่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล จะก่อให้เกิดความเสี่ยงทางยุทธศาสตร์ และอาจส่งผลให้การวางแผนและบริหารโครงการในขั้นตอนต่อไปไม่บรรลุเป้าหมายของโครงการ ทำให้การใช้งบประมาณแผ่นดินขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

หากหน่วยงานผู้จัดทำคำของบประมาณมีการใช้ธรรมาภิบาลตั้งแต่ขั้นตอนการริเริ่มโครงการ โอกาสที่โครงการนั้นจะเกิดความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ย่อมมีไม่มาก เช่น หากหน่วยงานผู้จัดทำคำของบประมาณมีการใช้ธรรมาภิบาลด้าน “หลักการสนองตอบรับ” โดยมีการศึกษาปัญหาและกำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตั้งแต่ต้น โอกาสที่โครงการนั้นจะเกิดความเสี่ยงด้าน negotiation risk หากโครงการนั้นได้รับอนุมัติงบประมาณย่อมมีไม่มาก หน่วยงานผู้จัดทำคำของบประมาณที่ใช้ธรรมาภิบาลด้าน “หลักการสนองตอบรับ” ย่อมได้คะแนนจากกิจกรรมนี้

เพื่อให้สามารถตอบข้อคำถามชุด ก ได้ หน่วยงานผู้จัดทำคำของบประมาณควรมีเอกสารหรือรายงานการสำรวจโครงการเบื้องต้น (Reconnaissance Report) และรายงานการศึกษาความเป็นไปได้เบื้องต้น (Pre-feasibility Study) เพื่อยืนยันว่าได้มีการดำเนินโครงการตามหลักธรรมาภิบาล

๑.๑) การสำรวจหรือการศึกษาโครงการเบื้องต้น (Reconnaissance Report)

ในการสำรวจความเป็นไปได้เบื้องต้นของโครงการ หน่วยงานสามารถใช้ข้อมูลจากเอกสารที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว หรือสอบถามข้อเท็จจริงจากผู้เกี่ยวข้อง เพื่อที่หน่วยงานจะได้มีข้อมูลสำหรับตอบในแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น การสำรวจในขั้นตอนนี้ ต้องมีคำตอบในด้านต่างๆ ดังนี้

(๑) ต้องทราบว่าทำไมจึงต้องการทำโครงการนี้

แนวทางการตอบคำถามนี้ คือ การพิจารณาว่าโครงการมีที่มาอย่างไร เช่น โครงการอาจมาจากความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย/ประชาชน มาจากความต้องการของหน่วยงานในการแก้ปัญหาหรือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงาน

เพื่อให้ขั้นตอนนี้ถูกต้องตามหลักธรรมาภิบาล หน่วยงานต้องมีเอกสารยืนยันว่าได้มีการใช้หลักธรรมาภิบาล โดยเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ ภาพแบบการมีส่วนร่วม อาจแสดงในภาพของรายงานการสำรวจความคิดเห็น รายงานการประชุมปรึกษาหารือ โครงการที่หน่วยงานริเริ่มขึ้นโดยขาดการสำรวจความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้อง ถือว่าเป็นการริเริ่มโครงการที่ไม่ถูกต้องตามหลักธรรมาภิบาล เช่น การสร้างถนนที่ไม่ได้สำรวจความต้องการในการใช้ถนนเส้นนั้น

ในบางกรณี การใช้ “หลักการมีส่วนร่วมของสาธารณะ” ประการเดียวย่อมไม่เพียงพอที่จะยืนยันว่า หน่วยงานได้ใช้หลักธรรมาภิบาลในการริเริ่มโครงการ จำเป็นต้องแสดงเพิ่มเติมว่าที่มาของโครงการนี้มีความโปร่งใส โดยมีการเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณะได้รับทราบว่าการริเริ่มที่จะทำโครงการนี้มีที่มาอย่างไร ในกรณีที่ประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้สนใจต้องการทราบข้อมูล จะเข้าถึงข้อมูลในช่องทางใดได้บ้าง เช่น จากเว็บไซต์ของหน่วยงาน จากป้ายปิดประกาศหน้าหน่วยงาน ฯลฯ นอกจากนั้นยังต้องมีเอกสารยืนยันว่าโครงการนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการและ/หรือแก้ปัญหาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเสมอภาค

(๒) กรอบแนวคิดและเหตุผลของโครงการมีที่มาอย่างไร

ในขั้นตอนของการสำรวจเบื้องต้นว่า ควรจะดำเนินโครงการนี้อย่างไร หน่วยงานต้องมีเอกสารยืนยันว่า ได้มีการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับฟังและมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นต่อการจัดทำกรอบแนวคิด เหตุผลและความจำเป็นของโครงการ การเปิดโอกาสให้แสดงข้อคิดเห็น แต่ไม่นำข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์มาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำกรอบแนวคิด โครงการนั้น ย่อมมีกรอบแนวคิดที่ไม่สอดคล้องกับปัญหา และ/หรือความต้องการที่เกิดขึ้นจริงของกลุ่มเป้าหมาย

๑.๒) การศึกษาความเป็นไปได้เบื้องต้นของโครงการ (Pre-feasibility Study)

หน่วยงานที่มาถึงขั้นการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน ย่อมหมายความว่าโครงการ มีความเหมาะสมและน่าที่จะทำ ถ้าจะให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีธรรมาภิบาล หน่วยงานควรศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเป็นการเบื้องต้น เพื่อให้มั่นใจว่าโครงการสามารถดำเนินการได้ หรือควรดำเนินการอย่างไรจึงจะบรรลุผลตามเป้าหมาย

การศึกษาในขั้นตอนนี้ เป็นการศึกษาเบื้องต้น เป้าหมายของการศึกษาเพียงต้องการทราบว่า ควรศึกษารายละเอียดต่อไปหรือควรยกเลิกโครงการ

การศึกษาลักษณะนี้ เป็นการศึกษาถึงความเหมาะสม ความคุ้มค่าของโครงการในภาพรวม เน้นเรื่องความต้องการเชิงปริมาณ ผลลัพธ์ของโครงการ การนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์และการศึกษาเปรียบเทียบงบประมาณที่ใช้ในโครงการ ทรัพยากรที่ใช้ ความคุ้มค่าโดยเปรียบเทียบทางเลือกในการสร้างผลผลิตหลายทางเลือก และข้อจำกัดต่างๆ

การศึกษาส่วนนี้เป็นการลดความเสี่ยงที่จะประสบความล้มเหลวอันเนื่องมาจากปัญหาอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต และช่วยประหยัดเวลางบประมาณที่จะต้องทำการศึกษาโครงการโดยละเอียด ช่วยให้การตัดสินใจโดยมีความผิดพลาดน้อยที่สุด

องค์ประกอบของการสำรวจหรือการศึกษาโครงการเบื้องต้น

- เรื่องเดิมและความเป็นมาของโครงการ
- ลักษณะทั่วไปของพื้นที่โครงการ เพื่อให้ทราบข้อมูลทั่วไปของพื้นที่โครงการ
- พิจารณาศักยภาพและความพร้อมของโครงการ
- การสำรวจเบื้องต้นด้านความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ และความเหมาะสมเชิงเศรษฐกิจและสังคม
- บทสรุปและข้อเสนอแนะเบื้องต้นเพื่อจะพิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อมูลที่ได้จากรายงานการศึกษาโครงการเบื้องต้นจะเป็นข้อมูลประกอบที่สำคัญสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลในขั้นตอนการริเริ่มโครงการและวิเคราะห์เบื้องต้น

๒) ประเด็นการพิจารณาข้อคำถามและแนวทางดำเนินการ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลในขั้นตอนนี้เพื่อให้มั่นใจว่า การริเริ่มโครงการนี้ ได้มีการดำเนินการสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาลใน ๒ ประเด็นหลักสำคัญ คือ

- ประเด็นที่ ๑ พิจารณาที่มาของโครงการ กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ประเด็นที่ ๒ พิจารณาศักยภาพและความพร้อมของโครงการ

ประเด็นที่ ๑ พิจารณาที่มาของโครงการ กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
--

หลักการ

๑) การพิจารณาที่มาและความสำคัญของโครงการ หมายถึง การพิจารณาจุดเริ่มต้นของโครงการว่ามีที่มาอย่างไร และความสำคัญเพื่อต้องการแก้ไขปัญหาอะไร หรือเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อะไร โดยความจำเป็นและ/หรือความต้องการของแต่ละโครงการอาจจะมีที่มาและรายละเอียดที่แตกต่างกัน เช่น

- (๑) ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย/ประชาชน
- (๒) ความต้องการแก้ปัญหาหรือการดำเนินการกิจโดยหน่วยงานราชการ
- (๓) เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลง กฎ ระเบียบ และข้อบังคับตามกฎหมาย จากทั้งภายในและภายนอกประเทศ
- (๔) เป็นไปตามนโยบายพัฒนาของภาครัฐและแผนพัฒนาของหน่วยงาน เป็นต้น

ทั้งนี้ หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการจะต้องสามารถระบุความสำคัญ ความจำเป็น และความเร่งด่วนในการดำเนินโครงการให้ได้อย่างถูกต้อง

๒) รายละเอียดการตอบแบบสอบถามในส่วนนี้อาจใช้แบบฟอร์ม ก-๑ ในส่วนที่ ๔ ของคู่มือนี้เป็นแนวทางการหาข้อมูลและตอบแบบสอบถามในส่วนนี้

คำถามหลัก ก-๑ โครงการนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการและ/หรือแก้ปัญหาของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่

ระบุคำตอบ () ใช่ () ไม่ใช่

ถ้าระบุคำตอบว่า “ใช่” โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้

คำถามย่อย

- ก-๑.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ คือ
- ก-๑.๒ กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการคือ.....
- ก-๑.๓ สรุปปัญหา/ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
- ก-๑.๔ ระบุวิธีการเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสียได้ร่วมแสดงความคิดเห็นพร้อมเอกสารยืนยันว่ามีกิจกรรมจริง.....
- ก-๑.๕ มีกลุ่มเป้าหมายใดที่มีได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ

คำอธิบายแนวทางการดำเนินการ

- ก) ระบุปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้มีความสอดคล้องและตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน
- ข) ระบุกลุ่มเป้าหมาย/ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการให้ชัดเจน
 - กลุ่มเป้าหมายของโครงการ (Target Group) หมายถึงกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากผลผลิตโครงการ และ
 - ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) หมายถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการไม่ว่าทางใดทางหนึ่ง
- ค) สรุปปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจน
- ง) ให้กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสียได้มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/ประชาชน หมายถึง การที่หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนที่จะได้รับผลทั้งด้านดีและด้านเสียจากการดำเนินโครงการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ ผลที่ได้รับ คือ หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการจะสามารถวางแผนการดำเนินโครงการให้สอดคล้องกับความคิดเห็น ความต้องการ และข้อจำกัดต่างๆ ของประชาชนได้อย่างเหมาะสม บนพื้นฐานของความถูกต้องเป็นธรรม และโปร่งใส สอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล

การจัดกิจกรรมให้กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสียได้แสดงความคิดเห็นในการกำหนดโครงการสามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบและแบ่งออกได้เป็นระดับต่าง ๆ ได้แก่

- การรับฟังความเห็นของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/ประชาชน
- การให้มีตัวแทนของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/ประชาชน มีส่วนร่วมในการพิจารณาโครงการ
- การให้ออกเสียงประชามติ
- การให้ประชาชนเป็นผู้ดำเนินโครงการเอง

และนำเสนอกิจกรรมที่ระบุให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสียได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น พร้อมแสดงเอกสารหลักฐานประกอบว่ากิจกรรมนั้นมีอยู่จริง

จ) ระบุกลุ่มหมายที่มิได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ ให้ครบถ้วน

ประเด็นที่ ๒ พิจารณาศักยภาพและความพร้อมของโครงการ

หลักการ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลในประเด็นนี้ เพื่อตรวจสอบว่าหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการมีการสำรวจศักยภาพและความพร้อมของโครงการก่อนที่จะจัดทำคำของบประมาณหรือไม่ และได้มีการนำผลสำรวจมาเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดวิธีการและรูปแบบในการดำเนินงานหรือไม่ และอย่างไร การกำหนดวิธีการและรูปแบบเพื่อให้โครงการสำเร็จลุล่วงเป็นไปอย่างมีธรรมาภิบาลหรือไม่ คือ การกำหนดวิธีการและรูปแบบได้พิจารณาถึงด้านความคุ้มค่าของโครงการ มีความรับผิดชอบต่อผลกระทบต่อส่วนรวมของประเทศ โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นหลัก มีความพยายามในการลดผลกระทบทั้งที่คาดถึงและคาดไม่ถึงโดยใช้ หลักการมีส่วนร่วมของสาธารณะ การดำเนินการมีการใช้หลักคุณธรรมและหลักความโปร่งใสเป็นแนวทางการตัดสินใจ และลดความเสี่ยงที่เกิดจากข้อจำกัดทางกฎหมาย กฎระเบียบหรือข้อบังคับต่างๆ เพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพและความพร้อมของโครงการ

คำถามหลักที่ ก-๒ มีรายงานการทบทวนที่แสดงศักยภาพและความพร้อมของผู้รับผิดชอบโครงการหรือไม่

ระบุคำตอบ () มี () ไม่มี

ถ้าระบุว่า “มี” หรือ “มีบางส่วน” โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

คำถามย่อย

ก-๒.๑ สรุปศักยภาพและความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินโครงการให้สำเร็จได้อย่างไร

ก-๒.๒ ระบุว่าโครงการนี้หน่วยงานของท่านสามารถดำเนินการได้เองทั้งหมด หรือต้องมีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น กรณีที่มีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น โปรดระบุชื่อหน่วยงานที่บูรณาการด้วย

ก-๒.๓ ระบุประสบการณ์ที่ผู้รับผิดชอบ/หัวหน้าโครงการเคยบริหารโครงการลักษณะเดียวกัน

คำอธิบายแนวทางดำเนินการ

ในขั้นตอนนี้ผู้จัดทำคำของบประมาณควรมีรายงานการสำรวจเบื้องต้น/เอกสารประกอบที่แสดงถึงศักยภาพและความพร้อมที่จะดำเนินโครงการ ซึ่งจะตอบคำถามข้อนี้ได้ ซึ่งอาจพิจารณาศักยภาพและความพร้อมของโครงการ โดยใช้แบบฟอร์มประกอบการวิเคราะห์ (ฟอร์มที่ ก-๕) ซึ่งแสดงในส่วนที่ ๔ ของคู่มือเป็นแนวทางในการจัดทำเอกสารแนบประกอบ

การพิจารณาคัดเลือกหรือดำเนินโครงการใด ๆ เป็นการดำเนินการภายใต้ทรัพยากรและปัจจัยที่มีอยู่อย่างจำกัด ด้วยเหตุนี้ จึงควรมีกระบวนการพิจารณาความพร้อมและความเพียงพอของทรัพยากร และปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้อง การพิจารณาว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมและความเพียงพอหรือไม่นั้น อาจพิจารณาจากปัจจัย ดังต่อไปนี้

๑) บุคลากรและทีมงาน

๑.๑) บุคลากร

- มีทักษะที่ต้องการสำหรับการดำเนินโครงการในแต่ละตำแหน่ง
- มีความตั้งใจและความพร้อมที่จะเริ่มงานได้ในช่วงเวลาที่ต้องการ
- มีความสามารถในการปรับตัวต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้
- มีจริยธรรมและจรรยาบรรณในการทำงานประกอบวิชาชีพของตน
- ควรมีการร่วมกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและข้อกำหนดในการจ้างงานไว้อย่างชัดเจนและเป็นธรรม

๑.๒) ทีมงาน

- บุคลากรในทีมมีเป้าหมายเดียวกันและมีความมุ่งมั่นต่อผลสำเร็จ
- มีการแบ่งบทบาทหน้าที่กันภายในทีมอย่างชัดเจนและเป็นธรรม
- มีวิธีการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ (Communication and Interaction) ได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ
- มีการจัดสรรทรัพยากรให้กับทีมงานอย่างเหมาะสม

๒) การบริหารจัดการ ประเด็นคำถามสำคัญ ได้แก่

- โครงการได้รับความเห็นชอบและการสนับสนุนในระดับนโยบายหรือไม่
- มีการวางแผนและควบคุมการดำเนินโครงการในระดับต่าง ๆ อย่างชัดเจนหรือไม่ อย่างไร เช่น ระดับนโยบายและยุทธศาสตร์ ระดับการดำเนินโครงการ และระดับการปฏิบัติการ มีครบถ้วนหรือไม่
- มีการประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกทั้งในการประสานงานเพื่อการส่งต่องาน และประสานงานเพื่อการถ่ายทอด/แลกเปลี่ยนข้อมูลของการดำเนินงานในภาพแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ หรือไม่ อย่างไร

- มีการพิจารณาเพื่อประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ หรือไม่ อย่างไร

- มีแผนการดำเนินการที่มีความเป็นไปได้หรือไม่ อย่างไร

๓) วัสดุุดิบ/เครื่องมือ/อุปกรณ์ ประเด็นคำถามในการพิจารณา ได้แก่

- เครื่องมือและอุปกรณ์หลักที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการสามารถหาได้ยาก/ง่ายเพียงไร พอเพียงหรือไม่
- ต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศหรือไม่ หากมีต้องนำเข้าในปริมาณที่มากน้อยเพียงใด และจะต้องใช้ระยะเวลาสำหรับกระบวนการจัดหาอย่างน้อยเพียงใด
- ความพร้อมของบุคลากรผู้ใช้งาน/ควบคุมการใช้งานเครื่องมือ/อุปกรณ์เหล่านั้นมีมากน้อยเพียงใด

๔) แหล่งเงินทุนสำหรับการดำเนินโครงการ ประเด็นคำถามสำคัญ ได้แก่

- แหล่งเงินทุน/รายได้มาจากที่ใด
- แหล่งเงินทุน/รายได้เหล่านั้นมีความยั่งยืนและสม่ำเสมอหรือไม่ เพียงใด
- ต้นทุนทางการเงินของแต่ละแหล่งเงินทุนเป็นเท่าใด
- แหล่งเงินทุนแต่ละแหล่ง มีข้อจำกัด/เงื่อนไขหรือไม่ อย่างไร
- การระดมทุนเพื่อใช้ในโครงการมีผลกระทบต่อข้อจำกัดทางการเงิน การคลังของประเทศหรือไม่ อย่างไร

๕) มวลชนสัมพันธ์ ประเด็นคำถามสำคัญในการพิจารณาด้านมวลชนสัมพันธ์ ได้แก่

- มีการลงพื้นที่เพื่อสำรวจปริมาณและประเภทของกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่อย่างไร
- มีการทดลองดำเนินการกิจกรรมหรือโครงการนำร่องเพื่อประเมินการยอมรับของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ อย่างไร
- มีหน่วยงานอื่นที่ดำเนินโครงการซึ่งมีวัตถุประสงค์เดียวกันหรือคล้ายคลึงกันหรือไม่ หากมี ได้ทำการศึกษาโครงการนั้น ๆ ให้ถี่ถ้วนก่อนหรือไม่ อย่างไร
- มีการประเมินภาพลักษณ์ของหน่วยงานในมุมมองของกลุ่มเป้าหมาย/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่หรือไม่ อย่างไร

ผลการพิจารณาความพร้อมและความเพียงพอของทรัพยากรและปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องนั้นจะถูกนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการดำเนินการ และหากพบว่า ปัจจัยด้านใดยังขาดความพร้อมในการดำเนินการ หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการก็จะสามารถนำไปเป็นประเด็นในการปรับปรุง/พัฒนาให้ดีขึ้นได้ ซึ่งจะทำให้การดำเนินโครงการเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และบรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายของโครงการ

จากรายงานทบทวนศักยภาพและความพร้อมของการดำเนินโครงการดังกล่าวนี้ ให้ผู้รับผิดชอบโครงการสรุปรายละเอียดเพื่อนำเสนอในข้อคำถามย่อยตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- ก) ให้รายงานที่แสดงศักยภาพและความพร้อมของโครงการ
- ข) ให้ระบุว่าโครงการนี้หน่วยงานของท่านสามารถดำเนินการได้เองทั้งหมด หรือต้องมีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น และกรณีที่มีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น ให้ระบุชื่อหน่วยงานที่บูรณาการด้วย
- ค) ระบุประสบการณ์ที่หัวหน้าโครงการเคยบริหารโครงการที่มีลักษณะเดียวกับโครงการกำลังวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล เช่น มีวัตถุประสงค์ มีกลุ่มเป้าหมาย มีวิธีการดำเนินการ หรือมีผลผลิตจากโครงการในลักษณะเดียวกัน พร้อมให้รายละเอียดของโครงการโดยย่อประกอบ กรณีที่ไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน ให้ระบุว่าไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน

๔.๓.๒ คำถามชุด ข การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ

๑) หลักการและจุดประสงค์ของคำถาม

คำถามชุด ข เป็นการตรวจสอบว่าการวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดของโครงการ ได้มีการดำเนินการบริหารความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์อย่างมีธรรมาภิบาลในประเด็นต่างๆ หรือไม่ อย่างไร

ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ควรมาจากรายงานการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ การศึกษาต้องครอบคลุมด้านความคุ้มค่าในเชิงปริมาณของโครงการในด้านต่างๆ เช่น เศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต อย่างละเอียด

การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ (Project Planning Phase) คือ การกำหนดรายละเอียดแผนการดำเนินโครงการ โดยครอบคลุมขอบเขตของโครงการ ความคุ้มค่าของโครงการ ความพร้อมในการดำเนินโครงการ เทคโนโลยี และความเสี่ยงของโครงการ

การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดของโครงการจำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนตามลำดับ เพื่อให้การพิจารณาและวิเคราะห์เป็นไปได้อย่างครบถ้วน รอบคอบ เที่ยงตรง และที่สำคัญการพิจารณาจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความสมเหตุสมผลเป็นสำคัญ โดยการดำเนินการประกอบด้วย ๑๐ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

(๑) พิจารณาขอบเขตของโครงการ หมายถึง การพิจารณารายละเอียดที่แสดงถึงอาณาเขตเชิงปริมาณ และคุณภาพของผลผลิตโครงการ และกลุ่มเป้าหมายของโครงการ รวมทั้งมิติของพื้นที่ตั้งโครงการ และมิติพื้นที่ให้บริการ

(๒) วิเคราะห์รายละเอียดโครงสร้างผลผลิต / ผลลัพธ์/และหรือ ผลกระทบของโครงการ และประโยชน์ต่อสาธารณชน หมายถึง การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของผลผลิตโครงการไปสู่ผลประโยชน์ที่ได้รับจากผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านความมั่นคง ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านคุณภาพชีวิต ทั้งในมิติเชิงบวกและลบ

(๓) พิจารณา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ หมายถึง การพิจารณา/ตรวจสอบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการในมิติของกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ โดยพิจารณาตลอดวัฏจักรโครงการ เพื่อให้สามารถริเริ่มวางแผน ดำเนินการ และใช้ประโยชน์โครงการได้ถูกต้องตามกำหนด และกฎหมายที่บัญญัติไว้

(๔) วิเคราะห์และทบทวนความคุ้มค่าของโครงการ ความน่าเชื่อถือของสมมติฐาน และผลประโยชน์โครงการทางเศรษฐกิจ หมายถึง การวิเคราะห์และทบทวนผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการตามลักษณะของแต่ละโครงการ ตลอดจนพิจารณา/ประเมินความน่าเชื่อถือ และความสมเหตุสมผลของข้อสมมติฐาน ซึ่งใช้เป็นพื้นฐานของการวิเคราะห์โครงการ รวมทั้งพิจารณาผลประโยชน์ของโครงการในเชิงเศรษฐกิจอย่างรอบคอบและเป็นระบบ ทั้งนี้ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำไปเป็นข้อมูลสำคัญประกอบการตัดสินใจถึงความเหมาะสม ในการลงทุนดำเนินโครงการในอนาคต

(๕) ระบุทางเลือก วิเคราะห์เปรียบเทียบและตัดสินใจเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสม หมายถึง การวิเคราะห์เปรียบเทียบ และคัดเลือกเทคโนโลยีที่มีคุณสมบัติเหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะของแต่ละกิจกรรมและแต่ละโครงการ โดยพิจารณาถึงปัจจัยหลักและปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ คือ ต้นทุน การใช้งาน และประสิทธิภาพ เพื่อพิจารณาให้คะแนนและถ่วงน้ำหนักของแต่ละปัจจัยอันจะนำไปสู่การคัดเลือกทางเลือก/เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อไป

(๖) วิเคราะห์กระบวนการนำส่งผลผลิต หมายถึง การวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของผลผลิตทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพตามที่กำหนด โดยกระบวนการดำเนินงานจะประกอบด้วยกิจกรรมหลักและกิจกรรมย่อย ซึ่งระบุระยะเวลาดำเนินการ งบประมาณ และลำดับการดำเนินงาน (ก่อน/หลัง) ของกิจกรรมอย่างชัดเจน

(๗) วิเคราะห์รายละเอียด ศักยภาพ และข้อจำกัดของพื้นที่ หมายถึง การวิเคราะห์คุณสมบัติเฉพาะของพื้นที่ตั้งโครงการ พื้นที่ให้บริการ และพื้นที่ซึ่งได้รับผลกระทบจากโครงการ เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียด ศักยภาพ โอกาส และความเหมาะสม และข้อจำกัดที่แตกต่างกันของแต่ละพื้นที่ในมิติต่างๆ ทั้งในเชิงกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ชีวภาพ ระบบนิเวศน์ สิ่งแวดล้อม และการเมืองการปกครอง รวมทั้งรายละเอียดของผลกระทบต่อการพัฒนาต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วในพื้นที่ของโครงการเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจและดำเนินโครงการในอนาคต

(๘) **วิเคราะห์แผนและความพร้อมในการใช้ทรัพยากรบุคคลประมาณราคาและทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินงาน** หมายถึง การวิเคราะห์ความต้องการใช้ทรัพยากรตามแผนการดำเนินงาน รวมทั้งตรวจสอบและประเมินผลการใช้ทรัพยากร เพื่อให้เกิดความแน่ใจว่า แผนการใช้ทรัพยากรของโครงการมีความสมเหตุสมผล และความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด รวมทั้งประมาณราคาและความพร้อมใช้ทรัพยากรในแต่ละช่วงเวลาของแผนงานด้วย

(๙) **วิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงานและแผนการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น** หมายถึง การวิเคราะห์ความไม่แน่นอนที่แฝงอยู่ในโครงการตลอดระยะเวลาดำเนินโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนโครงการแล้วเสร็จ ซึ่งความไม่แน่นอนดังกล่าวถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินโครงการ ดังนั้น นอกจากจะเป็นการวิเคราะห์และระบุความไม่แน่นอนในโครงการแล้ว จะต้องวิเคราะห์และกำหนดแผนการเฝ้าติดตาม และแผนการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นด้วย

(๑๐) **วิเคราะห์ต้นทุน และบททวน/เปรียบเทียบกับโครงการอื่นที่ใช้ผลผลิต และกิจกรรมในลักษณะเดียวกัน** หมายถึง การวิเคราะห์มูลค่าของทรัพยากรทั้งหมดที่ใช้ในการดำเนินงานของโครงการ รวมถึงค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติการและบำรุงรักษาตลอดการดำเนินโครงการ โดยจะต้องประเมินและเปรียบเทียบวิเคราะห์ต้นทุนทั้งในภาพรวม และในรายละเอียดเพื่อให้การพิจารณาดำเนินการมีความครบถ้วนถูกต้อง และก่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณมากยิ่งขึ้น

๒) ประเด็นการพิจารณาข้อคำถามและแนวทางการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลในขั้นตอนนี้เพื่อให้มั่นใจว่าโครงการมีการวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการที่มีการดำเนินการสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาลใน ๓ ประเด็นหลักสำคัญ คือ

ประเด็นที่ ๓ การพิจารณาขอบเขตของโครงการ

ประเด็นที่ ๔ การวิเคราะห์กระบวนการนำส่งผลผลิตและทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการ

ประเด็นที่ ๕ การวิเคราะห์ความคุ้มค่าและผลประโยชน์ของโครงการ

ข้อควรพิจารณา

ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลในขั้นตอนการวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการต้องมาจากการศึกษาและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการที่มีการศึกษาความคุ้มค่าเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับของโครงการในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต อย่างละเอียด

ประเด็นที่ ๓ การพิจารณาขอบเขตของโครงการ

หลักการ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการจะต้องสามารถระบุขอบเขตของโครงการให้ชัดเจนและสมเหตุสมผลกับปัญหา/ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ศักยภาพของการดำเนินงานของหน่วยงาน ความเชื่อมต่อและการบูรณาการโครงการกับโครงการอื่น ๆ ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการลงทุนและการดำเนินโครงการ โดยมีประเด็นหลักสำคัญ ได้แก่

๑) **มีการกำหนดขอบเขตโครงการที่ชัดเจน** ขอบเขตโครงการ ควรมีรายละเอียดที่แสดงถึงอาณาเขตเชิงปริมาณและคุณภาพของผลผลิตโครงการ กลุ่มเป้าหมายของโครงการ พื้นที่ตั้งโครงการ และพื้นที่ให้บริการ ดังนี้

ก) **มิติเชิงปริมาณและคุณภาพของผลผลิต** หมายถึง การพิจารณารายละเอียดที่แสดงปริมาณและคุณภาพของผลผลิต เช่น การให้บริการผู้โดยสารได้ ๑ ล้านคนต่อวัน การบำบัดน้ำเสียจำนวน ๕๒๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน เป็นต้น

ข) **มิติเชิงพื้นที่ตั้งโครงการ** หมายถึง การพิจารณารายละเอียดที่แสดงอาณาเขตของพื้นที่ตั้งของโครงการ ซึ่งความชัดเจนของพื้นที่ตั้งโครงการมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับโครงการที่มีการลงทุนเพื่อก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เช่น การแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินให้กับคนจนผู้ลงทะเบียนในพื้นที่จังหวัดนครพนม โครงการจัดการน้ำเสียจังหวัดสมุทรปราการครอบคลุมพื้นที่ ๑๒๙ ตารางกิโลเมตร ฯลฯ

ค) **มิติเชิงพื้นที่ให้บริการ** หมายถึง การพิจารณารายละเอียดที่แสดงขอบเขตของพื้นที่การให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งจะมีความสำคัญอย่างมากในกรณีเป็นโครงการเพื่อให้บริการซึ่งพื้นที่ตั้งโครงการอาจจะไม่ใช่พื้นที่การให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายก็ได้

๒) **มีการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาหรือรับทราบขอบเขตการดำเนินงานโครงการ** ให้มีการระบุภาพแบบการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสียในการกำหนดขอบเขตของโครงการ และมีการนำข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมา กำหนดขอบเขตของโครงการอย่างชัดเจน

คำถามหลักที่ ข-๑ โครงการนี้มีการวิเคราะห์ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบของโครงการหรือไม่ ระบุคำตอบ () มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า “มี” โปรดระบุรายละเอียดต่อไปนี้ คำถามย่อย ข-๑.๑ ผลผลิตของโครงการ คือ ข-๑.๒ ผลลัพธ์ของโครงการ คือ ข-๑.๓ ระบุการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพร้อมเอกสารประกอบ คำอธิบายแนวทางดำเนินการ ก) มีการกำหนดขอบเขตของโครงการอย่างชัดเจน โครงสร้างผลผลิตเป็นส่วนสำคัญของระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นความเชื่อมโยงเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Alignment) และความเหมาะสมของผลผลิต โดยทำการตรวจสอบและวิเคราะห์กิจกรรม ผลผลิต ผลลัพธ์ และ/หรือ ผลกระทบของโครงการ โครงสร้างผลผลิตจะต้องมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบในแต่ละโครงการ กล่าวคือ กิจกรรมของโครงการต้องนำไปสู่ผลผลิต ผลผลิตนำไปสู่ผลลัพธ์ และผลลัพธ์นำไปสู่ผลกระทบ ในขณะเดียวกัน ต้องมั่นใจได้ว่าผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโครงการนั้น สอดคล้องกับทิศทางนโยบายของรัฐ ส่วนราชการ และหน่วยงาน
--

๑) การวิเคราะห์ผลผลิตโครงการ มีหลักการสำคัญดังนี้

- ผลผลิตโครงการต้องอยู่ในขอบเขตภารกิจของส่วนราชการ
- ผลผลิตโครงการควรมีลักษณะเป็นภาพธรรม เฉพาะเจาะจง วัดได้ เป็นไปได้ มีช่วงเวลา
ที่ชัดเจน
- ผลผลิตโครงการสอดคล้องกับผลผลิตของส่วนราชการ (ผลผลิตตามเอกสาร
งบประมาณ)
- ผลผลิตโครงการนำไปสู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังไว้
- ตัวชี้วัดของผลผลิตโครงการต้องมีความชัดเจนและควรวัดผลได้ทันทีเมื่อเสร็จสิ้น
โครงการ
- มีผู้รับผิดชอบชัดเจนในการนำเสนอผลผลิต

๒) การวิเคราะห์ผลลัพธ์ หมายถึง การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของผลลัพธ์ที่ได้รับจากโครงการทั้งใน
เชิงบวกและลบในมิติต่าง ๆ อาทิ เศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยมีหลักการสำคัญ
ดังนี้

- ผลลัพธ์ของโครงการควรมีความชัดเจน
- ผลลัพธ์ของโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการของกระทรวง
- ผลลัพธ์ของโครงการนำไปสู่ผลกระทบที่คาดหวังไว้
- ตัวชี้วัดของผลลัพธ์ ควรวัดผลได้ทันทีจากการใช้ประโยชน์จากโครงการ
- มีผู้รับผิดชอบต่อความสำเร็จของผลลัพธ์ของโครงการ
- ระบุแนวทางการจัดการ/แก้ไขปัญหาอันเกิดจากผลลัพธ์เชิงลบของโครงการให้ชัดเจน

๓) การวิเคราะห์ผลกระทบ หมายถึง การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของผลกระทบที่ได้รับจากโครงการทั้ง
ในเชิงบวกและลบ ในมิติต่าง ๆ อาทิ เศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยมีเกณฑ์
สำคัญ ดังนี้

- ผลกระทบของโครงการควรมีความชัดเจน
- ผลกระทบโครงการสอดคล้องกับเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์
- ตัวชี้วัดผลกระทบที่สามารถวัดผลได้อย่างเป็นภาพธรรม
- มีผู้รับผิดชอบต่อความสำเร็จของผลกระทบที่คาดหวังไว้
- ระบุแนวทางการจัดการ/แก้ไขปัญหาอันเกิดจากผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้นจากการดำเนิน
โครงการให้ชัดเจน

ข) เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดขอบเขตของโครงการ โดยมีการ
รวบรวมข้อมูลความคิดเห็น การยอมรับ หรือข้อโต้แย้งต่าง ๆ ไว้อย่างเป็นระบบ

คำถามหลักที่ ข-๒ มีการนำข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากำหนดขอบเขตของโครงการหรือไม่
ระบุคำตอบ () มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า “มี” โปรดให้รายละเอียดกิจกรรมที่ดำเนินการต่อไปนี้ คำถามย่อย ข-๒.๑ สรุปผลการประชุมชี้แจงผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อยืนยันการยอมรับของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และระบุเอกสารที่เกี่ยวข้อง คำอธิบายแนวทางการดำเนินงาน ก) ให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อชี้แจงผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบของโครงการของกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบและร่วมแสดงความคิดเห็น รวมถึงการสะท้อนถึงผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับกลุ่มต่าง ๆ ให้ครอบคลุม ทั้งนี้ต้องมีการรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมเหล่านั้นไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อสามารถนำมาใช้ในการกำหนดขอบเขตของโครงการได้อย่างชัดเจน ข) หน่วยงานต้องแสดงให้เห็นว่า ได้นำข้อคิดเห็นด้านความต้องการของกลุ่มเป้าหมายมาเป็นส่วนหนึ่งของการวางขอบเขตและวัตถุประสงค์ของโครงการมาประกอบด้วย เช่น การใช้รายงานการประชุมประกอบหลักฐานหรือเอกสารรายงานการเข้าร่วมประชุม และการตกลงมติร่วมกันในการกำหนดขอบเขตของโครงการ
คำถามหลักที่ ข-๓ ได้มีการนำผลการศึกษาด้านปัญหาและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการ เปิดเผยต่อสาธารณะและผู้เกี่ยวข้องหรือไม่
ระบุคำตอบ () มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า “มี” โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมดังต่อไปนี้ คำถามย่อย ข-๓.๑ ระบุวิธีการที่ได้ดำเนินการ ผลการศึกษาด้านผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ คำอธิบายแนวทางการดำเนินการ ก) มีการระบุผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการอย่างชัดเจน ข) มีการระบุกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่จะได้เป็นผู้ใช้ประโยชน์และได้รับผลกระทบจากโครงการ ค) มีการประเมินผลประโยชน์จากผลผลิตและผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับของกลุ่มเป้าหมาย ผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินโครงการในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงปัญหาและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการ ง) มีการเปิดเผยข้อมูลปัญหาและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการอย่างทั่วถึง โดยวิธีการเปิดเผยข้อมูลที่กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงได้ และระบุภาพแบบการเปิดเผยข้อมูลให้ชัดเจน จ) มีการกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเปิดเผยข้อมูลแก่กลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้

คำถามหลักที่ ข-๔ คาดว่าโครงการจะมีผลกระทบเชิงลบหรือไม่ ระบุคำตอบ () มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า “มี” โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติม คำถามย่อย ข-๔.๑ ระบุผู้ที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบทางลบจากการดำเนินโครงการ ข-๔.๒ ผู้รับผิดชอบมีแนวทางในการบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบอย่างไร ข-๔.๓ ระบุว่าผู้ที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจะได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสมอย่างไร ข-๔.๔ ระบุวิธีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ทราบถึงผลกระทบเชิงลบ และผลกระทบเชิงลบนั้นเป็นที่ยอมรับหรือไม่ คำอธิบายแนวทางการดำเนินงาน ขอบเขตและวัตถุประสงค์ของโครงการที่มีความสอดคล้องกับหลักคุณธรรมในเชิงผลประโยชน์ต่อสังคมส่วน รวมต้องอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องเหมาะสมตามหลักคุณธรรม คือ มีความเที่ยงธรรมและความเสมอภาคในการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้นต่อประชาชนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติและ/หรือเอื้ออำนวยต่อบุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลใดเป็นพิเศษ เพื่อลดปัญหาที่จะเกิดจากความเสี่ยงทางการเมือง และลดโอกาสในการเกิดความเสี่ยงในการดำเนินโครงการ การดำเนินการต้องครอบคลุม ก) ระบุกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ครบถ้วน รวมทั้งผู้ที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบทางลบจากการดำเนินโครงการ ข) ระบุผลผลิต ผลลัพธ์ต่อกลุ่มเป้าหมาย และผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ค) ประเมินภาระค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นแก่กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ ง) กำหนดแนวทางในการชดเชยให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรม จ) จัดหาแนวทางในการประชาสัมพันธ์และสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ได้รับทราบถึงผลกระทบเชิงลบ และนำเสนอข้อมูลการยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อผลกระทบนั้น

ประเด็นที่ ๔ การวิเคราะห์กระบวนการนำส่งผลผลิตและทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการ

หลักการ

เพื่อลดความเสี่ยงในการดำเนินโครงการ การวิเคราะห์ทรัพยากรที่ต้องใช้ รวมถึงกระบวนการนำส่งผลผลิตไว้อย่างละเอียด จะสะท้อนหลักความรับผิดชอบต่อสาธารณะในการบริหารโครงการ โดยหากหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการมีการวิเคราะห์ทรัพยากรที่ต้องใช้ และวางแผนเพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ จะสะท้อนความคุ้มค่าในการบริหารโครงการต่อไป รวมถึงกระบวนการนำส่งผลผลิตเข้าสู่งานประจำ อาจมีผลกระทบต่อกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ปฏิบัติงานประจำเดิมอยู่ก่อน ต้องมีการรับฟังความคิดเห็น เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องเหล่านั้น และจะส่งผลให้กระบวนการนำส่งเกิดผลสัมฤทธิ์ได้

คำถามที่ ข-๕ มีการกำหนดภาพแบบองค์กรพร้อมบุคลากรที่จะดำเนินงานประจำเมื่อโครงการสิ้นสุดแล้วหรือไม่

ระบุคำตอบ () มี () ไม่มี

ถ้าตอบว่า " มี " หรือ "มีบางส่วน" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้

คำถามย่อย

ข-๕.๑ ระบุองค์กร/หน่วยงานที่จะดำเนินการบริหารหลังจากโครงการเสร็จสิ้น

คำอธิบายแนวทางดำเนินการ

ก) เมื่อโครงการมีการดำเนินการจนสิ้นสุดโครงการแล้ว หากหน่วยงานผู้รับผิดชอบได้มีการกำหนดองค์กร/หน่วยงานที่จะดำเนินการบริหารงานผลผลิตของโครงการเป็นงานประจำต่อเนื่อง ภายหลังเสร็จสิ้นโครงการแล้ว ให้ระบุชื่อองค์กร/หน่วยงานดังกล่าว ทั้งนี้องค์กร/หน่วยงานที่จะดำเนินการอาจเป็นได้ทั้งหน่วยงานภายนอก หน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้อง หรือหน่วยงานที่ตั้งขึ้นใหม่ เช่น หน่วยงานบำรุงรักษา หน่วยงานอนุรักษ์ เป็นต้น

ข) หากมีการกำหนดองค์กร/หน่วยงานที่จะดำเนินการบริหารงานผลผลิตของโครงการเป็นงานประจำเมื่อโครงการดำเนินการสิ้นสุดแล้ว ได้มีการเปิดโอกาสให้ผู้ที่ต้องรับผิดชอบบริหารงานประจำเมื่อโครงการสิ้นสุดแล้วได้เข้ามาแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการเตรียมการนำส่งผลผลิตของโครงการเพื่อเป็นงานประจำต่อเนื่องต่อไป และแสดงถึงการนำข้อมูลที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ มาประกอบการวางแผนเพื่อนำส่งผลผลิตเข้าสู่กระบวนการงานประจำต่อไปได้

ประเด็นที่ ๕ การวิเคราะห์ความคุ้มค่าและผลประโยชน์ของโครงการ

หลักการ

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ ควรมาจากรายงานการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งรายละเอียดศึกษาได้จากคู่มือการจัดทำคำของบประมาณ สำนักงบประมาณ (๒๕๔๙)

ที่ผ่านมาในคำถามชุด ก หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการได้ดำเนินการ (๑) ระบุและจำแนกประเภทของต้นทุนและผลที่คาดว่าจะได้รับ (๒) วิเคราะห์ความคุ้มค่าโดยการเปรียบเทียบมูลค่าของต้นทุนและผลที่คาดว่าจะได้รับ รวมทั้ง (๓) วิเคราะห์ความคุ้มค่าโดยเปรียบเทียบมูลค่าของต้นทุนและผลที่คาดว่าจะได้รับเป็นที่เรียบร้อยแล้ว อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ในขั้นตอนดังกล่าวเป็นการวิเคราะห์เบื้องต้นในมิติของการริเริ่มโครงการเท่านั้น มิใช่การวิเคราะห์ในมิติของรายละเอียดโครงการ ดังนั้นในขั้นตอนนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการจึงจำเป็นต้องวิเคราะห์ในรายละเอียดอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบรายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนตรวจสอบความน่าเชื่อถือของสมมติฐานและผลประโยชน์โครงการทางเศรษฐกิจ เพื่อให้มั่นใจว่าผลการวิเคราะห์ความถูกต้องและเชื่อถือได้มากที่สุด ทั้งนี้กระบวนการวิเคราะห์แบ่งเป็น ๓ ขั้นตอน ได้แก่

๑) วิเคราะห์มูลค่าของต้นทุนและผลที่คาดว่าจะได้รับในส่วนที่สามารถหาค่าเชิงปริมาณได้**๒) มีการวิเคราะห์ความคุ้มค่าโดยการเปรียบเทียบกับมูลค่าของต้นทุนและผลที่คาดว่าจะได้รับ**

ภายหลังจากที่ได้พิจารณาหามูลค่าองค์ประกอบของผลที่คาดว่าจะได้รับและต้นทุนต่าง ๆ ครบถ้วนแล้ว ผู้รับผิดชอบโครงการจำเป็นต้องการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการ ซึ่งหมายถึง การเปรียบเทียบมูลค่าของผลที่คาดว่าจะได้รับว่า สูงกว่า เท่ากับ หรือต่ำกว่า มูลค่าของต้นทุน และแตกต่างกัน มากน้อยเพียงใด โดยทั่วไป การวิเคราะห์ความคุ้มค่าจะใช้วิธีการเปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบัน (present value) ของต้นทุน ณ วันที่ลงทุน กับผลที่คาดว่าจะได้รับตามมูลค่า ณ วันที่มีการลงทุนด้วย โดยการเปรียบเทียบ ดังกล่าว อาศัยตัวชี้วัดความเหมาะสมทางเศรษฐศาสตร์ของโครงการเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ ดังนี้

(๑) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) หมายถึง ผลต่างระหว่างผลที่คาดว่าจะได้รับ กับค่าใช้จ่ายเมื่อคิดเป็นมูลค่าปัจจุบันตลอดอายุโครงการ ณ อัตราคิดลด (discount rate) เช่น ที่ร้อยละ ๑๒ ต่อปี ถ้าโครงการลงทุนมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวกหรือมากกว่าศูนย์ แสดงว่าโครงการนั้นมีความเหมาะสมในการลงทุน กล่าวคือ เมื่อลงทุนไปแล้วมีผลที่คาดว่าจะได้รับมีมูลค่ามากกว่าค่าใช้จ่ายตลอดอายุของโครงการ

(๒) อัตราส่วนระหว่างมูลค่าปัจจุบันของผลที่คาดว่าจะได้รับต่อค่าใช้จ่าย (Return Ratio) หมายถึง อัตราส่วนของผลที่คาดว่าจะได้รับเมื่อคิดเป็นมูลค่าปัจจุบันต่อมูลค่าปัจจุบันของค่าใช้จ่ายโครงการ ณ อัตราคิดลดที่ร้อยละ ๑๒ ต่อปี ถ้าโครงการลงทุนมีอัตราส่วนผลที่คาดว่าจะได้รับต่อค่าใช้จ่ายมากกว่าหนึ่ง แสดงว่าโครงการนั้นมีความเหมาะสมในการลงทุน

(๓) อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ของโครงการ (Economic Rate of Return) หมายถึง ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนหรืออัตราคิดลด ที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลที่คาดว่าจะได้รับ และมูลค่าปัจจุบันของค่าใช้จ่ายเท่ากันพอดี ถ้ากำหนดค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนเท่ากับร้อยละ ๑๒ ต่อปี ดังนั้น ถ้าโครงการมีอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของโครงการมากกว่า ร้อยละ ๑๒ ต่อปี แสดงว่าโครงการนั้นมีความเหมาะสมในการลงทุน

๓) การตั้งสมมติฐาน

ในกระบวนการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการจะต้องมีการตั้งสมมติฐาน (Assumption) ของการวิเคราะห์มากมาย ซึ่งผลการวิเคราะห์จะถูกต้องแม่นยำหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสมเหตุสมผลของการตั้งสมมติฐานนั้นด้วย ดังนั้น การตั้งสมมติฐานไม่สมเหตุสมผลจะส่งผลให้การวิเคราะห์ไม่ถูกต้องแม่นยำ การตั้งสมมติฐานในแง่ดีเกินไป จะทำให้ความคุ้มค่าของการลงทุนสูง ทั้งที่ในความเป็นจริงไม่มีความคุ้มค่าในระดับนั้น ในทางกลับกัน หากตั้งสมมติฐานในแง่ร้ายจนเกินไป อาจทำให้โครงการที่ควรจะมีมูลค่าในการลงทุนกลับไม่มีความคุ้มค่าจากการวิเคราะห์ไป ด้วยเหตุนี้ แม้จะได้ผลการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการแล้ว หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการต้องทำการตรวจสอบ/ยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อสมมติฐานเหล่านั้นอีกครั้งหนึ่งด้วย เพื่อให้ผลการวิเคราะห์เกิดความถูกต้องและเที่ยงตรง ประกอบการตัดสินใจดำเนินโครงการได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป

คำถามที่ ข-๖ มีการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการหรือไม่

ระบุคำตอบ () มี () ไม่มี

ถ้าตอบว่า “ มี “ โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

คำตอบย่อย

ข-๖.๑ ระบุผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการนี้

*กรณีโครงการด้านเศรษฐกิจ

ระบุผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการนี้ทั้งในภาพของตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน

* กรณีโครงการด้านอื่น

ระบุผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการนี้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ข-๖.๒ ระบุความคุ้มค่าของโครงการ

*กรณีโครงการด้านเศรษฐกิจ

ระบุความคุ้มค่าของโครงการในเชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผล

* กรณีโครงการอื่นที่ไม่ใช่ด้านเศรษฐกิจ

ระบุต้นทุนประสิทธิภาพ (Cost Effectiveness) ที่คาดว่าจะต้องจ่ายในการดำเนินโครงการนี้

คำอธิบายแนวทางดำเนินการ

สำหรับกรณีโครงการด้านเศรษฐกิจ ให้ระบุผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการนี้ในภาพของตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน เพื่อสะท้อนถึงผลประโยชน์ของโครงการ และสามารถเปรียบเทียบกับต้นทุนของโครงการ เพื่อแสดงถึงความคุ้มค่าของโครงการได้

กรณีที่เป็นโครงการลักษณะอื่นๆ ที่ไม่สามารถระบุผลประโยชน์ที่เป็นภาพธรรมได้ ให้ระบุผลประโยชน์และต้นทุนที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยสามารถระบุเป็นรายละเอียดเชิงพรรณนาได้ ซึ่งพรรณนาเพื่อให้เห็นถึงผลประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

๔.๓.๓ คำถามชุด ค การจัดลำดับและจัดสรรงบประมาณโครงการ**๑) จุดประสงค์ของคำถาม**

คำถามชุด ค เป็นคำถามเพื่อวิเคราะห์ความมีธรรมาภิบาลในขั้นตอนการจัดลำดับและจัดสรรงบประมาณโครงการ เพื่อให้ได้คำตอบที่ครบถ้วน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนนี้ควรเป็นผู้จัดลำดับโครงการระดับกรม เป็นข้อคำถามที่ต้องการสะท้อนว่าการจัดลำดับความสำคัญของโครงการและการจัดสรรงบประมาณ ได้มีการนำความคุ้มค่าของแผนงาน/โครงการมาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการจัดลำดับความสำคัญและจัดสรรเงินงบประมาณในหน่วยงานหรือไม่

๒) ประเด็นการพิจารณาข้อคำถามและแนวทางการดำเนินงาน

การวิเคราะห์และจัดทำคำของบประมาณ คือ การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดในขั้นตอนที่ผ่านมา อันได้แก่ ข้อมูลในการริเริ่มโครงการ และการวิเคราะห์และการวางแผนรายละเอียดโครงการ ขั้นตอนนี้เป็น การนำข้อมูลต่าง ๆ ทั้งหมดมาวิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความสำคัญโครงการและจัดทำคำของบประมาณต่อไป

การวิเคราะห์และจัดทำคำของบประมาณเป็นขั้นตอนที่สำคัญ และส่งผลโดยตรงต่อการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้น เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเจตนารมณ์ที่กำหนดไว้จำเป็น

อย่างยั้งที่จะต้องพิจารณาและวิเคราะห์อย่างครบถ้วน รอบคอบ และที่สำคัญจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความสมเหตุสมผลและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณเป็นสำคัญ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลในขั้นตอนนี้เพื่อให้มั่นใจว่าโครงการมีการวิเคราะห์ จัดสรรงบประมาณ และจัดทำคำของบประมาณที่มีการดำเนินการสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาลมีประเด็นหลักสำคัญ คือ

ประเด็นที่ ๖ วิเคราะห์ต้นทุนและทบทวน/เปรียบเทียบกับโครงการอื่น จัดลำดับความสำคัญของโครงการ และประเมินความคุ้มค่าและผลประโยชน์ ผลกระทบที่จะได้รับเพื่อจัดทำคำของบประมาณ

หลักการ

ต้นทุนโครงการ หมายถึง ทรัพยากรต่างๆ ที่ต้องใช้ในช่วงเริ่มต้นโครงการในการจัดหาระบบ/เครื่องมือ อุปกรณ์ สินทรัพย์ถาวร ซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงานโครงการ ในขั้นตอนการวิเคราะห์และจัดสรรงบประมาณจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ต้นทุนโครงการและเปรียบเทียบกับโครงการอื่น รวมถึงเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ เช่น ต้นทุนมาตรฐาน (Standard Cost) เพื่อการจัดลำดับความสำคัญของโครงการและจัดทำคำของบประมาณต่อไป

คำถามหลักที่ ค-๑ ผู้รับผิดชอบโครงการได้ใช้หลักความคุ้มค่าในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการหรือไม่

ระบุคำตอบ () ใช่ () ไม่ใช่

ถ้าตอบว่า "ใช่" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้

คำถามย่อย

ค-๑.๑ ระบุโครงการอื่นที่ใช้เปรียบเทียบกับโครงการนี้เพื่อจัดลำดับความสำคัญของโครงการ

ค-๑.๒ ระบุความสำคัญของโครงการนี้เปรียบเทียบกับโครงการลงทุนอื่นในด้านของความคุ้มค่า

คำอธิบายแนวทางการดำเนินการ

- ก) ขั้นตอนการวิเคราะห์ จัดสรรงบประมาณ และจัดทำคำของบประมาณที่สอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล
หน่วยงานผู้จัดทำคำของบประมาณควรมีการใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการประกอบการจัดลำดับความสำคัญของโครงการและจัดทำคำของบประมาณ และควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในองค์กรได้รับทราบถึงกระบวนการในการพิจารณาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อให้คำของบประมาณเป็นที่ยอมรับแก่ทุกฝ่ายในองค์กร
- ข) มีการเปรียบเทียบความสำคัญของโครงการต่าง ๆ ในหน่วยงานเพื่อจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการสำหรับการของบประมาณ ให้ระบุโครงการที่ใช้ในการเปรียบเทียบกับโครงการนี้ได้ โดยอาจพิจารณาจากประเด็นหลัก ๓ ประเด็น ได้แก่ (๑) ความพร้อมในการดำเนินโครงการ (๒) ความเป็นไปได้ในการดำเนินการโครงการ และ (๓) ความคุ้มค่าในการดำเนินโครงการ
- ค) มีการนำข้อมูลของแต่ละโครงการมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อการเปรียบเทียบสำหรับการจัดสรรงบประมาณ
- ง) หน่วยงานจัดทำคำของบประมาณควรจัดเตรียมแสดงเอกสารหลักฐานที่แสดงถึงการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในองค์กรได้รับทราบถึงกระบวนการในการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการและจัดทำคำของบประมาณ และได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและยอมรับในคำของบประมาณนั้น

๔.๓.๔ คำถามชุด ง การเตรียมการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ

๑) จุดประสงค์ของการถาม

คำถามชุด ง เป็นคำถามเพื่อวิเคราะห์ความมีธรรมาภิบาลในขั้นตอนการเตรียมการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนนี้ควรเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ

ถึงแม้ว่า ณ วันที่ของงบประมาณ โครงการนั้นๆ จะยังไม่ได้มีการดำเนินการ แต่การเตรียมการเพื่อวางกระบวนการติดตามความก้าวหน้าของโครงการ ถือเป็นขั้นตอนของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีความสำคัญต่อการเพิ่มโอกาสที่โครงการจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์โครงการ โดยโครงการที่มีการเตรียมความพร้อมที่ชัดเจนในงานการติดตามความก้าวหน้าของโครงการจะมีความเสี่ยงต่อล้มเหลวต่ำกว่าโครงการที่ไม่ได้มีการเตรียมการในด้านนี้ การเตรียมการที่จำเป็นในขั้นตอนนี้หมายรวมถึงการเตรียมการในการแก้ไขและปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณได้ หากเกิดกรณีที่มีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินการจริง

๒) ประเด็นการพิจารณาข้อคำถามและแนวทางการดำเนินงาน

การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ หมายถึง การตรวจสอบความคืบหน้าของการดำเนินงานจริงเปรียบเทียบกับแผนปฏิบัติงานและแผนงบประมาณที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่มีปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้น จะทำให้สามารถวิเคราะห์ปัญหา/สาเหตุ และปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติงานและแผนงบประมาณได้ รวมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนระยะเวลาการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างทันทั่วทั้งที่ ท้ายที่สุดจะทำให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ สิ่งที่ได้จากการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ คือ รายงานความคืบหน้าโครงการและข้อเสนอแนะตามระยะเวลาที่กำหนด

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลในขั้นตอนนี้เพื่อให้มั่นใจว่าโครงการได้มีการเตรียมการเพื่อการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการที่มีการดำเนินการสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาลใน ๓ ประเด็นหลักสำคัญ คือ

ประเด็นที่ ๗ พิจารณาความคืบหน้าตามแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ

ประเด็นที่ ๘ ทบทวน/การปรับเปลี่ยนแผน (งาน งบประมาณ และ ระยะเวลา)

ประเด็นที่ ๙ สรุปปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และบทเรียนจากการดำเนินโครงการ

ประเด็นที่ ๗ พิจารณาความคืบหน้าตามแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ
--

หลักการ

การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๑) **จัดทำและอนุมัติแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ** หมายถึง การจัดทำแผนปฏิบัติการ (Project Schedule) และแผนงบประมาณ (Project Cost) ต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน เพื่อใช้เป็นแผนอ้างอิงในการติดตามความคืบหน้าของโครงการและสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่

๒) **พิจารณาความคืบหน้าตามแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ** หมายถึง การติดตามความคืบหน้าแผนปฏิบัติการ (Schedule Variance) และการติดตามความคืบหน้าแผนงบประมาณ (Cost

Variance) ได้แก่ การเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน ณ เวลาปัจจุบันกับแผนที่กำหนด เพื่อให้รู้ถึงความเบี่ยงเบนจากแผนงานที่กำหนด

๓) **ทบทวน/ปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการ แผนงบประมาณ และระยะเวลาดำเนินงาน** ในกรณีที่โครงการเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายที่กำหนดจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์สาเหตุ/ปัญหาและทบทวน/การปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการ แผนงบประมาณ และระยะเวลาดำเนินงาน เพื่อให้มั่นใจว่าโครงการจะยังคงบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

๔) **สรุปผลการติดตามปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และบทเรียน** การสรุปปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จโครงการนั้น โดยทั่วไปปัญหาและอุปสรรคแบ่งเป็น ๖ เรื่อง หลัก ได้แก่

- (๑) **ด้านบุคลากร (Man)** เช่น การเจ็บป่วยของพนักงาน การลาออก ปัญหาความขัดแย้ง การประทุษร้ายกันระหว่างพนักงาน เป็นต้น
- (๒) **ด้านการบริหารจัดการ (Management)** เช่น ปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง ปัญหาการตรวจรับสินค้า ปัญหาด้านกฎหมาย เป็นต้น
- (๓) **ด้านวัตถุดิบ/อุปกรณ์ (Material)** เช่น ปัญหาน้ำมันขาดตลาดหรือราคาสูงขึ้น ปัญหาอันเนื่องมาจากการสั่งซื้อวัตถุดิบจากต่างประเทศ เป็นต้น
- (๔) **ด้านงบประมาณ (Money)** เช่น งบประมาณเกินกว่าที่ประมาณการไว้ ปัญหาการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามวงงาน เป็นต้น
- (๕) **ด้านเทคโนโลยี (Technology)** เช่น ปัญหาเครื่องจักร/อุปกรณ์/เทคโนโลยีต่าง ๆ ขาดหายต้องสั่งซื้อที่ศูนย์ต่างประเทศ ปัญหา Software ในการดำเนินงานมีข้อขัดข้อง เป็นต้น และ
- (๖) **ด้านสภาวะแวดล้อม (Environment)** เช่น ปัญหาน้ำท่วมพื้นที่โครงการ กรณีฝนตกหนักทำให้ไม่สามารถเทพื้น/ก่อสร้างได้ ถนนเข้าพื้นที่โครงการขาดไม่สามารถนำรถเข้าไปทำงานในพื้นที่ได้ เป็นต้น

หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการควรมีการเตรียมการเพื่อการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการที่มีการดำเนินการสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล

คำถาม ง-๑ มีการกำหนดระยะเวลาตามขอบเขตและแผนการดำเนินโครงการต่อไปนี้		
ระบุคำตอบ () มี () ไม่มี		
ถ้าตอบว่า "มี" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมตามตารางต่อไปนี้		
คำถามย่อย		
ง-๑.๑ ระบุตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง "กิจกรรม" "ผลงานที่นำเสนอ" และ "กรอบระยะเวลา"		
กิจกรรม	ผลงานที่นำเสนอ	กรอบระยะเวลา
๑.		
๒.		
๓.		
๔.		

คำอธิบายแนวทางการดำเนินการ ก) ระบุแผนการดำเนินการโครงการตามกิจกรรมเป็นลำดับขั้นตอน ข) ระบุให้ชัดเจนว่าแต่ละกิจกรรมจะมีอะไรเป็นผลงานนำส่งและใช้กรอบระยะเวลาในการดำเนินการเท่าไร ค) จัดทำตารางระบุความสัมพันธ์ของแต่ละกิจกรรม ผลงานนำส่ง และกรอบเวลาในการดำเนินการ เพื่อนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจน
คำถามที่ ง-๒ “แผนปฏิบัติการ” และ “แผนงบประมาณ”โครงการมีความสอดคล้องกันหรือไม่
ระบุคำตอบ () มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า "มี" โปรดแสดงรายละเอียดต่อไปนี้ คำถามย่อย ง-๒.๑ แสดงรายงานที่เปรียบเทียบ "แผนปฏิบัติการ และ "แผนงบประมาณ" คำอธิบายแนวทางการดำเนินการ ก) หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการต้องจัดให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ (Project Schedule) หมายถึง แผนซึ่งแสดงให้เห็นถึงวิธีการดำเนินงานที่นำไปสู่เป้าหมายที่กำหนด โดยมีรายละเอียด กิจกรรม ระยะเวลาในแต่ละกิจกรรม และเนื้องานหลักที่คาดหวังในช่วงระยะเวลา (Milestone) ในแต่ละช่วงเวลา (ตามแบบฟอร์ม ส่วนที่ ๑ ที่ ง-๑) ข) หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการต้องจัดให้มีการจัดทำแผนงบประมาณ (Project Cost) หมายถึง แผนการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละกิจกรรมตลอดระยะเวลาโครงการ รวมไปถึงกระแสเงินสดของโครงการ (Project Cash Flow) ค) หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการต้องมีการพิจารณาความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณที่จัดทำขึ้น แบบฟอร์มแสดงข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ (ฟอร์มที่ ง-๑) ง) มีการกำหนดตัวชี้วัด จัดเก็บข้อมูล และจัดทำรายงานเพื่อเปิดเผยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าถึงและติดตามความก้าวหน้าของโครงการได้อย่างต่อเนื่อง จ) ในการติดตามและวิเคราะห์ความเบี่ยงเบนของแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ ผู้บริหารโครงการควรกำหนดภาพแบบและกำหนดความถี่ (Review Frequency) ในการติดตามความคืบหน้าโครงการอย่างเป็นระบบและเหมาะสม โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้ - มีแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณต้องที่มีความสอดคล้องกัน โดยต้องสามารถติดตามคุณภาพผลการดำเนินงานที่ปฏิบัติได้จริง งบประมาณที่ใช้จ่ายจริง และระยะเวลาการดำเนินโครงการ - ในแต่ละเนื้องานหลักที่คาดหวังในช่วงระยะเวลา (milestone) ต้องระบุผลงานที่จะได้รับและงบประมาณที่จะใช้จ่ายไปอย่างชัดเจน เพื่อใช้เป็นตัวชี้วัดความคืบหน้าของโครงการ - สัดส่วนงบประมาณที่ใช้จ่ายจริงกับผลงานที่จะได้รับจากโครงการต้องมีความเหมาะสมและสมดุลกัน

- ควรมีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และค่าเบี่ยงเบนที่เกิดขึ้นกับโครงการ เพื่อให้รู้ว่าจะต้องมีการปรับแผนปฏิบัติการเมื่อค่าเบี่ยงเบนของโครงการแตกต่างออกไปหรือต่ำกว่าค่าเป้าหมายในระดับใด

แบบฟอร์มแสดงข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ (ฟอร์มที่ ง-๒)

คำถามที่ ง-๓ ในแผนปฏิบัติการได้มีการคำนึงถึงมาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบหรือไม่

ระบุคำตอบ () มี () ไม่มี

ถ้าตอบว่า "มี" โปรดให้รายละเอียดต่อไปนี้

คำตอบย่อ

ง-๓.๑ ระบุถึงมาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบดังกล่าว

คำอธิบายแนวทางดำเนินการ

- ก) มีการกำหนดมาตรการในการตอบสนองข้อร้องเรียนเกี่ยวกับทุจริต
- ข) มีการกำหนดกรอบเวลาที่เหมาะสมและไม่ล่าช้ากับประเด็นที่มีการร้องเรียน
- ค) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยองค์ประกอบคณะกรรมการในการตรวจสอบข้อเท็จจริง ต้องมีบุคคลจากภายนอกหน่วยงานที่มีความรู้ ความเข้าใจโครงการและสามารถพิจารณาได้อย่างมีธรรมาภิบาล
- ง) ผลของการตรวจสอบข้อเท็จจริงต้องมีการรายงาน และเปิดเผยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบตามระดับชั้นความลับ
- จ) มีมาตรการของการลงโทษ ที่จะส่งผลต่อการป้องปรามการทุจริตตั้งแต่ก่อนเกิดการทุจริต

แบบฟอร์มแสดงข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ (ฟอร์มที่ ง-๑)

ประเด็นที่ ๘ ทบทวน/การปรับเปลี่ยนแผน (งาน งบประมาณ และระยะเวลา)

หลักการ

การทบทวน/ปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการ แผนงบประมาณ และระยะเวลาดำเนินงาน เป็นส่วนหนึ่งของการควบคุมการดำเนินโครงการ (project control) ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่อย่างไรก็ตาม เป็นไปได้อย่างที่โครงการจะสามารถดำเนินการได้ตามแผนโดยไม่มีการทบทวน/ปรับเปลี่ยนแผนเลย เนื่องจากมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินโครงการอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น จำเป็นต้องมีการทบทวน/ปรับเปลี่ยนแผนอย่างเป็นระบบตลอดเวลาเช่นกัน โดยปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินโครงการ ประกอบด้วยปัจจัยด้านบุคลากร (Man) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ (Management) ปัจจัยด้านวัตถุดิบ/อุปกรณ์ (Material) ปัจจัยด้านงบประมาณ (Money) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technology) และปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อม (Environment) ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินการตามแผนดังกล่าวเหล่านี้มีทั้งที่เป็นปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ซึ่งผู้รับผิดชอบโครงการจะต้องพิจารณาทุกด้านให้รอบคอบและครบถ้วน ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณจึงต้องมีความยืดหยุ่นที่จะสามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับปัจจัยและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเป็นระบบตลอดเวลา

คำถามที่ ง-๔ โครงการมีการเตรียมการโดยกำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ ในกรณีที่มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก หรือไม่

ระบุคำตอบ () มี () ไม่มี

คำถามย่อย

ถ้าตอบว่า "มีการดำเนินการ" โปรดให้รายละเอียดดังต่อไปนี้

ง-๔.๑ สรุปทางเลือกที่เป็นไปได้ในกรณีที่มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก

คำอธิบายแนวทางการดำเนินการ

- ๑) การเตรียมการต่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงแผนปฏิบัติการ แผนงบประมาณ ระยะเวลา ฯลฯ ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการควรมีการใช้เครื่องมือการวิเคราะห์สถานการณ์ (Scenario Analysis) เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลง ทางเลือกในการดำเนินการ เพื่อรองรับสถานการณ์เปลี่ยนแปลง
- ๒) มีการวิเคราะห์ความพร้อมในการปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ระบุถึงศักยภาพและขีดความสามารถของผู้บริหารโครงการ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการปรับเปลี่ยนตามแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย

แบบฟอร์ม ง-๒ เป็นแนวทางประกอบการวิเคราะห์ในส่วนนี้

คำถามที่ ง-๕ ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบและเห็นชอบกับทางเลือกในการเตรียมการกรณีที่มีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกที่กำหนดขึ้น ใช่หรือไม่

ระบุคำตอบ () ใช่ () ไม่ใช่

ถ้าตอบว่า "ใช่" โปรดให้รายละเอียด

คำถามย่อย

ง-๕.๑ โปรดสรุปประเด็นที่ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบและเห็นชอบกับทางเลือกในการเตรียมการในกรณีที่มีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกที่กำหนดขึ้น

คำอธิบายแนวทางการดำเนินการ

การเตรียมการสำหรับการปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ต้องเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และสะท้อนถึงที่คาดว่าจะได้รับจากการปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณตามที่วางแผนไว้ โดยให้ผู้รับผิดชอบโครงการระบุภาพแบบการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไว้อย่างชัดเจน

ประเด็นที่ ๙ สรุปปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และบทเรียนจากการดำเนินโครงการ

หลักการ

เพื่อให้การติดตามความก้าวหน้าของโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการควรจัดให้มีการจัดทำระบบการจัดเก็บข้อมูลในลักษณะของฐานข้อมูลที่จะสามารถใช้ในการติดตามความคืบหน้าของโครงการได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยให้มีการระบุกิจกรรมหลัก กิจกรรมย่อย และงาน (Tasks) ของแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน จัดทำเป็นแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของแต่ละงาน กิจกรรมย่อย และกิจกรรมหลักเหล่านั้น และจัดเก็บข้อมูลวันเริ่มต้น และวันสิ้นสุดของงาน รวมถึงผู้ปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน

คำถามที่ ง-๖ มีรายงานการศึกษาที่สรุปปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และบทเรียนจากการดำเนินโครงการหรือไม่

ระบุคำตอบ () มี () ไม่มี

ถ้าตอบว่า " มี " โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้

คำถามย่อย

ง-๖.๑ เขียนสรุปปัญหา อุปสรรค ที่ต้องตระหนักระหว่างการดำเนินโครงการ ซึ่งถ้าเกิดขึ้นจะกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ

ง-๖.๒ เขียนสรุปการวางแผนงานในการแก้ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

คำอธิบายแนวทางดำเนินการ

- ก) หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการควรมีการเตรียมการจัดให้มีการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อรองรับการบริหารจัดการโครงการ โดยมีการจัดทำ Flowchart ของกระบวนการดำเนินโครงการอย่างชัดเจน มีการระบุงาน (tasks) ที่จะต้องทำและจัดเก็บข้อมูลวันที่เริ่มต้นและวันที่สิ้นสุดของแต่ละงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งต้องสอดคล้องกับกิจกรรมหลักและกิจกรรมย่อยที่ต้องดำเนินการของโครงการ โดยแสดงความสัมพันธ์ของแต่ละกิจกรรมย่อยและกิจกรรมหลัก และความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมย่อยและกิจกรรมหลัก และจัดเก็บข้อมูลวันที่เริ่มต้นและวันที่สิ้นสุดตามกระบวนการของแต่ละกิจกรรมย่อยและกิจกรรมหลักอย่างเป็นระบบด้วยเช่นกัน
- ข) จัดทำสรุปปัญหา อุปสรรค ที่ต้องตระหนักระหว่างการดำเนินโครงการ ซึ่งถ้าเกิดขึ้นจะกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ
- ค) จัดทำสรุปการวางแผนงานในการแก้ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ง) เตรียมการให้ผู้บริหารโครงการมีการจัดเก็บรวบรวม ปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นจากโครงการนี้ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำโครงการในอนาคต

๔.๓.๕ คำถามชุด จ การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการต่อเนื่องและโครงการที่ทำเสร็จแล้วและต้องการขยายผลโครงการ

๑) จุดประสงค์ของคำถาม

คำถามชุด จ เป็นคำถามเพื่อวิเคราะห์ความมีธรรมาภิบาลในขั้นตอนการประเมินผลการดำเนินงานของโครงการต่อเนื่องและโครงการที่ทำเสร็จแล้วและต้องการขยายผลโครงการ ผู้ตอบแบบสอบถามควรเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการในระดับกรม

๒) ประเด็นการพิจารณาข้อความและแนวทางการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลในขั้นตอนนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบว่าในการดำเนินโครงการที่ผ่านมา มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการที่กระทบต่อแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณที่วางไว้เดิมหรือไม่ อะไรบ้าง ผู้บริหารโครงการได้ใช้หลักธรรมาภิบาลในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นหรือไม่ และอย่างไร ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการประเมินศักยภาพในการบริหารจัดการโครงการที่จัดทำคำของบประมาณในอนาคตต่อไป

ประเด็นที่ ๑๐ ทบทวน/ตรวจสอบสถานภาพโครงการ

หลักการ

การพิจารณาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการที่ผ่านมา เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการตรวจสอบสถานภาพของโครงการที่มีลักษณะต่อเนื่องหรือขยายผล ผู้บริหารโครงการที่สามารถควบคุมการดำเนินงานโครงการที่ผ่านมาให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ และแผนงบประมาณที่กำหนดไว้ โดยสามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาการดำเนินการไปได้ด้วยดี โครงการที่มีลักษณะต่อเนื่องหรือขยายผลจากโครงการที่ผ่านมา เมื่อจัดทำคำของบประมาณใหม่ ย่อมได้คะแนนในส่วนนี้ ดังนั้นในการจัดทำคำของบประมาณแผ่นดินใหม่ ผู้จัดทำคำขอควรมีคำอธิบายถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในโครงการเก่าตลอดจนวิธีการแก้ไขอย่างชัดเจน เพื่อให้ได้คะแนนในส่วนนี้ กรณีที่เป็นเหตุสุดวิสัยที่แก้ไขไม่ได้ สำนักงบประมาณอาจพิจารณาผ่อนปรนในข้อนี้ได้

คำถามที่ จ-๑ หน่วยงานมีรายงานประเมินผลการใช้งานโครงการที่ผ่านมาหรือไม่

ระบุคำตอบ () มี () ไม่มี

ถ้าตอบว่า "มี" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้

๑.๑ ระบุผู้รับผิดชอบในการบริหาร จัดการ / ดูแล / บำรุงรักษาผลผลิตโครงการ

๑.๒ ระบุแนวทางการประเมินผลลัพธ์และความพึงพอใจกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

*กรณีที่ไม่มีรายงานประเมินผลการใช้งานโครงการที่ผ่านมา ไม่ต้องตอบ

คำอธิบายแนวทางการดำเนินการ

ก) ให้องค์กรผู้รับผิดชอบโครงการแสดงให้เห็นถึงการเบี่ยงเบนจากแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณที่กำหนดไว้ (ถ้ามี) และได้ชี้แจงให้เห็นถึงการปรับเปลี่ยนแผนงานเพื่อนำไปสู่ผลผลิต/ผลลัพธ์ของโครงการ

ข) ระบุให้เห็นผลผลิตของโครงการตามที่ระบุรายละเอียดไว้ข้างต้น หมายถึง สิ่งที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ ซึ่งอาจเป็นโครงสร้างทางด้านกายภาพ ด้านการให้บริการ หรือด้านการบริหารจัดการก็ได้ ทั้งนี้ แต่ละโครงการจะกำหนดเป้าหมายผลผลิต ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพซึ่งจะแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ เฉพาะของแต่ละโครงการ

ค) ระบุกลุ่มเป้าหมายของโครงการ ซึ่งหมายถึง คือ กลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากผลผลิตของโครงการ โดยตรงทั้งที่เป็นผลผลิตทางด้านกายภาพ การบริหารจัดการ และการบริการ เช่น ผู้ประกอบธุรกิจประชาชนในหมู่บ้าน ผู้ใช้ถนน หรือผู้รับการฝึกอบรม เป็นต้น

ง) ระบุถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำส่งผลผลิตของโครงการไปยังกลุ่มเป้าหมายของโครงการ โดยระบุให้เห็นถึงปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไขในการดำเนินโครงการ

จ) ระบุผู้รับผิดชอบในการบริหาร จัดการ / ดูแล / บำรุงรักษาผลผลิตโครงการ

ฉ) ระบุแนวทางการประเมินผลลัพธ์และความพึงพอใจกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ปัญหาและอุปสรรค หมายถึง ปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลให้การดำเนินงานโครงการไม่บรรลุผลสำเร็จครบตามที่ได้วางแผน โดยปัจจัยดังกล่าวสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดระยะเวลาการดำเนินงานโครงการ ตั้งแต่ขั้นตอนเริ่มโครงการ (Planning Phase) การดำเนินโครงการ (Implementation Phase) จนกระทั่งการใช้ประโยชน์จากโครงการ (Utilization Phase) โดยทั่วไปปัญหาและอุปสรรคของโครงการ แบ่งเป็นลักษณะ/ด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ด้านบุคลากร (Man) เช่น การขาดบุคลากรที่มีขีดความสามารถ/ทักษะตามความต้องการ เป็นต้น
- ด้านการบริหารจัดการ (Management) เช่น ความผิดพลาดต่าง ๆ ในการบริหารจัดการ เป็นต้น
- ด้านวัตถุดิบ/เครื่องมือ/อุปกรณ์ (Material/Machine) เช่น การขาดแคลนวัตถุดิบ และอุปกรณ์ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเท่านั้น เป็นต้น
- ด้านงบประมาณ (Money) เช่น ค่าใช้จ่ายจริงสูงกว่าค่าใช้จ่ายที่ประมาณการไว้ และงบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการ เป็นต้น
- ด้านเทคโนโลยี (Technology) เช่น ความยุ่งยากและสลับซับซ้อนของเทคโนโลยี และเทคโนโลยีใหม่ไม่สอดคล้องกับสภาพโครงการ/สภาพพื้นที่ดำเนินโครงการ เป็นต้น
- ด้านสภาวะแวดล้อม (Environment) เช่น การต่อต้านของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโครงการและสภาพอากาศที่ส่งผลกระทบต่อการก่อสร้าง เป็นต้น

แนวทางการแก้ไข หมายถึง สิ่งที่ผู้รับผิดชอบโครงการและ/หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นในตลอดระยะเวลาดำเนินโครงการ

ส่วนที่ ๕

คำอธิบายการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

คำถามชุดนี้สำหรับโครงการที่ได้วิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลในโปรแกรมส่วนที่ ๒ แล้ว เป็นชุดคำถามที่ตรวจสอบดูว่า โครงการที่จัดทำคำของบประมาณนี้มีปัจจัยเสี่ยงที่อาจกระทบต่อความสำเร็จด้านใดบ้าง

๕.๑ กรอบการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

การประเมินความเสี่ยงในขั้นตอนนี้ เป็นการประเมินโดยใช้หลักการประเมินความเสี่ยงตามแนวทางบริหารความเสี่ยง เพื่อดูว่าความเสี่ยงที่เกิดขึ้นสามารถบริหารจัดการได้หรือไม่ ซึ่งวิธีการคือ

- ๑) ระบุปัจจัยเสี่ยง
- ๒) ประเมินความเสี่ยง โดยพิจารณาด้านโอกาสการเกิดความเสี่ยง และระดับความรุนแรงที่เกิดปัญหาจากความเสี่ยงนั้น
- ๓) วัดความสามารถในการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยประเมินจากการเลือกวิธีจัดการความเสี่ยง

ในการประเมินความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในภายนอก ประกอบด้วยความเสี่ยง ๖ ประเภท โดยได้กำหนดปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละประเภทไว้ดังนี้ เพื่อความสะดวกในการจัดทำคำของบประมาณและการประเมินความเสี่ยงดังแสดงในตารางที่ ๗ ให้ผู้จัดทำคำของบประมาณแผ่นดินพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงทุกปัจจัยเสี่ยงในแต่ละประเภท โดยประเมินความเสี่ยงใน ๓ มิติ คือ

- มิติด้านโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง
- มิติด้านระดับความรุนแรงของผลกระทบจากการเกิดความเสี่ยง
- มิติด้านความสามารถในการบริหารจัดการ

ตารางที่ ๗ แบบการประเมินความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

ระบุความเสี่ยง	ผลการประเมินความเสี่ยง		
	โอกาสเกิด ความเสี่ยง	ระดับความ รุนแรง	ความสามารถ จัดการ
๑. ความเสี่ยงด้านการเมืองและสังคม			
☐ ความต่อเนื่องในเชิงนโยบายของรัฐบาล ☐ การแทรกแซงจากบุคคลภายนอก (บุคคลภายนอก หมายถึง องค์กรNGOs ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ นักธุรกิจในพื้นที่ ผู้มีอิทธิพลทางการเมือง เป็นต้น) ☐ การร่วมมือเชิงนโยบายระหว่างผู้บริหารราชการส่วนกลาง และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ☐ ความร่วมมือของผู้บริหารภายในองค์กร ☐ ความร่วมมือจากสหภาพแรงงานขององค์กร ☐ ความร่วมมือระหว่างกลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....			
คำอธิบายหรือชี้แจงแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง			
๒. ความเสี่ยงด้านการเงินและเศรษฐกิจ			
☐ ความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย ☐ ความผันผวนของอัตราเงินเฟ้อ ☐ ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ☐ ความผันผวนของราคาวัตถุดิบ เช่น ราคาน้ำมัน เหล็ก ฯลฯ ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....			
คำอธิบายหรือชี้แจงแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง			
๓. ความเสี่ยงด้านกฎหมาย			
☐ ความคลุมเครือของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ☐ การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบต่าง ๆ ☐ ความไม่มั่นใจในการบังคับใช้กฎหมาย ☐ กฎหมายไม่ครอบคลุม			

ตารางที่ ๗ แบบการประเมินความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (ต่อ)

ระบุความเสี่ยง	ผลการประเมินความเสี่ยง		
	โอกาสเกิด ความเสี่ยง	ระดับความ รุนแรง	ความสามารถ จัดการ
☐ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่ล้าหลังไม่ทันสมัย ไม่ทันการเปลี่ยนแปลง ☐ การเปลี่ยนแปลงมตที่เกี่ยวข้อง ☐ อื่น ๆ			
คำอธิบายหรือชี้แจงแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง			
๔. ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี			
☐ การเลือกใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม ☐ ความล้าหลังของเทคโนโลยีเนื่องจากมีเทคโนโลยีใหม่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ☐ ความผิดพลาดของเทคโนโลยีที่ใหม่จนเกินไป ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....			
คำอธิบายหรือชี้แจงแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง			
๕. ความเสี่ยงด้านการดำเนินการ			
☐ การขาดแคลนบุคลากร ☐ การขาดแคลนทรัพยากร ☐ การขาดแคลนวัตถุดิบ ☐ ความไม่แน่นอนของความต้องการ (อุปสงค์) ของผลผลิตในโครงการ ☐ ความไม่แน่นอนของการได้รับงบประมาณในแต่ละปี ☐ ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณตามที่เสนอโครงการ ☐ การเปลี่ยนแปลงบุคลากรที่ดำเนินการ ☐ กลไกในการดำเนินงานไม่เหมาะสม ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....			
คำอธิบายหรือชี้แจงแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง			

ตารางที่ ๗ แบบการประเมินความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (ต่อ)

ระบุความเสี่ยง	ผลการประเมินความเสี่ยง		
	โอกาสเกิด ความเสี่ยง	ระดับความ รุนแรง	ความสามารถ จัดการ
๖. ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม/ภัยธรรมชาติ () การก่อความไม่สงบ () สงคราม () น้ำท่วม () พายุไต้ฝุ่น () โคลนถล่ม () แผ่นดินไหว () ภัยแล้ง () โรคระบาด () อื่น ๆ โปรดระบุ.....			
คำอธิบายหรือชี้แจงแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง			

ตารางที่ ๔ ได้ระบุปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมไว้ ๖ ประเภท ผู้จัดทำคำของบประมาณแผ่นดินต้องระบุว่าแผนงาน/โครงการของตนมีปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมข้อใดตามตัวเลือกที่กำหนดให้ ในกรณีที่ปัจจัยเสี่ยงไม่ตรงกับตัวเลือกในตารางที่ ๓.๑ ผู้จัดทำคำของบประมาณฯ สามารถใช้ตัวเลือกอื่นๆเป็นช่องทางในการระบุปัจจัยเสี่ยงให้ตรงกับโครงการของตน

๕.๒ คำอธิบาย

- ๑) ให้ผู้รับผิดชอบโครงการระบุปัจจัยความเสี่ยงตามที่กำหนดไว้ในตารางที่ ๓.๑ ในการพิจารณาว่าอะไรเป็นปัจจัยความเสี่ยงของโครงการ ให้พิจารณาว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่จะทำให้โครงการมีโอกาสไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์/เป้าหมายของโครงการ ทั้งนี้ ควรพิจารณาตลอดวัฏจักรของโครงการ
- ๒) ความหมายของปัจจัยความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ สำหรับการประเมินนี้ได้แก่
 - (๑) ความเสี่ยงด้านการเมืองและสังคม หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนทางการเมืองทั้งการเมืองระดับประเทศ การเมืองระดับท้องถิ่นและรวมถึงการเมืองภายในองค์กรตลอดจนความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยด้านสังคมวัฒนธรรมและค่านิยม เช่น
 - ความต่อเนื่องในเชิงนโยบายของรัฐบาล
 - การแทรกแซงจากบุคคลภายนอก ซึ่งบุคคลภายนอก หมายถึง องค์กร NGOs ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ นักธุรกิจในพื้นที่ ผู้มีอิทธิพลทางการเมือง เป็นต้น

- การร่วมมือเชิงนโยบายระหว่างผู้บริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ความร่วมมือของผู้บริหารภายในองค์กร
- ความร่วมมือจากสหภาพแรงงานขององค์กร
- ความร่วมมือระหว่างกลุ่มของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ความเสี่ยงอื่น ๆ

(๒) ความเสี่ยงด้านการเงินและเศรษฐกิจ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนทางการเงิน และเศรษฐกิจ เช่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย เป็นต้น

(๓) ความเสี่ยงด้านกฎหมาย หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่แน่นอนของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ตามกฎหมายรวมไปถึงการดำเนินการตามสัญญาต่าง ๆ

(๔) ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนของปัจจัยด้านเทคโนโลยี

(๕) ความเสี่ยงด้านการดำเนินการ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยด้านการดำเนินการ

(๖) ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม/ภัยธรรมชาติ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอก เช่น การก่อความไม่สงบ น้ำท่วม หรือพายุฝน เป็นต้น

๓) ผู้จัดทำคำของบประมาณฯต้องวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมในทุกคำถามย่อย เพื่อระบุระดับความเสี่ยงว่ายอมรับได้หรือไม่ใน ๓ มิติ คือ โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับความรุนแรงของผลกระทบ และความสามารถในการบริหารจัดการ โดยในแต่ละมิติจะมีคำตอบให้เลือก ๒ ระดับ ดังนี้

มิติการประเมินความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	สูง หรือ ต่ำ
ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ยอมรับได้ หรือ ยอมรับไม่ได้
ความสามารถในการบริหารจัดการ	จัดการได้ หรือ จัดการไม่ได้

เมื่อมีการระบุความเสี่ยงแล้ว ผู้จัดทำคำของบประมาณต้องให้คำอธิบายเพื่อยืนยันคำตอบในแต่ละข้อ โดยอธิบายว่า เหตุใดจึงได้บันทึกว่าโครงการมีความเสี่ยงสูงหรือต่ำ ในข้อนั้น มีหลักฐานใดยืนยันว่าผลกระทบต่อโครงการอยู่ในระดับ “รุนแรง” หรือ “ไม่รุนแรง” และมีหลักฐานใดที่ยืนยันว่าความเสี่ยงในแต่ละข้ออยู่บนความสามารถที่บริหารจัดการ “ได้” หรือ “ไม่ได้”

๔) โครงการที่นำเสนอของบประมาณนั้น ไม่ว่าจะเป็นโครงการที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงสูงหรือต่ำ ไม่ว่าผลกระทบต่อโครงการจะมากหรือน้อย สิ่งสำคัญคือ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นต้องสามารถบริหารจัดการได้ มิเช่นนั้นงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับไปจะไม่เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมาย

การบริหารจัดการความเสี่ยงของแผนงาน/โครงการมีแนวทางหลักที่สำคัญในการบริหารจัดการใน ๒ ประเด็นหลัก คือ

(๑) บริหารความเสี่ยงเพื่อลดความเป็นไปได้ในการเกิดเหตุการณ์ที่ตรงข้ามกับที่คาดการณ์ไว้ (adverse event) และ/หรือ

(๒) บริหารความเสี่ยงเพื่อลดขนาดของการสูญเสียอันเนื่องจากการเกิดเหตุการณ์ที่ตรงข้ามกับที่คาดการณ์ไว้นั้น (adverse event)

๕.๓ ทางเลือกในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ในการดำเนินแผนงาน/โครงการให้อยู่ในระดับที่เกิดผลสัมฤทธิ์ได้นั้น คือ เมื่อพบความเสี่ยงแล้ว ผู้จัดทำคำของบประมาณอาจบริหารจัดการความเสี่ยงได้ดังนี้

๑) ลดความรุนแรงของความเสี่ยง (Risk Reduction)

แผนงาน/โครงการสามารถลดความรุนแรงของความเสี่ยงต่อความสำเร็จตามเป้าหมายของโครงการได้ ทั้งลดระดับความรุนแรงของการเกิดผลกระทบ และลดความเป็นไปได้ในการเกิดผลกระทบ ซึ่งวิธีการที่จะลดความเสี่ยงสามารถทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับปัจจัยเสี่ยงแต่ละประเภท การมีแผนการบริหารความเสี่ยงรองรับปัจจัยเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้นั้น เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยลดระดับความรุนแรงของการเกิดปัจจัยเสี่ยงลงได้ การมีระบบสัญญาณเตือนภัย การมีแผนอพยพ ซึ่งวิธีการเหล่านี้จะช่วยลดโอกาสในการเกิดปัจจัยเสี่ยง การมีแผนฉุกเฉินสำหรับกรณีที่หากเกิดปัจจัยเสี่ยงขึ้นจริงจะสามารถรองรับความเสียหายที่จะเกิดขึ้นได้ ซึ่งจะสามารถลดขนาดของความสูญเสียลงได้ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังอาจใช้วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยงอื่น ๆ เช่น การถ่ายโอนความเสี่ยง การกระจายความเสี่ยง การแบ่งรับความเสี่ยง หรือแม้แต่การยอมรับความเสี่ยง หรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง เป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงได้ด้วย

๒) การโอนถ่ายความเสี่ยง (Risk Transfer)

แผนงาน/โครงการสามารถลดความรุนแรงของความเสี่ยงต่อความสำเร็จตามเป้าหมายของโครงการ โดยการถ่ายโอนความเสี่ยงไปให้บุคคลที่สามได้รับภาระความเสี่ยงนั้นไป การโอนถ่ายความเสี่ยงสามารถดำเนินการได้หลายวิธีการ เช่น ด้วยการใช้สัญญา (Contractual Transfer) ในลักษณะการจ้างผู้ดำเนินการภายนอก (Outsourcing) ที่มีความรู้ความชำนาญในการดำเนินกิจกรรมเสี่ยงนั้น หรือการถ่ายโอนในภาพของการทำประกัน (Insurance) ซึ่งมีภาพแบบและบริการรองรับความเสี่ยงที่หลากหลายมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน

๓) การแบ่งรับความเสี่ยง (Risk Sharing)

เมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้น หน่วยงานอาจรับผิดชอบผลกระทบที่เกิดขึ้นด้วยการถ่ายทอดความเสี่ยงบางส่วนให้ผู้อื่น/หน่วยงานอื่นร่วมกับรับผิดชอบ ซึ่งการแบ่งรับความเสี่ยงอาจจะทำได้โดยกลไกของสัญญา เช่น หน่วยงานเจ้าของโครงการอาจจะกำหนดไว้ในสัญญาจ้างว่า หากผลกระทบจากความเสียหายบางตัว (เช่น ต้นทุนที่ผันผวน เป็นต้น) ที่เกิดขึ้น คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจะต้องร่วมกันรับผิดชอบ

๔) การกระจายความเสี่ยง (Risk Diversification)

การใช้วิธีการดำเนินงานโครงการที่สามารถทำให้ความเสี่ยงกระจายออกเป็นหลายส่วน ซึ่งจะทำให้ความเสี่ยงที่แบ่งออกเป็นหลายภาคส่วนเหล่านั้น มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นไม่พร้อมกัน เช่น การใช้วัตถุดิบจากแหล่งผลิตหลายแหล่ง การใช้เทคโนโลยีหลากหลายแบบ เป็นต้น

๕) การแบกรับความเสี่ยง (Risk Acceptance)

การที่หน่วยงานเจ้าของโครงการแบกรับความเสี่ยงไว้จัดการเองภายในหน่วยงาน มักจะเป็นวิธีการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับความเสี่ยงที่โอกาสในการเกิดต่ำ และความรุนแรงของผลกระทบไม่สูงนัก อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ การแบกรับความเสี่ยงไม่ใช่การที่หน่วยงานยอมให้ความเสี่ยงเกิดขึ้นและไม่ต้องการใด ๆ แนวทางในการจัดการอาจเป็นลักษณะของการสร้างความตระหนักให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ถึงปัจจัยเสี่ยง โอกาสในการเกิด และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากปัจจัยเสี่ยงนั้น และให้บุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีการเตรียมพร้อมการรับมือไว้ล่วงหน้าได้ โดยการแบกรับความเสี่ยงจะไม่มีต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงมากนัก แต่จะเป็นการเตรียมการบริหารจัดการภายใต้กระบวนการบริหารโครงการปกติ

๖) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance)

ความเสี่ยงที่ไม่สามารถใช้วิธีการต่าง ๆ ข้างต้นในการจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรจะใช้วิธีการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง เช่น การหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่มีความเสี่ยง เปลี่ยนวิธีการดำเนินการที่ใช้อยู่เป็นวิธีอื่น หรือ อาจถึงขั้นที่ต้องหลีกเลี่ยงกิจกรรมนั้นไป หรือไม่ดำเนินการเลย หากความเสี่ยงนั้นมีโอกาสในการเกิดสูง และความรุนแรงของผลกระทบมีสูงมากจนไม่สามารถจะบริหารจัดการได้ เป็นต้น

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกนั้น หน่วยงานผู้จัดทำคำของบประมาณจะต้องระบุปัจจัยเสี่ยง ประเมินโอกาสในการเกิดความเสี่ยง และประเมินความรุนแรงของผลกระทบ พร้อมระบุวิธีการในการบริหารจัดการที่จะทำให้อุปสรรคและความรุนแรงของผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการลดลงได้ โดยต้องมีการอธิบายรายละเอียดของการประเมินในแต่ละมิติไว้อย่างชัดเจนด้วย รวมถึงคำอธิบายประเด็นการบริหารความเสี่ยงประกอบคำตอบแต่ละข้อ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานงบประมาณ

ส่วนที่ ๖

แบบฟอร์มประกอบแนวทางการตอบแบบสอบถาม

ฟอร์มที่ ก-๑	ที่มาของโครงการและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
ฟอร์มที่ ก-๒	เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ
ฟอร์มที่ ก-๓	ความสอดคล้องเชิงมิติยุทธศาสตร์
ฟอร์มที่ ก-๔	การสำรวจเบื้องต้นด้านความคุ้มค่าของโครงการ
ฟอร์มที่ ก-๕	ศักยภาพและความพร้อมในการดำเนินโครงการ
ฟอร์มที่ ข-๑	การดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับ
ฟอร์มที่ ง-๑	แผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ
ฟอร์มที่ ง-๒	การติดตามและปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ

ฟอร์มที่ ก-๑ ที่มาของโครงการและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ : เพื่อตรวจสอบที่มาของโครงการ และทบทวนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้รู้ถึงสถานภาพของกลุ่มเป้าหมาย รวมไปถึงการทบทวน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการไม่ว่าทางใดทางหนึ่ง

- ก. ชื่อโครงการ
- ข. หน่วยงานรับผิดชอบ
- ค. ระยะเวลาดำเนินการ เริ่มต้น สิ้นสุด
- ง. งบประมาณ
- จ. ลักษณะโครงการ
☐ ด้านเศรษฐกิจ	☐ ด้านสังคม	☐ ด้านสิ่งแวดล้อม
☐ ด้านความมั่นคง	☐ ด้านคุณภาพชีวิต	

ส่วนที่ ๑ ที่มาของความต้องการและความสำคัญของโครงการ

๑.๑ ที่มา

- ☐ ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย/ประชาชน
- ☐ ความต้องการแก้ปัญหาหรือการดำเนินการกิจโดยส่วนราชการ
- ☐ กฎ ระเบียบ และข้อบังคับตามกฎหมายจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ
- ☐ นโยบายพัฒนาของภาครัฐและแผนพัฒนาของหน่วยงาน

๑.๒ สภาพปัญหา/ความต้องการ

๑.๒.๑ ระบุปัญหา/ความต้องการ

.....

.....

.....

๑.๒.๒ ความจำเป็นเร่งด่วน

.....

.....

.....

๑.๒.๓ การยืนยันปัญหา/ความต้องการ

☐ มี ☐ ไม่มี

ระบุหน่วยที่ยืนยันปัญหา/ความต้องการของโครงการ.....

.....

๑.๒.๔ สํารวจ/ตรวจสอบเมื่อ

๑.๒.๕ ผู้ตรวจสอบ.....

๑.๓ ลักษณะโครงการ

☐ โครงการด้านกายภาพ ☐ โครงการด้านบริการ ☐ โครงการเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ

ระบุ.....

.....

ส่วนที่ ๒ กลุ่มเป้าหมาย และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๒.๑ กลุ่มเป้าหมายของโครงการ (Customers)

๒.๑.๑ กลุ่มเป้าหมาย

.....

๒.๑.๒ ปริมาณกลุ่มเป้าหมาย.....

๒.๑.๓ พื้นที่กลุ่มเป้าหมาย

.....

๒.๑.๔ สถานะของกลุ่มเป้าหมาย (อาชีพ/อายุ/การศึกษา/หน่วยงาน)

.....

๒.๑.๕ สภาพปัญหา/ความเดือดร้อนของโครงการ

.....

๒.๑.๖ ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายโครงการ

.....

๒.๑.๗ สํารวจ/ตรวจสอบเมื่อ

๒.๑.๘ ผู้ตรวจสอบ.....

๒.๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโครงการ

๒.๒.๑ ตรวจสอบ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

☐ ภาคประชาชน ระบุ

- ☐ ภาคเอกชน ระบุ.....
- ☐ ภาคท้องถิ่น ระบุ.....
- ☐ ภาครัฐ ระบุ.....
- ☐ อื่นๆ ระบุ.....

๒.๒.๒ วิเคราะห์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder): ๑.

อิทธิพลที่มีต่อโครงการ	การบริหารจัดการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
.....	
.....	
.....	

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder): ๒.

อิทธิพลที่มีต่อโครงการ	การบริหารจัดการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
.....	
.....	
.....	

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder): ๔.

อิทธิพลที่มีต่อโครงการ	การบริหารจัดการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
.....	
.....	
.....	

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder): ๕.

อิทธิพลที่มีต่อโครงการ	การบริหารจัดการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
.....	
.....	
.....	

ส่วนที่ ๓ ความถูกต้องทางจริยธรรมและความเป็นธรรมในสังคม

๓.๑ ความถูกต้องทางจริยธรรม

๓.๒ ความเป็นธรรมในสังคม

ฟอร์มที่ ก-๒ เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

วัตถุประสงค์ : เพื่อกำหนดเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

เป้าหมาย ผลผลิต คาดการณ์ผลลัพธ์ และคาดการณ์ผลกระทบ

๑.๑ เป้าหมายโครงการ

๑.๒ ผลผลิต

ประเภท	ตัวชี้วัด (Indicators) และ เป้าหมาย (Target)
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ:	
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ:	
ตัวชี้วัดความทันต่อเวลา:	
ตัวชี้วัดความคุ้มค่าเงิน:	

๑.๓ ผลลัพธ์

๑.๔ ผลกระทบ

ฟอร์มที่ ก-๓ ความสอดคล้องในเชิงมิติยุทธศาสตร์

วัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องเชิงมิติยุทธศาสตร์ของโครงการ

ความสอดคล้องในมิติเชิงยุทธศาสตร์

๑.๑ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับชาติ

ระดับชาติ	ระบุ
๑. นโยบายรัฐบาล	
๒. แผนการบริหารราชการ	
แผ่นดิน	
- ประเด็นยุทธศาสตร์	
- เป้าหมาย	
- ตัวชี้วัด	
๓. มติคณะรัฐมนตรี	
๔. อื่นๆ	

๑.๒ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับกระทรวง

ระดับกระทรวง	ระบุ
๑. แผนปฏิบัติราชการกระทรวง	
- ประเด็นยุทธศาสตร์	
- เป้าหมาย	
- ตัวชี้วัด	

๒. การกิจ

.....

.....

๓. อื่นๆ

.....

.....

๑.๓ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับหน่วยงาน

ระดับหน่วยงาน	ระบุ
๑. แผนปฏิบัติราชการ หน่วยงาน	
- ประเด็นยุทธศาสตร์	
- เป้าหมาย	
- ตัวชี้วัด	
๒. การกิจหน่วยงาน	
	
๓. อื่นๆ	
	

๑.๔ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับพื้นที่

ระดับพื้นที่	ระบุ
๑. แผนยุทธศาสตร์จังหวัด	
- ประเด็นยุทธศาสตร์	
- เป้าหมาย	
- ตัวชี้วัด	
๒. อื่นๆ	
	

ฟอร์มที่ ก-๔ การสำรวจเบื้องต้นด้านความคุ้มค่าของโครงการ

วัตถุประสงค์ : เพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าของผลที่คาดว่าจะได้รับทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบจากโครงการในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง และคุณภาพชีวิต

- ก) ให้สำรวจเบื้องต้นว่าโครงการมีปัญหาอุปสรรคด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง และคุณภาพชีวิตหรือไม่
- ข) การพิจารณาต้นทุน ให้จำแนกเป็นต้นทุนด้านต่างๆ เช่น ด้านพัฒนา ด้านก่อสร้าง ด้านดำเนินงาน ในรายงานด้านต้นทุนการดำเนินงาน ให้ระบุว่าจะอะไรคือต้นทุนคงที่ อะไรคือต้นทุนผันแปรของโครงการ และให้ประมาณการตัวเลขทางการเงินประกอบการศึกษา
- ค) ให้ระบุผลที่คาดว่าจะได้รับของโครงการ
- ง) ให้ระบุกลุ่มผู้ได้ประโยชน์และกลุ่มผู้เสียประโยชน์
- จ) ควรกำหนดข้อสมมุติฐานเพื่อเป็นทางเลือก (Scenario) ไว้หลาย ๆ ทาง เพื่อจะได้สามารถวิเคราะห์โครงการได้หลายสถานการณ์ได้ (Scenario Analysis)

ฟอร์มที่ ก-๕ ศักยภาพและความพร้อมในการดำเนินโครงการ

วัตถุประสงค์ : เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและความพร้อมของพื้นที่ เช่น ที่ตั้งโครงการ หรือ พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์/ผลกระทบ เป็นต้น ตลอดจนวิเคราะห์ความพร้อมในการดำเนินงานในมิติต่างๆ เช่น หัวหน้าโครงการและทีมงาน (Team) การบริหารจัดการ (Management) และวัตถุดิบ/เครื่องมือ/อุปกรณ์ (Material/Machine) และมวลชนสัมพันธ์ (Marketing) เป็นต้น

ส่วนที่ ๑ ศักยภาพและข้อจำกัดของพื้นที่

๑.๑ พื้นที่โครงการ

๑.๑.๑ ที่ตั้งโครงการ

ตำบล.....
อำเภอ.....
จังหวัด.....
อื่นๆ (ต่างประเทศ)

๑.๑.๒ ขนาดพื้นที่โครงการ

.....
.....
.....
.....

๑.๑.๓ โครงการอื่นๆ ในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

.....
.....
.....
.....

๑.๑.๔ ศักยภาพและข้อจำกัดของพื้นที่

ด้าน	ระบุศักยภาพ	ระบุข้อจำกัด
๑. ด้านกายภาพ และความ เหมาะสมทาง วิศวกรรม	----- ----- -----	----- ----- -----
๒. ด้านสังคม วัฒนธรรม เชื้อชาติ และ ศาสนา	----- ----- -----	----- ----- -----

ด้าน	ระบุศักยภาพ	ระบุข้อจำกัด
๓. ด้านเศรษฐกิจ	----- ----- -----	----- ----- -----
๔. ด้านชีวภาพและ ระบบนิเวศน์	----- ----- -----	----- ----- -----
๕. ด้านการเมือง การปกครอง	----- ----- -----	----- ----- -----

๑.๒ พื้นที่ให้บริการ

๑.๒.๑ พื้นที่ให้บริการ

✦ ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการ

- ☐ ระดับท้องถิ่น
☐ ระดับจังหวัด/ภูมิภาค
☐ ระดับประเทศ
☐ ระดับนานาชาติ/พื้นที่ในต่างประเทศ

๑.๒.๒ ขนาดพื้นที่ให้บริการ

๑.๒.๓ โครงการอื่นๆ ในพื้นที่ให้บริการ

๑.๒.๔ ศักยภาพและข้อจำกัดของพื้นที่ให้บริการ

ด้าน	ระบุศักยภาพ	ระบุข้อจำกัด
๑. ด้านกายภาพและ ความเหมาะสม ทางวิศวกรรม		
๒. ด้านสังคม วัฒนธรรม เชื่อ ชาติ และศาสนา		
๓. ด้านเศรษฐกิจ		
ด้าน	ระบุศักยภาพ	ระบุข้อจำกัด
๔. ด้านชีวภาพและ ระบบนิเวศน์		
๕. ด้านการเมือง การปกครอง		

ส่วนที่ ๒ ความต้องการและความพร้อมของปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ บุคลากร/ทีมงาน (Man)

สรุปความพร้อมของบุคลากร/ทีมงาน (Man)

☐ ต่ำมาก ☐ ต่ำ ☐ ปานกลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก

๒.๑.๑ หัวหน้าโครงการ

ประสบการณ์ในการทำโครงการลักษณะเดียวกัน.....

.....

ความสำเร็จที่ผ่านมา.....

.....

๒.๑.๒ ทีมงาน

ความครบถ้วนขององค์ประกอบทีมงาน

.....

.....

ประสบการณ์

.....

.....

๒.๒ การบริหารจัดการ (Management)

สรุปความพร้อมของการบริหารจัดการ (Management)

☐ ต่ำมาก ☐ ต่ำ ☐ ปานกลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก

๒.๒.๑ ระบบการวางแผน ☐ มี ☐ ไม่มี

.....

.....

.....

๒.๒.๒ ระบบการควบคุม ☐ มี ☐ ไม่มี

.....

.....

.....

๒.๒.๓ ระบบการประเมินผล ☐ มี ☐ ไม่มี

.....

.....

.....

๒.๓ วัสดุ/เครื่องมือ/อุปกรณ์ (Material/Machine)

สรุปความพร้อมของวัสดุ/เครื่องมือ/อุปกรณ์ (Material/Machine)

☐ ต่ำมาก ☐ ต่ำ ☐ ปานกลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก

๒.๓.๑ วัสดุ

- ความเพียงพอของวัสดุ ☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ
- การเตรียมการในการจัดหาเพิ่มเติม ☐ ในประเทศ ☐ ต่างประเทศ

.....

.....

.....

๒.๓.๒ เครื่องมือ/อุปกรณ์

- เครื่องมือ/อุปกรณ์ในปัจจุบัน ☐ ไม่มีต้องจัดหาใหม่ ☐ มีพร้อมสามารถใช้งานได้ทันที

.....

.....

.....

- การเตรียมการในการจัดหาเพิ่มเติม

.....

.....

๒.๔ มวลชนสัมพันธ์ (Marketing)

สรุปความพร้อมของวัตถุดิบ/เครื่องมือ/อุปกรณ์ (Material/Machine)

☐ ต่ำมาก ☐ ต่ำ ☐ ปานกลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก
๒.๔.๑ ระบบการวางแผน ☐ มี ☐ ไม่มี

๒.๔.๒ ระบบการควบคุม ☐ มี ☐ ไม่มี

๒.๔.๓ ระบบการประเมินผล ☐ มี ☐ ไม่มี

ฟอร์มที่ ข-๑ การดำเนินงาน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ ของกฎหมาย
--

วัตถุประสงค์ : เพื่อพิจารณาและตรวจสอบกฎระเบียบและข้อบังคับของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโครงการในทุกขั้นตอน ได้แก่ กฎระเบียบที่เกี่ยวกับสาระสำคัญและขอบเขตของโครงการ และกฎระเบียบของหน่วยงาน เป็นต้น

๑. มีประเด็นเชิงกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือไม่

๑.๑ ระดับหน่วยงาน : กฎระเบียบ ข้อบังคับ

☐ มี ☐ ไม่มี

ระบุ.....

๑.๒ ระดับรัฐบาล/ระดับชาติ : มติ ค.ร.ม./พรบ./พรก.

☐ มี ☐ ไม่มี

ระบุ.....

๑.๓ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโครงการโดยเฉพาะ

☐

มี

☐

ไม่มี

ระบุ.....
.....
.....

๒. ระบุถึงช่องว่างของกฎหมายในการหาประโยชน์จากกระบวนการดำเนินการโครงการ พร้อมแนวทางการแก้ไข (ถ้ามี)

ระบุ.....
.....

ฟอร์มที่ ง-๑ แผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ

วัตถุประสงค์ : เพื่อจัดทำรายละเอียดแผนปฏิบัติการ (Project Schedule) แผนงบประมาณ (Project Cost) ที่ต้องชัดเจนและสอดคล้องกัน และสามารถใช้เป็นแผนอ้างอิงในการติดตามความคืบหน้าของโครงการและสามารถแก้ไขปัญหาต่อไป

ส่วนที่ ๑ แผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ

๑.๑ แผนปฏิบัติการ (Project Schedule)

กิจกรรม	ระยะเวลา (Duration)	แผนปฏิบัติการ (Schedule)		ผลการดำเนินงาน (Actual)		เปรียบเทียบ แผน/ผล (Schedule Variance) (ล่าช้า/ตาม แผน/ เร็วกว่าแผน)
		เริ่มต้น	สิ้นสุด	เริ่มต้น	สิ้นสุด	

ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการ

๑.๒ แผนงบประมาณ (Project Cost)

กิจกรรม	การดำเนินการ		งบประมาณ (Budget)	ผลการใช้จ่าย งบประมาณ (Actual)	เปรียบเทียบแผน/ ผล (Cost Variance) (มากกว่าแผน/ต่ำกว่า แผน/เป็นไปตาม แผน)
	เริ่มต้น	สิ้นสุด			

ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงบประมาณ

ส่วนที่ ๒ มาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบด้านการเงินในแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ

มาตรการป้องกันการทุจริต

.....

.....

.....

มาตรการตรวจสอบด้านการเงิน

.....

.....

.....

ฟอร์มที่ ง-๒ การติดตามและปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ
--

วัตถุประสงค์ : เพื่อติดตามคืบหน้าตามแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ โดยเปรียบเทียบกับผลที่
ดำเนินการได้จริง ณ เวลาปัจจุบัน ตลอดจนวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค ระหว่างการดำเนิน
โครงการ เพื่อปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณให้เหมาะสมต่อไป

ส่วนที่ ๑ การติดตามความคืบหน้าการดำเนินโครงการ

- ✦ ผู้รับผิดชอบในการติดตามความก้าวหน้า.....
- ✦ ความถี่ในการติดตามความก้าวหน้า
- ☐ ทุกอาทิตย์ ☐ ทุกเดือน ☐ ทุกไตรมาส ☐ อื่นๆ

๑.๑ การติดตามความคืบหน้าแผนปฏิบัติการ (Schedule Variance)

- ✦ รายงานความคืบหน้าโครงการตั้งแต่ สิ้นสุด
- ✦ สถานภาพโครงการ
- ☐ ล่าช้ากว่า ☐ ตามแผน ☐ เร็วกว่าแผน

กิจกรรม	ระยะเวลา (Duration)	แผนปฏิบัติการ (Schedule)		ผลการดำเนินงาน (Actual)		เปรียบเทียบแผน/ ผล(Schedule Variance) (ล่าช้า/ตามแผน/ เร็วกว่าแผน)
		เริ่มต้น	สิ้นสุด	เริ่มต้น	สิ้นสุด	

๑.๒ การติดตามความคืบหน้าแผนงบประมาณ (Cost Variance)

- ✦ รายงานความคืบหน้าโครงการตั้งแต่ สิ้นสุด
- ✦ สถานภาพงบประมาณโครงการ
- ☐ เกินกว่าแผน ☐ ตามแผน ☐ ต่ำกว่าแผน

โครงการ	ระยะเวลา (Duration)	งบประมาณ (Budget)	ผลการใช้จ่าย งบประมาณ (Actual)	เปรียบเทียบ แผน/ผล (Cost Variance)

ส่วนที่ ๒ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการใช้งาน วิธีการแก้ไข และบทเรียน

๒.๑ ปัญหาที่เกิดระหว่างการดำเนินโครงการ (Implementation)

- ☐ ด้านบุคลากร (Man)
- ☐ ด้านการบริหารจัดการ (Management)
- ☐ ด้านวัตถุดิบ/เครื่องมือ/อุปกรณ์ (Material/Machine)
- ☐ ด้านงบประมาณ (Money)
- ☐ ด้านสภาวะแวดล้อม (Environment)
- ☐ ด้านมวลชนสัมพันธ์ (Marketing)

๒.๑.๑ วิเคราะห์ปัญหาระหว่างการดำเนินโครงการ (Implementation)

ปัจจัย	ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
๑. บุคลากร (Man)		
		
		
๒. การบริหารจัดการ (Management)		
		
		
๓. วัตถุดิบ/เครื่องมือ/ อุปกรณ์ (Material/Machine)		
		

ปัจจัย	ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
๔. งบประมาณ (Money)		
๕. เทคโนโลยี (Technology)		
๖. สภาวะแวดล้อม (Environment)		

๒.๒ สรุปทเรียนสำคัญระหว่างการดำเนินโครงการ (Implementation)

.....

.....

.....

ส่วนที่ ๓ การปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการ แผนงบประมาณ และระยะเวลาดำเนินงาน

๓.๑ การปรับเปลี่ยนแผนปฏิบัติการ

☐ มี ☐ ไม่มี

.....

.....

.....

๓.๒ การปรับเปลี่ยนแผนงบประมาณ

☐ มี ☐ ไม่มี

.....

.....

.....

๓.๓ การปรับเปลี่ยนระยะเวลาดำเนินการโครงการ

☐ มี ☐ ไม่มี

.....

.....

.....

ส่วนที่ ๗

ตัวอย่างการประเมินความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการ

๗.๑ ตัวอย่างการตอบชุดคำถามสำหรับลักษณะโครงการบริหารทั่วไป

ชื่อแผนงาน	แผนงาน อนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
ชื่อโครงการ	ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้
โครงการ	ระดับกิจกรรม
หน่วยงานรับผิดชอบ	สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า กรมป่าไม้
งบประมาณ	๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ประเภทโครงการ	บริหารงานทั่วไป และเป็นโครงการต่อเนื่อง

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ชุด ก ริเริ่มโครงการใหม่และการวิเคราะห์เบื้องต้น		
ประเด็น ๑	พิจารณาที่มาโครงการ กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	
คำถาม ก ๑	โครงการนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการและ/หรือแก้ปัญหาของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ (X) ใช่ () ไม่ใช่ ถ้าตอบว่า "ใช่" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	สนองตอบรับ
ก ๑.๑	วัตถุประสงค์ของโครงการคือ	รับผิดชอบ
	๑) เพื่อหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ โดยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ทุกภาคส่วน ๒) เพื่อการป้องกัน ปราบปราม และอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนสูงสุด	
ก ๑.๒	กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการคือ	สนองตอบรับ
	๑) พื้นที่ป่าธรรมชาติให้คงเหลืออยู่ ๖๗.๗ ล้านไร่ ๒) ประชาชนทั้งประเทศ	
ก ๑.๓	สรุปปัญหา/ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	สนองตอบรับ
	ป่าไม้ของไทยถูกทำลายไปมาก โดยคาดว่าพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยในปัจจุบันน่าจะเหลือไม่ถึง ๘๒ ล้านไร่ หรือคิดเป็น ๒๕.๖๒% ของพื้นที่ประเทศ แม้ว่ารัฐบาลจะได้หามาตรการที่จะช่วยรักษาพื้นที่ป่าไม้ด้วยการประกาศยกเลิกสัมปทานทำไม้ในพื้นที่ป่าบกทั้งหมดหรือที่เรียกกันว่า "ปิดป่า" ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ แต่จากสถิติของการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ทั้งก่อนและหลังมีการประกาศยกเลิกสัมปทานป่าก็พบว่าไม่ได้แตกต่างกันเลย	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
	สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า กรมป่าไม้ จึงเห็นควรให้เกิดการจัดกาป่าไม้ตามแนวปฏิบัติตามธรรมรัฐ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของป่าภายใต้การบริหารงานที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน มีความโปร่งใสและมีความยุติธรรม ซึ่งองค์ประกอบของธรรมรัฐก็สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของประเทศไทย แนวปฏิบัติของธรรมรัฐที่จะนำไปสู่การจัดการป่าไม้ให้ยั่งยืน จะเน้นอยู่ ๒ ประการ คือ ป่าไม้ต้องได้รับการจัดการโดยได้รับความร่วมมือจากภาคสังคมต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน และระบบโครงสร้างของการจัดการป่าไม้ต้องมีความโปร่งใส ทุกองค์กรที่ทำงาน	
ก ๑.๔	ระบุวิธีการเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสียได้ร่วมแสดงความคิดเห็นพร้อมเอกสารยืนยันว่ามีกิจกรรมจริง กรมป่าไม้ได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้จาก “การปราบปราม” โดยเน้นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเป็น “การป้องปราม” โดยอาศัยความร่วมมือจากประชาชน ชุมชนท้องถิ่น องค์กรท้องถิ่น และภาคเอกชนในลักษณะพหุภาคี ตามหลักการที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖, มาตรา ๕๖ และมาตรา ๗๙ รัฐจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุล * โปรดระบุเอกสารประกอบ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖, มาตรา ๕๖ และมาตรา ๗๙	การมีส่วนร่วม
ก ๑.๕	มีกลุ่มเป้าหมายใดที่มีได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ ไม่มี เพราะโครงการนี้ได้ใช้แนวปฏิบัติของธรรมรัฐซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของประเทศไทยด้านการจัดการป่าไม้ให้ยั่งยืน โดยจะเน้นอยู่ ๒ ประการ คือ ป่าไม้ต้องได้รับการจัดการโดยได้รับความร่วมมือจากภาคสังคมต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน และระบบโครงสร้างของการจัดการป่าไม้ต้องมีความโปร่งใส ทุกองค์กรที่ทำงานร่วมกันต้องมีความจริงใจ คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ มีวิสัยทัศน์มองไปถึงอนาคตของคนรุ่นใหม่อต่อไป และพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบซึ่งกันและกันได้ * โปรดระบุเอกสารประกอบ นโยบายของคณะรัฐมนตรี แกลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่อังคารที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ นโยบายที่เกี่ยวข้อง คือ ข้อ ๕. นโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ความเสมอภาค

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ประเด็น ๒	พิจารณาศักยภาพและความพร้อมของโครงการ	
คำถาม ก ๒	มีรายงานการทบทวนที่แสดงศักยภาพและความพร้อมของทีมงานโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " หรือ "มีบางส่วน" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	รับผิดชอบ
ก ๒.๑	สรุปศักยภาพและความพร้อมของบุคลากรผู้ร่วมโครงการว่าจะดำเนินโครงการให้สำเร็จได้อย่างไร.	รับผิดชอบ
ก ๒.๒	หัวหน้าโครงการและทีมงานมีความพร้อมของการบริหารจัดการ (Management) ทั้งระบบการวางแผน ระบบการควบคุม ระบบประเมินผล	นิติธรรม
ก ๒.๓	ระบุว่าโครงการนี้หน่วยงานของท่านสามารถดำเนินการได้เองทั้งหมด หรือต้องมีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น กรณีที่มีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น โปรดระบุชื่อหน่วยงานที่บูรณาการด้วย	รับผิดชอบ
	มีการดำเนินโครงการในลักษณะบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นในพื้นที่ซึ่งได้แก่	
	ระบุประสบการณ์ที่ผู้รับผิดชอบ/หัวหน้าโครงการเคยบริหารโครงการลักษณะเดียวกัน	
	ดำเนินงานตามโครงการลักษณะเดียวกันในพื้นที่อื่น ๆ มาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา ๒ ปี เช่น (ระบุชื่อพื้นที่)	
	* กรณีที่ไม่เคยมีประสบการณ์ ไม่ต้องตอบ	
คำถามชุด ข:	การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ	
ประเด็น ๓	พิจารณาขอบเขตของโครงการ	
คำถาม ข ๑	โครงการนี้มีการวิเคราะห์ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบของโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " โปรดระบุรายละเอียดต่อไปนี้	รับผิดชอบ
ข ๑.๑	ผลผลิตของโครงการคือ	คุ้มค่า
	๑) พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไม่ถูกบุกรุกเพิ่มขึ้น ๒) มีเครือข่ายและอาสาสมัครพิทักษ์ป่าเพิ่มขึ้น โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ๓) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่สามารถดำเนินการและปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดที่กำหนดในแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ และตามนโยบายของคณะรัฐมนตรี แลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ ๔) สามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติ เจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ข ๑.๒ ข ๑.๓	ผลลัพธ์ของโครงการคือ	คุ้มค่า
	ไม่ต้องตอบ	
	ระบุมารมีส่วนร่วมนของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพร้อมเอกสารประกอบ	การมีส่วนร่วม
	ไม่ต้องตอบ	
	* โปรดระบุเอกสารประกอบ	
	ไม่ต้องตอบ	
คำถาม ข ๒	มีการนำข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากำหนดขอบเขตของโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " โปรดให้รายละเอียดกิจกรรมที่ดำเนินการต่อไปนี้	การมีส่วนร่วม
ข ๒.๑	สรุปผลการประชุมชี้แจงผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อยืนยันการยอมรับของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และระบุเอกสารที่เกี่ยวข้อง	การมีส่วนร่วม
	ไม่ต้องตอบ	
	* โปรดระบุเอกสารประกอบ	
คำถาม ข ๓	ได้มีการนำผลการศึกษาด้านปัญหาและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการ เปิดเผยต่อสาธารณะและผู้เกี่ยวข้องหรือไม่ ถ้าตอบว่า " มี " โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	ความโปร่งใส
ข ๓.๑	ระบุวิธีการที่ได้ดำเนินการผลการศึกษาด้านผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ	ความโปร่งใส
	ไม่ต้องตอบ	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
คำถาม ข ๔	คาดว่าโครงการจะมีผลกระทบเชิงลบหรือไม่ () มี (X) ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	คุณธรรม
ข ๔.๑	ระบุผู้ที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบทางลบจากการดำเนินโครงการ	ความเสมอภาค
	ไม่ต้องตอบ	
ข ๔.๒	ผู้รับผิดชอบมีแนวทางในการบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบอย่างไร	ความเสมอภาค
	ไม่ต้องตอบ	
ข ๔.๓	ระบุว่าผู้ที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจะได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสมอย่างไร	นิติธรรม
	ไม่ต้องตอบ	
ข ๔.๔	ระบุวิธีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ทราบถึงผลกระทบเชิงลบ และผลกระทบเชิงลบนั้นเป็นที่ยอมรับหรือไม่	ความโปร่งใส
	ไม่ต้องตอบ	
ประเด็น ๔	วิเคราะห์กระบวนการนำส่งผลผลิตและทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการ	
คำถาม ข ๕	มีการกำหนดรูปแบบองค์กรหรือบุคลากรที่จะดำเนินงานประจำเมื่อโครงการสิ้นสุดแล้วหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " หรือ " มีบางส่วน " โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	รับผิดชอบ
ข ๕.๑	ระบุองค์กร/หน่วยงานที่จะดำเนินการบริหารหลังจากโครงการเสร็จสิ้น	รับผิดชอบ
	ไม่ต้องตอบ	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ประเด็น ๕	การวิเคราะห์ความคุ้มค่าและผลประโยชน์ของโครงการ	
คำถาม ข ๖	มีรายงานการศึกษาที่วิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า “ มี “ โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมดังต่อไปนี้	ความคุ้มค่า
ข ๖.๑	ระบุผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการนี้ทั้งทางตรงและทางอ้อม	ความคุ้มค่า
	๑) หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.๒๕๔๔ และ พื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ๒) ป้องกัน ปรามปราม และอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนสูงสุด ๓) มีเครือข่ายและอาสาสมัครพิทักษ์ป่าเพิ่มขึ้น โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ๔) ทศนคติของเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติงานดีขึ้น	
ข ๖.๒	ระบุต้นทุนประสิทธิภาพ (Cost Effectiveness) ที่คาดว่าจะต้องจ่ายในการดำเนินโครงการนี้	ความคุ้มค่า
	๑) สามารถป้องกันจำนวนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามเป้าหมายคือจำนวน ๖๗.๗ ล้านไร่ ๒) เป็นโอกาสในการส่งเสริมองค์กรประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคเอกชน ชุมชน และประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ไม่ให้ลดลงไปจากเดิม	
คำถามชุด ค	การจัดลำดับและจัดสรรงบประมาณโครงการ	
ประเด็น ๖	วิเคราะห์ต้นทุนและทบทวน/เปรียบเทียบกับโครงการอื่น จัดลำดับความสำคัญของโครงการ และประเมินความคุ้มค่าและผลประโยชน์ ผลกระทบที่จะได้รับเพื่อจัดทำคำของบประมาณ	
คำถาม ค ๑	ผู้รับผิดชอบโครงการได้ใช้หลักความคุ้มค่าในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการหรือไม่ (X) ใช้ () ไม่ใช้ ถ้าตอบว่า " ใช้" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	
ค ๑.๑	ระบุโครงการอื่นที่ใช้เปรียบเทียบกับโครงการนี้ในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ	รับผิดชอบ

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
	พื้นที่ในโครงการเป็นการจัดสรรงบประมาณตามเกณฑ์ต่อไปนี้ ๑) พื้นที่ป่าไม้ที่รับผิดชอบ พื้นที่ล่อแหลมต่อการบุกรุกตัดไม้ทำลายป่า สติติการเกิดคดีร้ายใหญ่และมูลค่าความเสียหาย ๒) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เช่น จำนวนสถิติคดี ข้าราชการ และลูกจ้างประจำ ๓) ตามนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันอังคารที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔	
ค ๑.๒	ระบุความสำคัญของโครงการนี้เปรียบเทียบกับโครงการลงทุนอื่นในด้านของความคุ้มค่า	รับผิดชอบ
	ครอบคลุมพื้นที่ขั้นต่ำที่เสี่ยงภัยและล่อแหลมต่อการทำลายล้างที่ควรจะดำเนินการ	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล													หลัก ธรรมาภิบาล	
คำถามชุด ง:	การเตรียมการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ													
ประเด็น ๗	พิจารณาความคืบหน้าตามแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ													
คำถาม ง ๑	มีการกำหนดระยะเวลาตามขอบเขตและแผนการดำเนินโครงการต่อไปนี้ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า "มี" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมตามตารางต่อไปนี้													
ง ๑.๑	ระบุตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง "กิจกรรม" "ผลงานที่นำเสนอ" และ "กรอบ ระยะเวลา" * จัดทำเป็น Grant Chart ระบุกิจกรรม และช่วงเวลาชัดเจน													รับผิดชอบ
กิจกรรมที่ปฏิบัติ	แผนการปฏิบัติงาน													
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	รวม	
จำนวนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ได้รับการ ป้องกันและดูแลรักษา	๖๗.๗ ล้านไร่	๖๗.๗ ล้านไร่	๖๗.๗ ล้านไร่	๖๗.๗ ล้านไร่	๖๗.๗ ล้านไร่	๖๗.๗ ล้านไร่	๖๗.๗ ล้านไร่	๖๗.๗ ล้านไร่	๖๗.๗ ล้านไร่	๖๗.๗ ล้านไร่	๖๗.๗ ล้านไร่	๖๗.๗ ล้านไร่	๖๗.๗ ล้านไร่	
๑.ลาดตระเวนตรวจสอบสภาพป่า รวมรวม ข้อมูลข่าวสารด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่าง สม่ำเสมอ เพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำ ผิดเกิดขึ้น	๑๕ วัน	๑๕ วัน	๑๕ วัน	๑๕ วัน	๑๕ วัน	๑๕ วัน	๑๕ วัน	๑๕ วัน	๑๕ วัน	๑๕ วัน	๑๕ วัน	๑๕ วัน	๑๘๐ วัน	
๒.จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์และส่งเสริม กิจกรรมต่างๆให้เกิดความรู้ความเข้าใจ โดยให้ความสำคัญกับราษฎรในพื้นที่ให้ เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์	๒๔,๙๕๐ ป้าย/แผ่น/เล่ม/ชิ้น													
๓.ซ่อมแซมอาคารสำนักงานบ้านพักและ ยานพาหนะ	๕๐๐ แห่ง/คัน													
๔.จัดสัมมนาและฝึกอบรมบุคลากรใน หน่วยงาน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมต่อไป	๔๐ รุ่น													
๕.ฟื้นฟูสภาพป่าในพื้นที่ตรวจยึดจับกุม ดำเนินคดี	๘,๐๐๐ ไร่													
๖.บันทึกสภาพป่า	๕๐๐ ชั่วโมง													
๗.ตรวจพิสูจน์ไม้ของกลาง	๑๐๐ คดี													
๘.ชักลากไม้ของกลาง	๕๐๐ คดี													
๙.การดำเนินการต่อไม้พะยูงของกลาง	๖๓๐ หลัง													
๑๐.ตรวจ ติดตาม และประเมินผลการ ดำเนินงาน	๑๒ ครั้ง													

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
คำถาม ง ๒ 		

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
คำถาม ง ๓	ในแผนปฏิบัติการได้มีการคำนึงถึงมาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า "มี" โปรดให้รายละเอียดต่อไปนี้ ระบุถึงมาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบดังกล่าว.....	รับผิดชอบ นิติธรรม
ประเด็น ๘	ทบทวน/การปรับเปลี่ยนแผน (งาน งบประมาณ และ ระยะเวลา)	
คำถาม ง ๔	โครงการมีการเตรียมการโดยกำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ ในกรณีที่มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก หรือไม่ (X) มี () ไม่มี * ถ้าตอบว่า " มี" โปรดสรุปว่าได้กำหนดทางเลือกไว้อย่างไรบ้าง.	รับผิดชอบ
ง ๔.๑	สรุปทางเลือกที่เป็นไปได้ในกรณีที่มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก * ให้สรุปว่า (๑) แต่ละสถานการณ์มีทางเลือกอะไรบ้าง (๒) เรียงลำดับทางเลือก พร้อมเหตุผล	รับผิดชอบ
คำถาม ง ๕	กรณีเกิดพิบัติภัยหรือมีความเสี่ยงต่อชีวิตของผู้ปฏิบัติงาน ได้มีการปรับตารางการเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ใหม่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ๖๗.๗ ล้านไร่	
คำถาม ง ๕	ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบและเห็นชอบกับทางเลือกในการเตรียมการกรณีที่มีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกที่กำหนดขึ้น ใช่หรือไม่ (X) ใช่ () ไม่ใช่ ถ้าตอบว่า "ใช่" โปรดให้รายละเอียด	รับผิดชอบ
ง ๕.๑	โปรดสรุปประเด็นที่ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบและเห็นชอบกับทางเลือกในการเตรียมการในกรณีที่มีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกที่กำหนดขึ้น ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นประธานการประชุม และมีมติให้เลือกพื้นที่ทางเลือกในกรณีที่เกิดไฟป่าในพื้นที่เป้าหมาย ก็จะคัดเลือกพื้นที่ทางเลือกใหม่ ตามเอกสารแนบ ๑) มีการซักซ้อมความเข้าใจก่อนการดำเนินงาน และหลังจากการประเมินสถานการณ์ว่ามีความเปลี่ยนแปลง ๒) กำหนดให้มีการสื่อสารผ่านการประชุมทุก 2 สัปดาห์ตลอดระยะเวลาการดำเนินงานโครงการ	รับผิดชอบ

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ประเด็น ๙	สรุปปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และบทเรียนจากการดำเนินโครงการ	
คำถาม ง ๖	มีรายงานการศึกษาที่สรุปปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และบทเรียนจากการดำเนินโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	ความโปร่งใส
ง ๖.๑	เขียนสรุปปัญหา อุปสรรค ที่ต้องตระหนักระหว่างการดำเนินโครงการ ซึ่งถ้าเกิดขึ้นจะกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ..... การดำเนินงานโครงการลักษณะนี้ได้ดำเนินการต่อเนื่องมาทุกปีงบประมาณเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของการปกป้องป่าไม้ ปัญหาอุปสรรคที่มีเป็นเพียงเรื่องของสภาพอากาศ และภูมิประเทศ ตลอดจนการนัดหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่ดำเนินการร่วมกัน	ความโปร่งใส
คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ง ๖.๒	เขียนสรุปการวางแผนแนวทางในการแก้ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การนัดหมายล่วงหน้าก่อนดำเนินงาน การยืนยันก่อนการดำเนินงานจริง การสลับบุคลากรในการดำเนินงาน การตั้งบุคลากรสำรอง เพื่อปฏิบัติงานทดแทนกัน	สนองตอบรับ
คำถาม จ:	การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการต่อเนื่องและโครงการที่ทำเสร็จแล้วและต้องการขยายผลโครงการ	
ประเด็น ๑๐	ทบทวน/ตรวจสอบสถานภาพโครงการ	
คำถาม จ ๑	หน่วยงานมีรายงานประเมินผลการใช้งานโครงการที่ผ่านมาหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า "มี" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	รับผิดชอบ
๑.๑	ระบุผู้รับผิดชอบในการบริหาร จัดการ / ดูแล / บำรุงรักษาผลผลิตโครงการ	รับผิดชอบ
	ไม่ต้องตอบ	
๑.๒	ระบุแนวทางการประเมินผลลัพธ์และความพึงพอใจกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	รับผิดชอบ
	*กรณีที่ไม่มียางานประเมินผลการใช้งานโครงการที่ผ่านมา ไม่ต้องตอบ	
	ไม่ต้องตอบ	

๗.๒ ตัวอย่างการตอบชุดคำถามสำหรับลักษณะโครงการบริการชุมชนและสังคม

ชื่อแผนงาน	แผนงานการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ชื่อโครงการ	โครงการศึกษาประเมินศักยภาพและพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลในพื้นที่ภาคเหนือเพื่อสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
โครงการ	ระดับผลผลิต
หน่วยงานรับผิดชอบ	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
งบประมาณ	XX,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ประเภทโครงการ	บริการชุมชนและสังคมและเป็นโครงการต่อเนื่อง

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ชุด ก ริเริ่มโครงการใหม่และการวิเคราะห์เบื้องต้น		
ประเด็น ๑	พิจารณาที่มาโครงการ กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	
คำถาม ก- ๑	โครงการนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการและ/หรือแก้ปัญหาของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ (X) ใช่ () ไม่ใช่ ถ้าตอบว่า "ใช่" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	สนองตอบ รับ
ก- ๑.๑	วัตถุประสงค์ของโครงการคือ การพัฒนาแหล่งน้ำบาดาล เพื่อนำมาใช้ในการอุปโภค บริโภค และการเกษตร ตามผล การสำรวจและพื้นที่เป้าหมายของโครงการพระราชดำริ	รับผิดชอบ
ก- ๑.๒	กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการคือ ราษฎรในพื้นที่โครงการ ๕ โครงการที่ผลการสำรวจตามโครงการพระราชดำริและการ ประชุมหารือร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาคมระบุว่าที่มีปัญหาด้าน แหล่งน้ำและมีความจำเป็นต้องเพิ่มแหล่งน้ำเพื่อการยังชีพ หากไม่ได้รับการพัฒนา แหล่งน้ำบาดาลตามโครงการจะประสบกับความเดือดร้อนได้แก่..... (ระบุ)	สนองตอบรับ
ก- ๑.๓	สรุปปัญหา/ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ประชากรในพื้นที่มีปัญหาเรื่องการขาดแคลนน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภค และ การเกษตร และเป็นพื้นที่ที่อยู่นอกพื้นที่ที่เป็นแหล่งน้ำจากชลประทานหรือการประปา ส่วนภูมิภาคเข้าไปให้บริการ กอปรกับเป็นพื้นที่ที่ราษฎรขาดความสามารถในการ ช่วยเหลือตัวเองได้	สนองตอบรับ

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ก- ๑.๔	ระบุวิธีการเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ร่วมแสดงความคิดเห็นพร้อมเอกสารยืนยันว่ามีกิจกรรมจริง.....	การมีส่วนร่วม
	ได้มีการจัดประชุมสัมมนาให้ผู้นำชุมชนในแต่ละพื้นที่ที่อยู่ในโครงการในพระราชดำริทั้ง ๕ โครงการ เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ และจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่จะดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาและความจำเป็น	
	* โปรดระบุเอกสารประกอบ	
	๑. รายชื่อพร้อมลายเซ็น ผู้เข้าร่วมประชุม พร้อมที่อยู่และตำแหน่งหน้าที่ ๒. เอกสารประกอบการประชุม ๓. รายงานสรุปผลการประชุม ๔. วิดีโอการแสดงความคิดเห็นระหว่างการประชุม ๕. แผนผังเผยแพร่ผลการประชุมที่ปิดประกาศในชุมชนแต่ละพื้นที่ ๖. หนังสือขอความเห็นเพิ่มเติมจากผู้รับผิดชอบโครงการพระราชดำริ สำนักพระราชวัง ๗. หนังสือตอบจากผู้รับผิดชอบโครงการพระราชดำริ ๘. ภาพถ่ายระหว่างการประชุม และภาพถ่ายเอกสารเผยแพร่ที่ปิดประกาศแจ้งผลการประชุม	
ก- ๑.๕	มีกลุ่มเป้าหมายใดที่มีได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ	ความเสมอภาค
	ไม่มี เนื่องจากได้ประสานงานให้ทราบทั่วกันโดยผ่าน อบต. กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน และตัวแทนชุมชน ประชาคม นายอำเภอ ตัวแทนผู้ประกอบการในพื้นที่ ตลอดจนตัวแทนจากโครงการพระราชดำริ และตัวแทนทุกภาคส่วนเข้าร่วมในการประชุมครั้งนี้	
	* โปรดระบุเอกสารประกอบ	
	หนังสือเวียนถึง อบต. กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ผู้ว่าราชการจังหวัด สถาบันการศึกษาในพื้นที่ สำนักพระราชวังจำนวน ๓๕ ฉบับ เอกสารปิดประกาศแจ้งชุมชนในพื้นที่ล่วงหน้า ๒ สัปดาห์	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ประเด็น ๒	พิจารณาศักยภาพและความพร้อมของโครงการ	
คำถาม ก- ๒	มีรายงานการทบทวนที่แสดงศักยภาพและความพร้อมของทีมงานโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " หรือ "มีบางส่วน" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้ ก- ๒.๑ สรุปศักยภาพและความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินโครงการให้สำเร็จได้อย่างไร” กรมทรัพยากรน้ำบาดาลได้รับการติดต่อประสานงานจากสำนักงานจัดการทรัพยากรน้ำส่วนพระองค์ ให้สนับสนุนการพัฒนาน้ำบาดาลสำหรับกิจกรรมต่างๆของโครงการในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อย่างต่อเนื่องกันมา และกรมทรัพยากรน้ำบาดาลก็ได้ใช้หลักวิชาการในการพัฒนาน้ำบาดาล ได้แก่ การศึกษาประเมินศักยภาพพัฒนาแหล่งน้ำบาดาล การสร้างเครือข่ายติดตามเฝ้าระวังผลกระทบที่อาจติดตามมาจากการใช้น้ำนอกจากนี้แล้ว ยังใช้เป็นต้นแบบสำหรับการพัฒนาน้ำบาดาลของพื้นที่ใกล้เคียงที่มีสภาพอุทกธรณีวิทยาคล้ายคลึงกัน ที่จะนำแนวทางไปพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อกิจกรรมทางการเกษตรตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ต่อไป โครงการพระราชดำรินในพื้นที่ทั้ง ๕ โครงการได้มีการสำรวจเบื้องต้นและเห็นว่ามีความต้องการน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และเพื่อกิจกรรมของโครงการเหล่านั้น <u>เอกสารประกอบ</u> รายงานการประชุมอบต. กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ผู้ว่าราชการจังหวัด สถาบันการศึกษาในพื้นที่เมื่อวันที่..... (เอกสารหมายเลขที่)	รับผิดชอบ รับผิดชอบ
ก- ๒.๒	ระบุว่าโครงการนี้หน่วยงานของท่านสามารถดำเนินการได้เองทั้งหมด หรือต้องมีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น กรณีที่มีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น โปรดระบุชื่อหน่วยงานที่บูรณาการด้วย กรมทรัพยากรน้ำบาดาลสามารถดำเนินการได้เอง	นิติธรรม
ก- ๒.๓	ระบุประสบการณ์ที่ผู้รับผิดชอบ/หัวหน้าโครงการเคยบริหารโครงการลักษณะเดียวกัน หัวหน้าโครงการเคยบริหารโครงการลักษณะเดียวกัน ในพื้นที่อื่น ๆ มาแล้วเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๒๑ ปี * กรณีที่ไม่เคยมีประสบการณ์ ไม่ต้องตอบ	รับผิดชอบ ชอบ

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
คำถามชุด ข:	การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ	
ประเด็น ๓	พิจารณาขอบเขตของโครงการ	
คำถาม ข- ๑	โครงการนี้มีการวิเคราะห์ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบของโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " โปรดระบุรายละเอียดต่อไปนี้ ผลผลิตของโครงการคือ ๑. บ่อน้ำบาดาลพร้อมเครื่องสูบน้ำในพื้นที่โครงการพระราชดำริ ๑๔ พื้นที่ ๆ ละ ๑๐ บ่อ รวม ๑๔๐ บ่อ ๒. ระบบพักน้ำและส่งน้ำ ๑๔ ระบบ ๓. รายชื่อจิตอาสาและอาสาสมัครในแต่ละพื้นที่ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการบริหาร บ่อน้ำบาดาล ๔. พัฒนาระบบเฝ้าระวังด้วยการทำความเข้าใจความตกลงด้านความร่วมมือการเตรียมโครงการของหน่วยงานสำรวจสภาพการหลุดตัวของดินในพื้นที่บ่อน้ำบาดาลทุก ๖ เดือน	รับผิดรับชอบ
ข- ๑.๑	ผลลัพธ์ของโครงการคือ	คุ้มค่า
ข- ๑.๒	น้ำบาดาลสำหรับการอุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตรกรรม การเพิ่มขึ้นของประชากรในชุมชน หรือความหนาแน่นของประชากรต่อหน่วยพื้นที่ การลดลงของโรคภัยที่มาจากปัญหาทางเดินอาหาร	คุ้มค่า
ข- ๑.๓	ระบุการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพร้อมเอกสารประกอบ ๑. ได้มีการนำร่างรายละเอียดการกำหนดขอบเขตการดำเนินงานของโครงการหารือกับผู้แทนผู้ใช้น้ำที่ครอบคลุมทั้งการอุปโภค-บริโภค และเพื่อการเกษตรกรรม อบต. นายอำเภอซึ่งจะเป็นผู้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในพื้นที่โครงการทั้ง ๕ โครงการ ๒. เตรียมการเปิดเว็บไซต์ (ระบุชื่อเว็บไซต์) เพื่อให้ผู้มีปัญหาจากโครงการได้ร้องเรียนหรือให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ * โปรดระบุเอกสารประกอบ ๑. รายชื่อพร้อมลายมือชื่อผู้เข้าร่วมประชุม พร้อมตำแหน่ง ที่อยู่ ๒. รายงานสรุปผลการประชุม ๓. รายงานสรุปผลการให้ข้อมูลทางเว็บไซต์ ๔. เอกสารการประชุม	การมีส่วนร่วม

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
คำถาม ข- ๒	มีการนำข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากำหนดขอบเขตของโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " โปรดให้รายละเอียดกิจกรรมที่ดำเนินการต่อไปนี้ สรุปผลการประชุมชี้แจงผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อยืนยันการยอมรับของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และระบุเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนชุมชน อบต.ได้ให้ความเห็นชอบในขอบเขตของโครงการที่กรมทรัพยากรน้ำบาดาลกำหนดขึ้น * โปรดระบุเอกสารประกอบ ๑. รายชื่อพร้อมลายมือชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ๒. แผ่น CD วิดีโอที่อัดไว้ระหว่างการประชุม ๓. เอกสารสรุปผลการประชุม	การมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วม
คำถาม ข- ๓	ได้มีการนำผลการศึกษาด้านปัญหาและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการ เปิดเผยต่อสาธารณะและผู้เกี่ยวข้องหรือไม่ ถ้าตอบว่า " มี " โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้ ระบุวิธีการที่ได้ดำเนินการผลการศึกษาด้านผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ - เปิดเว็บไซต์ (ระบุชื่อเว็บไซต์) เพื่อให้ผู้สนใจได้ทราบถึงผลการศึกษาด้านผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการ - รายงานสรุปที่เป็นเอกสารประชาสัมพันธ์ปิดไว้ที่ทำการ อบต.	ความโปร่งใส ความโปร่งใส
คำถาม ข- ๔	คาดว่าโครงการจะมีผลกระทบเชิงลบหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้ ระบุผู้ที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบทางลบจากการดำเนินโครงการ ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจจะเกิดการทรุดตัวของดินจากการสูบน้ำบาดาลมาใช้เป็นเวลานาน ประเทศชาติเกิดความสูญเสียทางด้านทรัพยากรน้ำ หากผู้ใช้น้ำบาดาลไม่ประหยัดและใช้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ	คุณธรรม ความเสมอภาค
ข ๔.๒	ผู้รับผิดชอบมีแนวทางในการบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบอย่างไร ไม่ต้องตอบ	ความเสมอภาค

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ข ๔.๓	ระบุว่าผู้ที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจะได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสมอย่างไร	นิติธรรม
	ไม่ต้องตอบ	
ข ๔.๔	ระบุวิธีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ทราบถึงผลกระทบเชิงลบและผลกระทบเชิงลบนั้นเป็นที่ยอมรับหรือไม่	ความโปร่งใส
	ไม่ต้องตอบ	
ประเด็น ๔	วิเคราะห์กระบวนการนำส่งผลผลิตและทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการ	
คำถาม ข- ๕	มีการกำหนดภาพแบบองค์รวมพร้อมบุคลากรที่จะดำเนินงานประจำเมื่อโครงการสิ้นสุดแล้วหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " หรือ "มีบางส่วน" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	รับผิดชอบ
ข- ๕.๑	ระบุองค์กร/หน่วยงานที่จะดำเนินการบริหารหลังจากโครงการเสร็จสิ้น	รับผิดชอบ ชอบ
	โครงการนี้จะส่งมอบผลผลิตของโครงการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปต.)	
	หน่วยงานในกรมทรัพยากรน้ำรับผิดชอบการติดตามเฝ้าระวังการทรุดตัวของดิน	
	งานประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่อบรมให้ความรู้การบริหารจัดการน้ำบาดาล	
ประเด็น ๕	การวิเคราะห์ความคุ้มค่าและผลประโยชน์ของโครงการ	
คำถาม ข- ๖	มีรายงานการศึกษาที่วิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า “ มี “ โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมดังต่อไปนี้	ความคุ้มค่า
ข- ๖.๑	ระบุผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการนี้ทั้งทางตรงและทางอ้อม	ความคุ้มค่า
	๑) ราษฎรในพื้นที่โครงการได้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตรอย่างพอเพียง มีแหล่งน้ำ สำหรับการเกษตรในฤดูแล้ง ๒) ทำให้ทราบศักยภาพน้ำบาดาลของแอ่งน้ำบาดาล สำหรับการเกษตรและการอุปโภค-บริโภค ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตของแต่ละโครงการ ๓) เกษตรกรนอกโครงการสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาไปออกแบบและก่อสร้างระบบการจ่ายน้ำเพื่อการเกษตรกรรมในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีสภาพอุทกธรณีวิทยาคคล้ายคลึงกัน ๔) ลดค่าใช้จ่ายภาครัฐและเอกชนในการรักษาอาการเจ็บป่วยของทางเดินอาหาร	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ข- ๖.๒	ระบุต้นทุนประสิทธิภาพ (Cost Effectiveness) ที่คาดว่าจะต้องจ่ายในการดำเนินโครงการนี้ ๑. เกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้ง ๕ โครงการ จำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ มีน้ำสำหรับการเกษตรและการอุปโภค-บริโภค อันเป็นวิธีหนึ่งของการแก้ปัญหาความยากจน ๒. โครงการนี้จะป็นต้นแบบสำหรับนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีสภาพอุทกธรณีวิทยาคล้ายคลึงกัน	ความคุ้มค่า
คำถามชุด ค	การจัดลำดับและจัดสรรงบประมาณโครงการ	
ประเด็น ๖	วิเคราะห์ต้นทุนและทบทวน/เปรียบเทียบกับโครงการอื่น จัดลำดับความสำคัญของโครงการ และประเมินความคุ้มค่าและผลประโยชน์ ผลกระทบที่จะได้รับเพื่อจัดทำคำของบประมาณ	
คำถาม ค- ๑	หัวหน้าหน่วยงานได้ใช้หลักความคุ้มค่าในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการหรือไม่ (X) ใช้ () ไม่ใช้ ถ้าตอบว่า " ใช้" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	
ค- ๑.๑	ระบุโครงการอื่นที่ใช้เปรียบเทียบกับโครงการนี้ในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ	
ค- ๑.๒	ระบุความสำคัญของโครงการนี้เปรียบเทียบกับโครงการลงทุนอื่นในด้านของความคุ้มค่า	
ค- ๑.๓	มีความพร้อมในการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์/เทคโนโลยีในการดำเนินการแต่ละกิจกรรมของโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี	
	กรมทรัพยากรน้ำบาดาลเป็นหน่วยงานด้านวิชาการและปฏิบัติที่มีภารกิจในการศึกษา ค้นคว้าวิจัย บริหารจัดการ ควบคุมดูแล อนุรักษ์ พื้นฟู และทรัพยากรน้ำบาดาล	
คำถามชุด ง:	การเตรียมการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ	
ประเด็น ๗	พิจารณาความคืบหน้าตามแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ	
คำถาม ง- ๑	มีการกำหนดระยะเวลาตามขอบเขตและแผนการดำเนินโครงการต่อไปนี้ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า "มี" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมตามตารางต่อไปนี้	
ง- ๑.๑	ระบุตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง "กิจกรรม" "ผลงานที่นำส่ง" และ "กรอบระยะเวลา"	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
คำถาม ง- ๒	"แผนปฏิบัติการ" และ "แผนงบประมาณ" โครงการมีความสอดคล้องกันหรือไม่ (X) มี () ไม่มี * ถ้าตอบว่า " มีความสอดคล้อง" โปรดแสดงรายละเอียดต่อไปนี้	รับพิจารณา
ง- ๒.๑	แสดงรายงานที่เปรียบเทียบ "แผนปฏิบัติการ และ "แผนงบประมาณ"	
คำถาม ง- ๓	ในแผนปฏิบัติการได้มีการคำนึงถึงมาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า "มี" โปรดให้รายละเอียดต่อไปนี้	รับพิจารณา
ง- ๓.๑	ระบุถึงมาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบดังกล่าว	รับพิจารณา
	มีการตรวจสอบและติดตามสภาพน้ำบาดาลที่อาจได้รับผลกระทบ ทั้งในพื้นที่โครงการและพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อป้องกันวิกฤตการณ์น้ำบาดาล	
	มีการกำหนดราคากลาง และกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่รัดกุม	
ประเด็น ๘	ทบทวน/การปรับเปลี่ยนแผน (งาน งบประมาณ และ ระยะเวลา)	
คำถาม ง- ๔	โครงการมีการเตรียมการโดยกำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ ในกรณีที่มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก หรือไม่ () มี (X) ไม่มี * ถ้าตอบว่า " มี" โปรดสรุปว่าได้กำหนดทางเลือกไว้อย่างไรบ้าง.	รับพิจารณา
ง- ๔.๑	ไม่ได้ดำเนินการ	รับพิจารณา
	สรุปทางเลือกที่เป็นไปได้ในกรณีที่มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก	
	ไม่ได้ดำเนินการ	
คำถาม ง- ๕	ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบและเห็นชอบกับทางเลือกในการเตรียมการกรณีที่มีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกที่กำหนดขึ้น ใช่หรือไม่ () ใช่ (X) ไม่ใช่ ถ้าตอบว่า "ใช่" โปรดให้รายละเอียด	รับพิจารณา
ง- ๕.๑	ไม่ได้ดำเนินการ	รับพิจารณา
	โปรดสรุปประเด็นที่ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบและเห็นชอบกับทางเลือกในการเตรียมการในกรณีที่มีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกที่กำหนดขึ้น	
	ไม่ได้ดำเนินการ	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ประเด็น ๙	สรุปปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และบทเรียนจากการดำเนินโครงการ	
คำถาม ง- ๖	มีรายงานการศึกษาที่สรุปปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และบทเรียนจากการดำเนินโครงการหรือไม่ () มี (X) ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	ความโปร่งใส
ง- ๖.๑	เขียนสรุปปัญหา อุปสรรค ที่ต้องตระหนักระหว่างการดำเนินโครงการ ซึ่งถ้าเกิดขึ้นจะกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ	ความโปร่งใส
	ไม่ได้ดำเนินการ	
ง- ๖.๒	เขียนสรุปการวางแผนงานในการแก้ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	สนองตอบรับ
	ไม่ได้ดำเนินการ	
คำถาม จ:	การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการต่อเนื่องและโครงการที่ทำเสร็จแล้วและต้องการขยายผลโครงการ	
ประเด็น ๑๐	ทบทวน/ตรวจสอบสถานภาพโครงการ	
คำถาม จ- ๑	หน่วยงานมีรายงานประเมินผลการใช้งานโครงการที่ผ่านมาหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า "มี" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	รับผิดชอบ
จ- ๑.๑	ระบุผู้รับผิดชอบในการบริหาร จัดการ / ดูแล / บำรุงรักษาผลผลิตโครงการ	รับผิดชอบ
	นายธรรมาภิบาล ชื่อตรง	
จ- ๑.๒	ระบุแนวทางการประเมินผลลัพธ์และความพึงพอใจกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย *กรณีที่ไม่มียางานประเมินผลการใช้งานโครงการที่ผ่านมา ไม่ต้องตอบ	รับผิดชอบ
	๑. ได้ผลตามตัวชี้วัด	
	๒. มีผลประเมินความพึงพอใจกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้คะแนน ๔	

๗.๓ ตัวอย่างการตอบชุดคำถามสำหรับลักษณะโครงการเศรษฐกิจ

ชื่อแผนงาน	แผนงาน การขยายช่องทางจราจร
ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มมาตรฐานทางหลวง ๔ ช่องจราจรทางหลวงหมายเลข ๑๐๕
โครงการ	ระดับผลผลิต
หน่วยงานรับผิดชอบ	สำนักทางหลวงจังหวัดตาก กรมทางหลวง
งบประมาณ	๒,๑๗๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ประเภทโครงการ	เศรษฐกิจ

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ชุด ก	ริเริ่มโครงการใหม่และการวิเคราะห์เบื้องต้น	
ประเด็นที่ ๑	พิจารณาที่มาโครงการ กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	
คำถาม ก ๑	โครงการนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการและ/หรือแก้ปัญหาของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ (x) ใช่ () ไม่ใช่ ถ้าตอบว่า "ใช่" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	สนองตอบรับ
ก ๑.๑	วัตถุประสงค์ของโครงการคือ	รับผิดชอบ
	เพื่อพัฒนาทางหลวงที่รองรับการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในแนวตะวันออก-ตะวันตก ตามทิศทางของการพัฒนาระบบคมนาคมและขนส่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยขยายช่องทางการจราจรทางหลวงหมายเลข ๑๐๕ (ถนนสายเอเชีย) สายอำเภอเมืองตาก - สายอำเภอแม่สอด ตอน ๒ ถึง ตอน ๔ (กม.๑๒+๐๐๐ – กม.๗๖+๑๓๗.๐๓๐) เป็น ๔ ช่องจราจร เพื่อเอื้อต่อการค้าขายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน และลดการเกิดอุบัติเหตุของผู้ใช้เส้นทาง	
ก ๑.๒	กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการคือ	สนองตอบรับ
	ประชาชนในพื้นที่จังหวัดตาก โดยเฉพาะอำเภอแม่สอด และจังหวัดใกล้เคียงที่มีการทำการค้าขายแดนระหว่างไทย-พม่า รวมถึงนักท่องเที่ยว และนักลงทุนที่ต้องการเดินทางสัญจรไปยังชายแดนไทย-พม่า	
ก ๑.๓	สรุปปัญหา/ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	สนองตอบรับ
	เส้นทางเดิมเป็นแนวเส้นทางที่พาดผ่านพื้นที่ภูเขาเป็นส่วนใหญ่และมีเส้นทางคดเคี้ยวทำให้การเดินทางไม่สะดวก สิ้นเปลืองน้ำมัน และเวลาในการเดินทาง และเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย เป็นอุปสรรคต่อการขยายการค้าขายแดนและการท่องเที่ยวระหว่างไทย-พม่า	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ก ๑.๔	ระบุวิธีการเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสียได้ร่วมแสดงความคิดเห็นพร้อมเอกสารยืนยันว่ามีกิจกรรมจริง	การมีส่วนร่วม
	มีการประชุมระดมสมองเพื่อรับฟังความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (๑๒ มกราคม ๒๕๕๓) ผู้ร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนจากกรมทางหลวงจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.) ผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนจังหวัด(อบจ.)ตาก ผู้บริหารเทศบาล ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) ภาคเอกชนและภาคธุรกิจ ผู้แทนสถาบันการศึกษา ผู้แทนภาคประชาสังคม ภาคประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชน NGO สื่อมวลชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมระดมสมอง	
	* โปรดระบุเอกสารประกอบ	
	รายงานผลการประชุมระดมสมองและรับฟังความคิดเห็นวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๓ จัดทำโดย กรมทางหลวง	
ก ๑.๕	มีกลุ่มเป้าหมายใดที่มีได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ	ความเสมอภาค
	ไม่มี	
	* โปรดระบุเอกสารประกอบ	
	รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมชี้แจงโครงการและระดมความคิดเห็น	
ประเด็นที่ ๒ พิจารณาศักยภาพและความพร้อมของโครงการ		
คำถาม ก ๒	มีรายงานการทบทวนที่แสดงศักยภาพและความพร้อมของทีมงานโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " หรือ "มีบางส่วน" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	รับผิดชอบ
ก ๒.๑	สรุปศักยภาพและความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินโครงการให้สำเร็จได้อย่างไร”	รับผิดชอบ
	ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงตาก เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ มีศักยภาพในการดำเนินโครงการในลักษณะนี้หลายโครงการ รวมถึงหัวหน้าแขวงการทางในพื้นที่รับผิดชอบทั้ง ๓ แขวงที่รับผิดชอบการขยายผิวจราจรบนทางหลวงตาก-แม่สอด มีความพร้อมในการดำเนินโครงการดังกล่าวให้แล้วเสร็จตามเป้าหมาย	
ก ๒.๒	ระบุว่าโครงการนี้หน่วยงานของท่านสามารถดำเนินการได้เองทั้งหมด หรือต้องมีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น กรณีที่มีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น โปรดระบุชื่อหน่วยงานที่บูรณาการด้วย	นิติธรรม
	กรมป่าไม้ มีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำและดูแลด้านการตัดไม้ในพื้นที่ขยายทางจราจร	
ก ๒.๓	ระบุประสบการณ์ที่ผู้รับผิดชอบ/หัวหน้าโครงการเคยบริหารโครงการลักษณะเดียวกัน	รับผิดชอบ
	หัวหน้าโครงการเคยบริหารโครงการ การขยายทางจราจรในพื้นที่จังหวัดตาก-สุโขทัย เมื่อปีพ.ศ.	
	* กรณีที่ไม่เคยมีประสบการณ์ ไม่ต้องตอบ	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
คำถามชุด ข	การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ	
ประเด็นที่ ๓	พิจารณาขอบเขตของโครงการ	
คำถาม ข ๑	โครงการนี้มีการวิเคราะห์ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบของโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " โปรดระบุรายละเอียดต่อไปนี้	รับผิดชอบ
ข ๑.๑	ผลผลิตของโครงการคือ	คุณค่า
ข ๑.๒	ทางหลวงขนาด ๔ ช่องทางจราจรทางหลวงหมายเลข ๑๐๕ (ถนนสายเอเชีย) สาย อำเภอมืองตาก - สายอำเภอมะสอ ดอน ๒ ถึง ดอน ๔ (กม.๑๒+๐๐๐ – กม. ๗๖+๑๓๗.๐๓๐) รวมระยะทางรวม ๑๓๗ กิโลเมตร	คุณค่า
ข ๑.๓	ผลลัพธ์ของโครงการคือ	การมีส่วนร่วม
	การรองรับการเป็นเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจ ที่จะช่วยเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดน ไทย-พม่า ที่ปัจจุบันมีมูลค่าการค้ามากกว่าปีละ ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นสูง กว่าเดิม ๔๐-๕๐%	
	ระบุการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพร้อมเอกสารประกอบ	
	มีการจัดประชุมชี้แจงและรับฟังความคิดเห็น (ปัจฉิมนิเทศโครงการ) เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ โดยรองผู้ว่าราชการจังหวัดตาก เป็นประธานในการประชุม ผู้ ร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนจากกรมทางหลวง เจ้าหน้าที่วิศวกรรมทาง ผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม และก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำรวจทางหลวง ผู้แทนจากสภา หอการค้าและสภาอุตสาหกรรม ผู้แทนจากกรมป่าไม้ เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดตากและจังหวัดใกล้เคียง สื่อมวลชน และประชาชน รวม ๓๐๐ คน ซึ่ง มีการแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย ได้แก่ เรื่องการสิ่งแวดล้อม ทางกัลป์รถยนต์ จุดอันตรายที่ล่อแหลมที่จะเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย รวมทั้งการตั้งจุดตรวจของหน่วยงาน ตำรวจบนเส้นทางหลวงที่มีมากจนเกินไป	
	* โปรดระบุเอกสารประกอบ	
	รายงานการประชุมปัจฉิมนิเทศ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ จัดทำโดยกรมทาง หลวง	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
คำถาม ข ๒	มีการนำข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากำหนดขอบเขตของโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " โปรดให้รายละเอียดกิจกรรมที่ดำเนินการต่อไปนี้	การมีส่วนร่วม
ข ๒.๑	สรุปผลการประชุมชี้แจงผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อยืนยันการยอมรับของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และระบุเอกสารที่เกี่ยวข้อง การประชุมปัจฉิมนิเทศโครงการ (๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓) มีการแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย เช่น เรื่องการสิ่งแวดล้อม ทางกลับรถยนต์ จุดอันตรายที่ล่อแหลมที่จะเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย รวมทั้งการตั้งจุดตรวจของหน่วยงานตำรวจบนเส้นทางหลวงที่มีมากจนเกินไป ซึ่งกรมทางหลวงได้รับข้อคิดเห็นทั้งหมดไปจัดทำรายละเอียดของโครงการ โดยได้มีการขอให้กรมป่าไม้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลด้านการตัดไม้ในพื้นที่โครงการ เพื่อมิให้กระทบต่อสิ่งแวดล้อม * โปรดระบุเอกสารประกอบ - รายงานการประชุมชี้แจง (๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓) จัดทำโดยกรมทางหลวง - เอกสารรายละเอียดของโครงการ ประกอบการจัดทำคำของบประมาณ ที่มีการระบุถึงการนำข้อคิดเห็นที่ได้รับในการกำหนดขอบเขตของโครงการ	การมีส่วนร่วม
คำถาม ข ๓	ได้มีการนำผลการศึกษาด้านปัญหาและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการ เปิดเผยต่อสาธารณะและผู้เกี่ยวข้องหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	ความโปร่งใส
ข ๓.๑	ระบุวิธีการที่ได้ดำเนินการผลการศึกษาด้านผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ - มีการนำเสนอรายละเอียดโครงการให้สื่อมวลชนได้รับทราบ และแถลงข่าว รวมถึงเปิดโอกาสให้สื่อมวลชนได้เข้าร่วมการประชุมระดมสมอง และรับฟังความคิดเห็นทุกครั้ง - มีการเผยแพร่ข้อมูลของโครงการในแผนพัฒนาจังหวัดตาก รับผิดชอบโดยสำนักงานปลัดจังหวัดตาก และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของจังหวัดตาก http://www.tak.go.th/	ความโปร่งใส

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
คำถาม ข ๔	คาดว่าโครงการจะมีผลกระทบเชิงลบหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	คุณธรรม
ข ๔.๑	ระบุผู้ที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบทางลบจากการดำเนินโครงการ	ความเสมอ
	ประชาชนให้ความสนใจเรื่องการอนุรักษ์ต้นไม้อาจไม่พอใจเรื่องการตัดต้นไม้ในพื้นที่ขยายช่องทางจราจร เนื่องจากช่องทางจราจรที่ได้มาตรฐานต้องไม่มีต้นไม้ใหญ่ และต้องอยู่จากไหล่ทางออกไป ๒๐ เมตร เพราะเป็นมาตรฐานของถนนสากล เพื่อให้รถที่ตกลงจากถนน หรือไถลไป ต้องมีพื้นที่ปลอดภัยให้ชะลอความเร็วได้	ภาค
ข ๔.๒	ผู้รับผิดชอบมีแนวทางในการบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบอย่างไร	ความเสมอ
	โครงการสามารถดำเนินการขยายเส้นทางก่อสร้างในเขตทางเดิมได้ ไม่ต้องเวนคืนเขตทางเพิ่ม ทำให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย และมีค่าบำรุงรักษาต่ำ นอกจากนั้นได้กำชับแขวงทางหลวงในพื้นที่รับผิดชอบทั้ง ๓ แขวงที่รับผิดชอบการขยายผิวจราจรบนทางหลวงตาก – แม่สอด , ตาก – สุโขทัย ให้หลีกเลี่ยงการตัดต้นไม้ให้มากที่สุด	ภาค
ข ๔.๓	ระบุว่าผู้ที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจะได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสมอย่างไร	นิติธรรม
	มีการปลูกต้นไม้ทดแทน และจัดภูมิทัศน์และดูแลช่องทางการจราจรให้สวยงาม	
ข ๔.๔	ระบุวิธีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ทราบถึงผลกระทบเชิงลบ และผลกระทบเชิงลบนั้นเป็นที่ยอมรับหรือไม่	ความโปร่งใส
	มีการประชุมชี้แจงและระดมสมองเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ผู้รับผิดชอบโครงการได้นำเสนอแนวทางในการจัดการผลกระทบเชิงลบต่อต้นไม้ และได้รับการยอมรับจากผู้เข้าร่วมประชุมเป็นอย่างดี ซึ่งทั้งหมดเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการ	
ประเด็นที่ ๔	วิเคราะห์กระบวนการนำส่งผลผลิตและทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการ	
คำถาม ข ๕	มีการกำหนดภาพแบบองค์กรพร้อมบุคลากรที่จะดำเนินงานประจำเมื่อโครงการสิ้นสุดแล้วหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " หรือ "มีบางส่วน" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	รับผิดชอบ
ข ๕.๑	ระบุองค์กร/หน่วยงานที่จะดำเนินการบริหารหลังจากโครงการเสร็จสิ้น	รับผิดชอบ
	สำนักงานทางหลวงตาก และแขวงทางหลวงที่เกี่ยวข้องจะเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารและดูแลรักษาเมื่อโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จ	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ประเด็นที่ ๕	การวิเคราะห์ความคุ้มค่าและผลประโยชน์ของโครงการ	
คำถาม ข ๖	มีรายงานการศึกษาที่วิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า “ มี “ โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมดังต่อไปนี้	ความคุ้มค่า
ข ๖.๑	ระบุผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการดำเนินการดำเนินโครงการนี้ในภาพของตัวเงินและ/หรือไม่เป็นตัวเงิน	ความคุ้มค่า
	- ลดการเกิดอุบัติเหตุ ลดจำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากการใช้เส้นทางนี้ ซึ่งเดิมมีจำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากการใช้เส้นทางนี้เฉลี่ยมากกว่า ๑๐๐ รายต่อปี - ช่วยเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดนไทย-พม่า ที่ปัจจุบันมีมูลค่าการค้ามากกว่าปีละ ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นสูงกว่าเดิม ๔๐-๕๐% หรือเพิ่มขึ้นประมาณ ๑๒,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี	ความคุ้มค่า
ข ๖.๒	ระบุความคุ้มค่าของโครงการในเชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผล	ความคุ้มค่า
	โครงการนี้จะใช้งบประมาณในการก่อสร้างประมาณ กม.ละ ๒๕ ล้านบาท ซึ่งคำนวณจากการก่อสร้างตอน ๓ กม.๑๒+๐๐๐ ถึง กม. ๔๓+๐๐๐ และตอน ๔ กม. ๔๓.๐๐๐ ถึง กม.๖๓+๐๐๐ และจะดำเนินการให้ตลาดเส้นทางอย่างสมบูรณ์แบบระยะทางรวมประมาณ ๘๗ กม. ใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้นประมาณ ๒,๑๗๕ ล้านบาท เมื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าโดยเปรียบเทียบผลประโยชน์และต้นทุน จะเห็นได้ว่ามีคุ้มค่าในการลงทุน เนื่องจากผลประโยชน์มากกว่าต้นทุนโครงการอย่างชัดเจน	
คำถามชุด ค	การจัดลำดับและจัดสรรงบประมาณโครงการ	
ประเด็นที่ ๖	วิเคราะห์ต้นทุนและทบทวน/เปรียบเทียบกับโครงการอื่น จัดลำดับความสำคัญของโครงการ และประเมินความคุ้มค่าและผลประโยชน์ ผลกระทบที่จะได้รับเพื่อจัดทำคำของบประมาณ	
คำถาม ค ๑	ผู้รับผิดชอบโครงการได้ใช้หลักความคุ้มค่าในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการหรือไม่ (X) ใช่ () ไม่ใช่ ถ้าตอบว่า “ ใช่ “ โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมดังต่อไปนี้	ความคุ้มค่า
ค ๑.๑	ระบุโครงการอื่นที่ใช้เปรียบเทียบกับโครงการนี้ในการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ	รับผิดชอบ
	โครงการขยายช่องทางการจราจรในทางหลวงอื่นในจังหวัดตากและจังหวัดใกล้เคียง	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล																
ค ๑.๒	ระบุความสำคัญของโครงการนี้เปรียบเทียบกับโครงการลงทุนอื่นในด้านของมูลค่า โครงการนี้มีความคุ้มค่าที่จะดำเนินการเมื่อเปรียบเทียบกับทางเลือกอื่น การพิจารณาในเส้นทางอื่นในจังหวัดตาก เนื่องจากเป็นเส้นทางหลักที่จะช่วยเพิ่มมูลค่าชายแดนไทย-พม่าได้เป็นอย่างดี	รับผิดชอบ																
คำถามชุด ง:	การเตรียมการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ																	
ประเด็นที่ ๗	พิจารณาความคืบหน้าตามแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ																	
คำถาม ง ๑	มีการกำหนดระยะเวลาตามขอบเขตและแผนการดำเนินโครงการต่อไปนี้ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า "มี" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมตามตารางต่อไปนี้ ระบุตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง "กิจกรรม" "ผลงานที่นำเสนอ" และ "กรอบระยะเวลา" * จัดทำเป็น Grant Chart ระบุกิจกรรม และช่วงเวลาชัดเจน <table border="1"> <thead> <tr> <th>กิจกรรม/ผลงานที่นำเสนอ</th> <th>๒๕๕๓</th> <th>๒๕๕๔</th> <th>๒๕๕๕-๒๕๕๘</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑. กำหนดกรอบโครงการ / รายละเอียดเพื่อจัดทำคำขอ งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๔</td> <td>*****</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>๒. จัดหาผู้รับจ้างตามขั้นตอนของระเบียบเพื่อดำเนินการโครงการ</td> <td></td> <td>*****</td> <td></td> </tr> <tr> <td>๓. ดำเนินการก่อสร้าง ตอน ๓, ตอน ๔ และตอน ๒ ตามลำดับ / คาดว่า จะแล้วเสร็จปี ๒๕๕๘</td> <td></td> <td></td> <td>*****</td> </tr> </tbody> </table>	กิจกรรม/ผลงานที่นำเสนอ	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕-๒๕๕๘	๑. กำหนดกรอบโครงการ / รายละเอียดเพื่อจัดทำคำขอ งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๔	*****			๒. จัดหาผู้รับจ้างตามขั้นตอนของระเบียบเพื่อดำเนินการโครงการ		*****		๓. ดำเนินการก่อสร้าง ตอน ๓, ตอน ๔ และตอน ๒ ตามลำดับ / คาดว่า จะแล้วเสร็จปี ๒๕๕๘			*****	รับผิดชอบ รับผิดชอบ
กิจกรรม/ผลงานที่นำเสนอ	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕-๒๕๕๘															
๑. กำหนดกรอบโครงการ / รายละเอียดเพื่อจัดทำคำขอ งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๔	*****																	
๒. จัดหาผู้รับจ้างตามขั้นตอนของระเบียบเพื่อดำเนินการโครงการ		*****																
๓. ดำเนินการก่อสร้าง ตอน ๓, ตอน ๔ และตอน ๒ ตามลำดับ / คาดว่า จะแล้วเสร็จปี ๒๕๕๘			*****															

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล						หลัก ธรรมาภิบาล															
คำถาม ง ๒	"แผนปฏิบัติการ" และ "แผนงบประมาณ" โครงการมีความสอดคล้องกันหรือไม่ (X) มี () ไม่มี * ถ้าตอบว่า " มีความสอดคล้อง" โปรดแสดงรายละเอียดต่อไปนี้ แสดงรายงานที่เปรียบเทียบ "แผนปฏิบัติการ และ "แผนงบประมาณ"					รับผิดชอบ รับผิดชอบ															
ง ๒.๑	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ปีงบประมาณ</th> <th>๒๕๕๔</th> <th>๒๕๕๕</th> <th>๒๕๕๖</th> <th>๒๕๕๗- ๒๕๕๘</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>แผนปฏิบัติการ</td> <td>เริ่ม โครงการ</td> <td>การ ก่อสร้าง ตอนที่ ๓ ระยะทาง ๓๑ กม.</td> <td>การ ก่อสร้าง ตอนที่ ๔ ระยะทาง ๓๐ กม.</td> <td>การก่อสร้าง ตอนที่ ๒ ระยะทาง ๒๖ กม.</td> </tr> <tr> <td>เงินงบประมาณแต่ละปี (ล้านบาท)</td> <td>๑๕๗</td> <td>๗๗๕</td> <td>๗๕๐</td> <td>๔๙๓</td> </tr> </tbody> </table>					ปีงบประมาณ	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗- ๒๕๕๘	แผนปฏิบัติการ	เริ่ม โครงการ	การ ก่อสร้าง ตอนที่ ๓ ระยะทาง ๓๑ กม.	การ ก่อสร้าง ตอนที่ ๔ ระยะทาง ๓๐ กม.	การก่อสร้าง ตอนที่ ๒ ระยะทาง ๒๖ กม.	เงินงบประมาณแต่ละปี (ล้านบาท)	๑๕๗	๗๗๕	๗๕๐	๔๙๓	
ปีงบประมาณ	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗- ๒๕๕๘																	
แผนปฏิบัติการ	เริ่ม โครงการ	การ ก่อสร้าง ตอนที่ ๓ ระยะทาง ๓๑ กม.	การ ก่อสร้าง ตอนที่ ๔ ระยะทาง ๓๐ กม.	การก่อสร้าง ตอนที่ ๒ ระยะทาง ๒๖ กม.																	
เงินงบประมาณแต่ละปี (ล้านบาท)	๑๕๗	๗๗๕	๗๕๐	๔๙๓																	
คำถาม ง ๓	ในแผนปฏิบัติการได้มีการคำนึงถึงมาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า "มี" โปรดให้รายละเอียดต่อไปนี้ ระบุถึงมาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบดังกล่าว.....					รับผิดชอบ ชอบ นิติธรรม															
ง ๓.๑	การดำเนินการทุกขั้นตอนจะต้องเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกรมทางหลวงมีช่องทางในการร้องเรียนรองรับไว้ หากมีการดำเนินการที่ไม่โปร่งใสหรือขัดแย้งกับกฎหมาย																				
ประเด็นที่ ๘	ทบทวน/การปรับเปลี่ยนแผน (งาน งบประมาณ และ ระยะเวลา)																				
คำถาม ง ๔	โครงการมีการเตรียมการโดยกำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ ในกรณีที่มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก หรือไม่ (X) มี () ไม่มี * ถ้าตอบว่า "มี" โปรดสรุปว่าได้กำหนดทางเลือกไว้อย่างไรบ้าง.					รับผิดชอบ ชอบ															
	การดำเนินการก่อสร้างอาจมีความเสี่ยงที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผน ผู้รับผิดชอบโครงการได้เตรียมการรับมือกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงปัจจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นไว้เรียบร้อยแล้ว																				

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ง ๔.๑	สรุปทางเลือกที่เป็นไปได้ในกรณีที่มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก..... * ให้สรุปว่า (๑) แต่ละสถานการณ์มีทางเลือกอะไรบ้าง (๒) เรียงลำดับทางเลือกพร้อมเหตุผล	รับผิดชอบ
	กรณีต้นทุนค่าก่อสร้างเพิ่มขึ้น กรมทางหลวงได้มีการกำหนดราคากลางที่รองรับการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงดังกล่าวให้แก่ผู้รับเหมาเรียบร้อยแล้ว ในการให้เงินชดเชยค่างานก่อสร้าง (ค่า K)	
คำถาม ง ๕	ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบและเห็นชอบกับทางเลือกในการเตรียมการกรณีที่มีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกที่กำหนดขึ้น ใช่หรือไม่ (X) ใช่ () ไม่ใช่ ถ้าตอบว่า "ใช่" โปรดให้รายละเอียด	รับผิดชอบ
	การดำเนินการเพื่อรองรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นเป็นแนวทางปฏิบัติปกติของโครงการในลักษณะนี้	
ง ๕.๑	โปรดสรุปประเด็นที่ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบและเห็นชอบกับทางเลือกในการเตรียมการในกรณีที่มีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกที่กำหนดขึ้น	รับผิดชอบ
	การเปลี่ยนแปลงต้นทุนของค่าก่อสร้าง	
ประเด็นที่ ๙	สรุปปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และบทเรียนจากการดำเนินโครงการ	
คำถาม ง ๖	มีรายงานการศึกษาที่สรุปปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และบทเรียนจากการดำเนินโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	ความโปร่งใส
ง ๖.๑	เขียนสรุปปัญหา อุปสรรค ที่ต้องตระหนักระหว่างการดำเนินโครงการ ซึ่งถ้าเกิดขึ้นจะกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ	ความโปร่งใส
	การดำเนินโครงการลักษณะนี้ ผู้รับผิดชอบโครงการมีประสบการณ์และมีการจัดการความรู้ถึงปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้นไว้ เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันอยู่แล้ว	
ง ๖.๒	เขียนสรุปการวางแผนแนวทางในการแก้ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	สนองตอบรับ
	โครงการนี้อาจส่งผลแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หากเกิดความล่าช้าในการดำเนินโครงการ ทั้งนี้ได้เตรียมช่องทางในการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการดำเนินโครงการไว้ด้วยแล้ว	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
คำถาม จ:	การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการต่อเนื่องและโครงการที่ทำเสร็จแล้ว และต้องการขยายผลโครงการ	
ประเด็นที่ ๑๐	ทบทวน/ตรวจสอบสถานภาพโครงการ	
คำถาม จ ๑ ๑.๑	หน่วยงานมีรายงานประเมินผลการใช้งานโครงการที่ผ่านมาหรือไม่ () มี (x) ไม่มี ถ้าตอบว่า "มี" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้ ระบุผู้รับผิดชอบในการบริหาร จัดการ / ดูแล / บำรุงรักษาผลผลิตโครงการ	รับผิดชอบ รับผิดชอบ
๑.๒	ระบุแนวทางการประเมินผลลัพธ์และความพึงพอใจกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย *กรณีที่ไม่มียางานประเมินผลการใช้งานโครงการที่ผ่านมา ไม่ต้องตอบ	รับผิดชอบ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

**กรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ
หน่วยงานอื่น จังหวัด และกลุ่มจังหวัด**

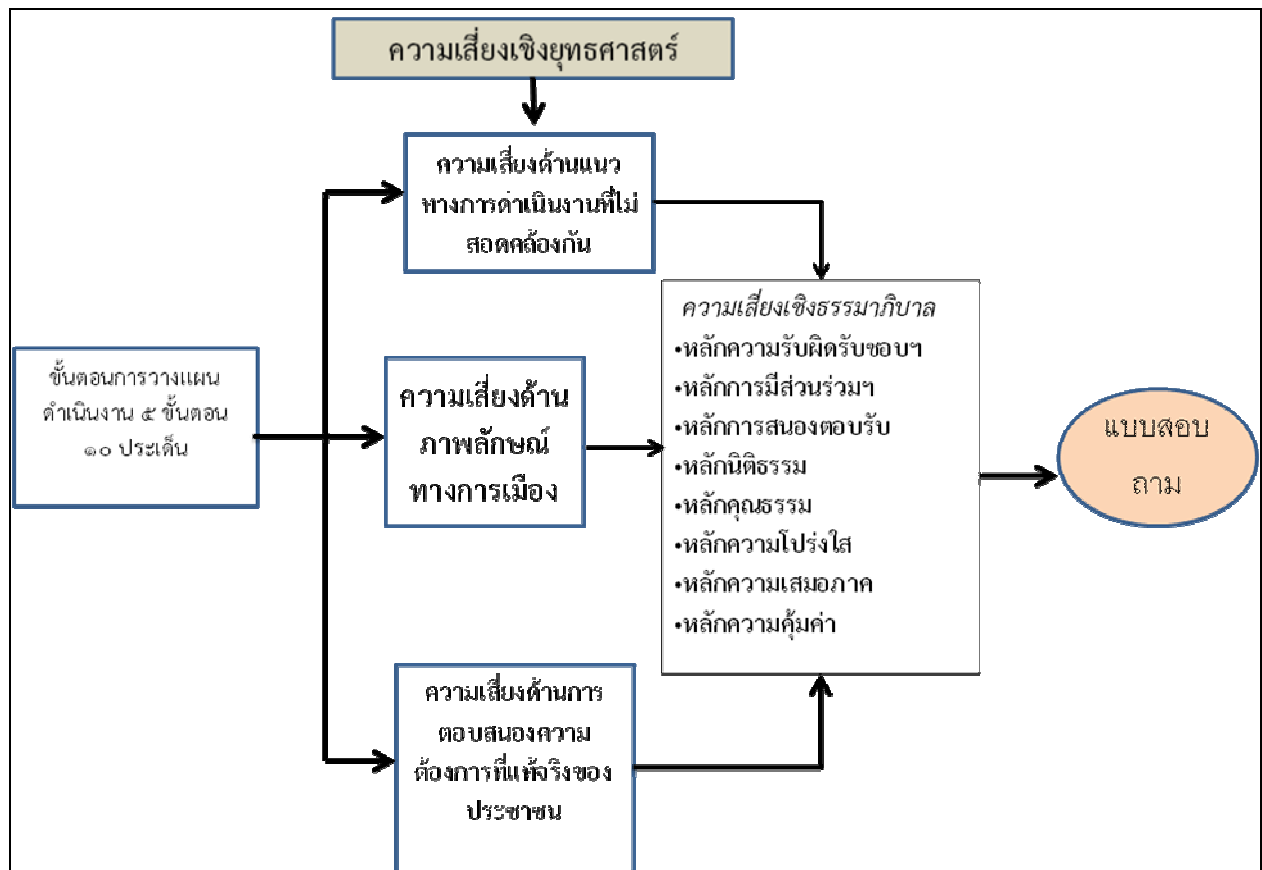
มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๑ ได้ระบุให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลไว้ ๒ ลักษณะคือ ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ และความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ทั้งนี้ การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการนั้น เป็นการวิเคราะห์แผนงาน/โครงการในช่วงเวลาพิจารณาจัดทำคำของบประมาณแผ่นดิน ซึ่งยังไม่ได้อนุมัติงบประมาณ จึงแตกต่างจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรี เพราะเป็นการวิเคราะห์แผนงาน/โครงการในช่วงเวลาที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณและเริ่มการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ จนถึงแผนงาน/โครงการได้ดำเนินการไปจนถึงขั้นแล้วเสร็จ

ตัวแบบที่ใช้สำหรับวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงานโครงการ ยังคงเป็นตัวแบบเดิมที่ใช้ในการสร้างชุดคำถามเมื่อปีงบประมาณ ๒๕๕๓ และ ๒๕๕๔ คือกำหนดให้ตัวแบบมี ๓ ตัวแปรหลักที่ใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถามเพื่อให้ได้คำตอบมาวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลไปพร้อมๆ กัน ตัวแปรดังกล่าวได้แก่

- ๑) การวางแผนดำเนินงานของแผนงาน/โครงการ
- ๒) ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์
- ๓) ความเสี่ยงเชิงธรรมาภิบาล

ตัวแบบที่กำหนดขึ้นนี้ได้เชื่อมโยงความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ ๓ มิติ และความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล ๘ ประการ กับขั้นตอนการวางแผนโครงการ ๕ ขั้นตอน ๑๐ ประเด็นคำถามหลักเข้าด้วยกัน เพื่อจะได้สามารถวิเคราะห์ได้ว่า แผนงาน/โครงการก่อนของบประมาณแผ่นดิน ได้รับการวางแผนอย่างถูกต้องตามหลักธรรมาภิบาลหรือไม่ การละเว้นไม่จัดทำแผนงาน/โครงการในแต่ละขั้นตอนของการวางแผนโครงการอย่างมีธรรมาภิบาล จะก่อให้เกิดความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ด้านใดบ้าง ความเชื่อมโยงของ ๓ ตัวแปรข้างต้นได้แสดงไว้ในภาพที่ ผผนวก ก-๑ โดยคำตอบที่ได้จากชุดคำถามคือข้อมูลดิบที่จะนำไปประเมินว่าแผนงาน/โครงการที่จัดทำคำขอมานั้น มีความเสี่ยงที่ไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลหรือไม่มากน้อยเพียงใด

ภาคผนวกรูปที่ ก-๑ : กรอบความสัมพันธ์ของตัวแปรในการปรับปรุงชุดคำถาม

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล หน่วยงานผู้เสนอคำขอของบประมาณจะต้อง
ตอบคำถามรวม ๕ ชุด ประกอบด้วย ชุด ก ถึง จ

เป้าหมายของข้อคำถามเพื่อตอบโจทยว่า ผู้จัดทำคำของบประมาณแผ่นดินได้ใช้หลัก
ธรรมาภิบาลในการวางแผนและวิเคราะห์แผนงาน/โครงการหรือไม่ เพื่อให้ได้คำตอบที่เพียงพอแก่การ
วิเคราะห์ ชุดคำถามนี้ประกอบด้วยคำถาม ๕ ชุด คือคำถามชุด ก ข ค ง และ จ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน
การวางแผนและบริหารแผนงาน/โครงการของสำนักงบประมาณ ดังนี้

- ก.การริเริ่มแผนงาน/โครงการและการวิเคราะห์เบื้องต้น
ข.การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดของแผนงาน/โครงการ
ค.การวิเคราะห์และจัดสรรงบประมาณ
ง. การเตรียมการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินแผนงาน/โครงการ
จ.การพิจารณาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการที่ผ่านมา

คำถามชุด ก	ริเริ่มโครงการใหม่และการวิเคราะห์เบื้องต้น
ประเด็นที่ ๑	พิจารณาที่มาโครงการ กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ประเด็นที่ ๒	พิจารณาศักยภาพและความพร้อมของโครงการ
คำถามชุด ข:	การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ
ประเด็นที่ ๓	พิจารณาขอบเขตของโครงการ
ประเด็นที่ ๔	วิเคราะห์กระบวนการนำส่งผลผลิตและทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการ
ประเด็น ๕	การวิเคราะห์ความคุ้มค่าและผลประโยชน์ของโครงการ
คำถามชุด ค	วิเคราะห์และจัดสรรงบประมาณโครงการ
ประเด็นที่ ๖	วิเคราะห์ต้นทุนและทบทวน/เปรียบเทียบกับโครงการอื่น จัดลำดับความสำคัญของโครงการ และประเมินความคุ้มค่าและผลประโยชน์ ผลกระทบที่จะได้รับเพื่อจัดทำคำของบประมาณ
คำถามชุด ง:	การเตรียมการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ
ประเด็นที่ ๗	พิจารณาความคืบหน้าตามแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ
ประเด็นที่ ๘	ทบทวน/การปรับเปลี่ยนแผน (งาน งบประมาณ และ ระยะเวลา)
ประเด็นที่ ๙	สรุปปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และบทเรียนจากการดำเนินโครงการ
คำถาม จ:	การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการต่อเนื่องและโครงการที่ทำเสร็จแล้วและต้องการขยายผลโครงการ
ประเด็นที่ ๑๐	ทบทวน/ตรวจสอบสภาพภาพโครงการ

ภาคผนวก ข

การแบ่งลักษณะโครงการ

ลักษณะของโครงการของหน่วยงานที่เสนอของบประมาณในปัจจุบัน แบ่งเป็น ๑๐ ด้าน ซึ่งสามารถจำแนกออกได้เป็น ๔ ลักษณะใหญ่ๆ คือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริการชุมชนและสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านอื่นๆ รายละเอียด ดังนี้

ก. ด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วยโครงการที่มีลักษณะต่อไปนี้

๐๑ การบริหารงานทั่วไปของรัฐ

๐๑๑ องค์การบริหารของรัฐ การบริหารงานคลัง การบริหารงานต่างประเทศ

- ๐๑๑๑ องค์การบริหารของรัฐ
- ๐๑๑๒ การบริหารงานคลัง
- ๐๑๑๓ การบริหารงานต่างประเทศ

๐๑๒ ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจต่างประเทศ

- ๐๑๒๑ ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจแก่ประเทศที่กำลังพัฒนา
- ๐๑๒๒ ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจผ่านองค์การระหว่างประเทศ

๐๑๓ การบริหารทั่วไป

- ๐๑๓๑ การบริหารงานบุคคล
- ๐๑๓๒ งานวางแผนและสถิติ
- ๐๑๓๓ การบริหารงานทั่วไปอื่น

๐๑๔ การวิจัยพื้นฐาน

- ๐๑๔๐ การวิจัยพื้นฐาน

๐๑๕ การวิจัยและการพัฒนาด้านการบริหารทั่วไปของรัฐ

- ๐๑๕๐ การวิจัยและการพัฒนาด้านการบริหารทั่วไปของรัฐ

๐๑๖ การบริหารทั่วไปอื่น

- ๐๑๖๐ การบริหารทั่วไปอื่น

๐๑๗ การชำระหนี้เงินกู้

- ๐๑๗๐ การชำระหนี้เงินกู้

๐๑๘ เงินโอนให้ท้องถิ่น

- ๐๑๘๐ เงินโอนให้ท้องถิ่น

๐๒ การป้องกันประเทศ

๐๒๑ งานกองทัพบ

- ๐๒๑๐ งานกองทัพบ

๐๒๒ การรักษาดินแดน

- ๐๒๒๐ การรักษาดินแดน

๐๒๓ ความช่วยเหลือทางการทหารแก่ต่างประเทศ

- ๐๒๓๐ ความช่วยเหลือทางการทหารแก่ต่างประเทศ

- ๐๒๔ การวิจัยประยุกต์และการพัฒนาอาวุธยุทธโปกรณ์
 - ๐๒๔๐ การวิจัยประยุกต์และการพัฒนาอาวุธยุทธโปกรณ์
- ๐๒๕ การป้องกันอื่น
 - ๐๒๕๐ การป้องกันอื่น
- ๐๓ การรักษาความสงบภายใน
 - ๐๓๑ งานตำรวจ
 - ๐๓๑๐ งานตำรวจ
 - ๐๓๒ งานป้องกันอัคคีภัย
 - ๐๓๒๐ งานป้องกันอัคคีภัย
 - ๐๓๓ งานตุลาการ
 - ๐๓๓๐ งานตุลาการ
 - ๐๓๔ งานราชทัณฑ์
 - ๐๓๔๐ งานราชทัณฑ์
 - ๐๓๕ การวิจัยและการพัฒนาด้านการรักษาความสงบภายใน
 - ๐๓๕๐ การวิจัยและการพัฒนาด้านการรักษาความสงบภายใน
 - ๐๓๖ งานรักษาความสงบภายในอื่น
 - ๐๓๖๐ งานรักษาความสงบภายในอื่น

ข. ด้านเศรษฐกิจ (๐๔) ประกอบด้วยโครงการที่ให้ผลผลิตและผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจ

- ๐๔ การเศรษฐกิจ
 - ๐๔๑ การเศรษฐกิจทั่วไป การพาณิชย์ และการแรงงาน
 - ๐๔๑๑ การเศรษฐกิจทั่วไปและการพาณิชย์
 - ๐๔๑๒ การแรงงาน
 - ๐๔๒ การเกษตร การป่าไม้ การประมง และการสงวนพันธุ์สัตว์ป่า
 - ๐๔๒๑ การเกษตร
 - ๐๔๒๒ การป่าไม้
 - ๐๔๒๓ การประมงและการสงวนพันธุ์สัตว์ป่า
 - ๐๔๓ การเชื้อเพลิงและพลังงาน
 - ๐๔๓๑ การทำเหมืองถ่านหินและแร่ที่เป็นเชื้อเพลิง
 - ๐๔๓๒ งานปิโตรเลียมและก๊าซ
 - ๐๔๓๓ งานเชื้อเพลิงนิวเคลียร์
 - ๐๔๓๔ งานเชื้อเพลิงอื่น
 - ๐๔๓๕ การไฟฟ้า
 - ๐๔๓๖ การพลังงานอื่น
 - ๐๔๔ การเหมืองแร่ ทรัพยากรธรณี การอุตสาหกรรม และการโยธา
 - ๐๔๔๑ การเหมืองแร่และทรัพยากรธรณี
 - ๐๔๔๒ การอุตสาหกรรม
 - ๐๔๔๓ การโยธา

๐๔๕ การขนส่ง

- ๐๔๕๑ การขนส่งทางบก
- ๐๔๕๒ การขนส่งทางน้ำ
- ๐๔๕๓ การรถไฟ
- ๐๔๕๔ การขนส่งทางอากาศ
- ๐๔๕๕ ระบบการขนส่งทางท่อและทางอื่น

๐๔๖ การสื่อสาร

- ๐๔๖๐ การสื่อสาร

๐๔๗ การอุตสาหกรรมอื่น

- ๐๔๗๑ การค้า
- ๐๔๗๒ การโรงแรมและภัตตาคาร
- ๐๔๗๓ การท่องเที่ยว
- ๐๔๗๔ โครงการพัฒนาอเนกประสงค์

๐๔๘ การวิจัยและการพัฒนาด้านการเศรษฐกิจ

- ๐๔๘๑ การวิจัยและการพัฒนาด้านการเศรษฐกิจทั่วไป การพาณิชย์ และการแรงงาน
- ๐๔๘๒ การวิจัยและการพัฒนาด้านการเกษตร การป่าไม้ การประมง และการสงวนพันธุ์สัตว์ป่า
- ๐๔๘๓ การวิจัยและการพัฒนาด้านการเชื้อเพลิงและพลังงาน
- ๐๔๘๔ การวิจัยและการพัฒนาด้านการเหมืองแร่ ทรัพยากรธรณี การอุตสาหกรรม และการโยธา
- ๐๔๘๕ การวิจัยและการพัฒนาด้านการขนส่ง
- ๐๔๘๖ การวิจัยและการพัฒนาด้านการสื่อสาร
- ๐๔๘๗ การวิจัยและการพัฒนาด้านการอุตสาหกรรมอื่น

๐๔๙ การเศรษฐกิจอื่น

- ๐๔๙๐ การเศรษฐกิจอื่น

ค. ด้านบริการชุมชนและสังคม ประกอบด้วยโครงการที่มีลักษณะต่อไปนี้

๐๕ การสิ่งแวดล้อม

๐๕๑ การกำจัดของเสีย

- ๐๕๑๐ การกำจัดของเสีย

๐๕๒ การกำจัดน้ำเสีย

- ๐๕๒๐ การกำจัดน้ำเสีย

๐๕๓ การควบคุมและกำจัดมลภาวะ

- ๐๕๓๐ การควบคุมและกำจัดมลภาวะ

๐๕๔ การรักษาระบบนิเวศวิทยาและภูมิทัศน์

- ๐๕๔๐ การรักษาระบบนิเวศวิทยาและภูมิทัศน์

- ๐๕๕ การวิจัยและการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม
 - ๐๕๕๐ การวิจัยและการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม
- ๐๕๖ การสิ่งแวดล้อมอื่น
 - ๐๕๖๐ การสิ่งแวดล้อมอื่น
- ๐๖ การเคหะและชุมชน
 - ๐๖๑ การเคหะ
 - ๐๖๑๐ การเคหะ
 - ๐๖๒ การพัฒนาชุมชน
 - ๐๖๒๐ การพัฒนาชุมชน
 - ๐๖๓ การจัดหาน้ำอุปโภคบริโภค
 - ๐๖๓๐ การจัดหาน้ำอุปโภคบริโภค
 - ๐๖๔ งานไฟฟ้าถนน
 - ๐๖๔๐ งานไฟฟ้าถนน
 - ๐๖๕ การวิจัยและการพัฒนาด้านการเคหะและชุมชน
 - ๐๖๕๐ การวิจัยและการพัฒนาด้านการเคหะและชุมชน
 - ๐๖๖ การเคหะและชุมชนอื่น
 - ๐๖๖๐ การเคหะและชุมชนอื่น
- ๐๗ การสาธารณสุข
 - ๐๗๑ งานอุปกรณ์การแพทย์
 - ๐๗๑๑ งานอุปกรณ์เภสัชกรรม
 - ๐๗๑๒ งานอุปกรณ์การแพทย์อื่น
 - ๐๗๑๓ งานอุปกรณ์การบำบัดรักษา
 - ๐๗๒ งานสถานพยาบาลและผู้ป่วยนอก
 - ๐๗๒๑ งานสถานพยาบาลทั่วไป
 - ๐๗๒๒ งานสถานพยาบาลเฉพาะโรค
 - ๐๗๒๓ งานสถานทันตกรรม
 - ๐๗๒๔ งานสถานพยาบาลอื่น
 - ๐๗๓ งานโรงพยาบาล
 - ๐๗๓๑ งานโรงพยาบาลทั่วไป
 - ๐๗๓๒ งานโรงพยาบาลเฉพาะโรค
 - ๐๗๓๓ งานศูนย์อายุรเวชและสูตินรีเวช
 - ๐๗๓๔ งานสถานพักฟื้น
 - ๐๗๔ งานบริการสาธารณสุข
 - ๐๗๔๐ งานบริการสาธารณสุข

- ๐๗๕ งานวิจัยสาธารณสุข
 - ๐๗๕๐ งานวิจัยสาธารณสุข
- ๐๗๖ งานสาธารณสุขอื่น
 - ๐๗๖๐ งานสาธารณสุขอื่น
- ๐๘ การศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ
 - ๐๘๑ การกีฬาและนันทนาการ
 - ๐๘๑๐ การกีฬาและนันทนาการ
 - ๐๘๒ วัฒนธรรม
 - ๐๘๒๐ วัฒนธรรม
 - ๐๘๓ การกระจายเสียงและสิ่งพิมพ์
 - ๐๘๓๐ การกระจายเสียงและสิ่งพิมพ์
 - ๐๘๔ การศาสนาและบริการชุมชนอื่น
 - ๐๘๔๐ การศาสนาและบริการชุมชนอื่น
 - ๐๘๕ การวิจัยและการพัฒนาด้านการศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ
 - ๐๘๕๐ การวิจัยและการพัฒนาด้านการศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ
 - ๐๘๖ การศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการอื่น
 - ๐๘๖๐ การศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการอื่น
- ๐๙ การศึกษา
 - ๐๙๑ ระดับก่อนวัยเรียนและประถมศึกษา
 - ๐๙๑๑ ก่อนวัยเรียน
 - ๐๙๑๒ ประถมศึกษา
 - ๐๙๒ ระดับมัธยมศึกษา
 - ๐๙๒๑ มัธยมศึกษาตอนต้น
 - ๐๙๒๒ มัธยมศึกษาตอนปลาย
 - ๐๙๓ ระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา
 - ๐๙๒๐ ระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา
 - ๐๙๔ ระดับอุดมศึกษา
 - ๐๙๔๑ อุดมศึกษาตอนต้น
 - ๐๙๔๒ อุดมศึกษาตอนปลาย
 - ๐๙๕ การศึกษาไม่กำหนดระดับ
 - ๐๙๕๐ การศึกษาไม่กำหนดระดับ
 - ๐๙๖ การบริการสนับสนุนการศึกษา
 - ๐๙๖๐ การบริการสนับสนุนการศึกษา
 - ๐๙๗ การวิจัยและการพัฒนาทางการศึกษา
 - ๐๙๗๐ การวิจัยและการพัฒนาทางการศึกษา
 - ๐๙๘ การศึกษาอื่น
 - ๐๙๘๐ การศึกษาอื่น

๑๐ การสังคมสงเคราะห์

๑๐๑ การประกันสังคม

๑๐๑๑ เงินทดแทนการเจ็บป่วย

๑๐๑๒ เงินทดแทนแก่คนพิการ

๑๐๒ สวัสดิการผู้สูงอายุ

๑๐๒๐ สวัสดิการผู้สูงอายุ

๑๐๓ เงินทดแทนแก่ทายาทของผู้ได้รับสิทธิประกันสังคม

๑๐๓๐ เงินทดแทนแก่ทายาทของผู้ได้รับสิทธิประกันสังคม

๑๐๔ เงินช่วยเหลือครอบครัวและบุตร

๑๐๔๐ เงินช่วยเหลือครอบครัวและบุตร

๑๐๕ เงินทดแทนการตักงาน

๑๐๕๐ เงินทดแทนการตักงาน

๑๐๖ เงินสงเคราะห์ด้านที่อยู่อาศัย

๑๐๖๐ เงินสงเคราะห์ด้านที่อยู่อาศัย

๑๐๗ สวัสดิการสังคมอื่น

๑๐๗๐ สวัสดิการสังคมอื่น

๑๐๘ การวิจัยและการพัฒนาด้านการสังคมสงเคราะห์

๑๐๘๐ การวิจัยและการพัฒนาด้านการสังคมสงเคราะห์

๑๐๙ การสังคมสงเคราะห์อื่น

๑๐๙๐ การสังคมสงเคราะห์อื่น

ง. ด้านอื่นๆ

ภาคผนวกชุด ค

ชุดคำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการ

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ชุด ก ริเริ่มโครงการใหม่และการวิเคราะห์เบื้องต้น		
ประเด็นที่ ๑	พิจารณาที่มาโครงการ กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	
คำถาม ก ๑	โครงการนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการและ/หรือแก้ปัญหาของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ () ใช่ () ไม่ใช่ ถ้าตอบว่า "ใช่" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	สนองตอบรับ
ก ๑.๑	วัตถุประสงค์ของโครงการคือ	รับผิดรับชอบ
ก ๑.๒	กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการคือ	สนองตอบรับ
ก ๑.๓	สรุปปัญหา/ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	สนองตอบรับ
		การมีส่วนร่วม
ก ๑.๔	ระบุวิธีการเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสียได้ร่วมแสดงความคิดเห็นพร้อมเอกสารยืนยันว่ามีกิจกรรมจริง	
	* โปรดระบุเอกสารประกอบ	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ก ๑.๕	มีกลุ่มเป้าหมายใดที่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ	ความเสมอภาค
	* โปรดระบุเอกสารประกอบ	
ประเด็นที่ ๒ พิจารณาศักยภาพและความพร้อมของโครงการ		
คำถาม ก ๒	มีรายงานการทบทวนที่แสดงศักยภาพและความพร้อมของทีมงานโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี	รับผิดชอบ
ก ๒.๑	ถ้าตอบว่า " มี " หรือ "มีบางส่วน" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้ สรุปศักยภาพและความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินโครงการให้สำเร็จได้อย่างไร”	รับผิดชอบ
ก ๒.๒	ระบุว่าโครงการนี้หน่วยงานของท่านสามารถดำเนินการได้เองทั้งหมด หรือต้องมีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น กรณีที่มีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น โปรดระบุชื่อหน่วยงานที่บูรณาการด้วย	นิติธรรม
ก ๒.๓	ระบุประสบการณ์ที่ผู้รับผิดชอบ/หัวหน้าโครงการเคยบริหารโครงการลักษณะเดียวกัน	รับผิดชอบ
	* กรณีที่ไม่เคยมีประสบการณ์ ไม่ต้องตอบ	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
คำถามชุด ข	การวิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ	
ประเด็นที่ ๓	พิจารณาขอบเขตของโครงการ	
คำถาม ข ๑	โครงการนี้มีการวิเคราะห์ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบของโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " โปรดระบุรายละเอียดต่อไปนี้	รับผิดชอบ
ข ๑.๑	ผลผลิตของโครงการคือ	คุ้มค่า
ข ๑.๒	ผลลัพธ์ของโครงการคือ	คุ้มค่า
ข ๑.๓	ระบุการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพร้อมเอกสารประกอบ	การมีส่วนร่วม
	* โปรดระบุเอกสารประกอบ	
คำถาม ข ๒	มีการนำข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากำหนดขอบเขตของโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " โปรดให้รายละเอียดกิจกรรมที่ดำเนินการต่อไปนี้	การมีส่วนร่วม
ข ๒.๑	สรุปผลการประชุมชี้แจงผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อยืนยันการยอมรับของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และระบุเอกสารที่เกี่ยวข้อง	การมีส่วนร่วม
	* โปรดระบุเอกสารประกอบ	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
คำถาม ข ๓	ได้มีการนำผลการศึกษาด้านปัญหาและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการ เปิดเผยต่อสาธารณะและผู้เกี่ยวข้องหรือไม่ ถ้าตอบว่า " มี " โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	ความโปร่งใส
ข ๓.๑	ระบุวิธีการที่ได้ดำเนินการผลการศึกษาด้านผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ	ความโปร่งใส
คำถาม ข ๔	คาดว่าโครงการจะมีผลกระทบเชิงลบหรือไม่ () มี (X) ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	คุณธรรม
ข ๔.๑	ระบุผู้ที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบทางลบจากการดำเนินโครงการ	ความเสมอภาค
ข ๔.๒	ผู้รับผิดชอบมีแนวทางในการบริหารจัดการผลกระทบเชิงลบอย่างไร	ความเสมอภาค
ข ๔.๓	ระบุว่าผู้ที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจะได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสมอย่างไร	นิติธรรม
ข ๔.๔	ระบุวิธีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ทราบถึงผลกระทบเชิงลบ และผลกระทบเชิงลบนั้นเป็นที่ยอมรับหรือไม่	ความโปร่งใส
ประเด็นที่ ๔	วิเคราะห์กระบวนการนำส่งผลผลิตและทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการ	
คำถาม ข ๕	มีการกำหนดภาพแบบองค์กรพร้อมบุคลากรที่จะดำเนินงานประจำเมื่อโครงการสิ้นสุดแล้วหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " หรือ "มีบางส่วน" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	รับผิดชอบ
ข ๕.๑	ระบุองค์กร/หน่วยงานที่จะดำเนินการบริหารหลังจากโครงการเสร็จสิ้น	รับผิดชอบ

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ประเด็นที่ ๕	การวิเคราะห์ความคุ้มค่าและผลประโยชน์ของโครงการ	
คำถาม ข ๖	มีรายงานการศึกษาที่วิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า “ มี “ โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมดังต่อไปนี้ ข ๖.๑ ระบุผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการดำเนินการโครงการนี้ *กรณีโครงการด้านเศรษฐกิจ ระบุผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการดำเนินการโครงการนี้ในภาพของตัวเงินและ/ หรือไม่เป็นตัวเงิน * กรณีโครงการอื่นที่ไม่ใช่ด้านเศรษฐกิจ ระบุผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการดำเนินการโครงการนี้ทั้งทางตรงและทางอ้อม	ความคุ้มค่า ความคุ้มค่า
ข ๖.๒	ระบุความคุ้มค่าของโครงการ *กรณีโครงการด้านเศรษฐกิจ ระบุความคุ้มค่าของโครงการในเชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผล * กรณีโครงการอื่นที่ไม่ใช่ด้านเศรษฐกิจ ระบุต้นทุนประสิทธิภาพ (Cost Effectiveness) ที่คาดว่าจะต้องจ่ายในการดำเนินโครงการนี้	ความคุ้มค่า
คำถามชุด ค	การจัดลำดับและจัดสรรงบประมาณโครงการ	
ประเด็นที่ ๖	วิเคราะห์ต้นทุนและทบทวน/เปรียบเทียบกับโครงการอื่น จัดลำดับความสำคัญ ของโครงการ และประเมินความคุ้มค่าและผลประโยชน์ ผลกระทบที่จะได้รับเพื่อ จัดทำคำของบประมาณ	
คำถาม ค ๑	ผู้รับผิดชอบโครงการได้ใช้หลักความคุ้มค่าในการจัดลำดับความสำคัญของ โครงการหรือไม่ (X) ใช้ () ไม่ใช้ ถ้าตอบว่า " ใช้" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมดังต่อไปนี้ ค ๑.๑ ระบุโครงการอื่นที่ใช้เปรียบเทียบกับโครงการนี้ในการจัดลำดับความสำคัญของ โครงการ	

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ค ๑.๒	ระบุความสำคัญของโครงการนี้เปรียบเทียบกับโครงการลงทุนอื่นในด้านของมูลค่า	
คำถามชุด ง:	การเตรียมการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ	
ประเด็นที่ ๗	พิจารณาความคืบหน้าตามแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ	
คำถาม ง ๑	มีการกำหนดระยะเวลาตามขอบเขตและแผนการดำเนินโครงการต่อไปนี้ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า "มี" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมตามตารางต่อไปนี้	
ง ๑.๑	ระบุตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง "กิจกรรม" "ผลงานที่น่าส่ง" และ "กรอบระยะเวลา" * จัดทำเป็น Grant Chart ระบุกิจกรรม และช่วงเวลาชัดเจน	
คำถาม ง ๒	"แผนปฏิบัติการ" และ "แผนงบประมาณ" โครงการมีความสอดคล้องกันหรือไม่ (X) มี () ไม่มี * ถ้าตอบว่า " มีความสอดคล้อง" โปรดแสดงรายละเอียดต่อไปนี้	รับผิดชอบ
ง ๒.๑	แสดงรายงานที่เปรียบเทียบ "แผนปฏิบัติการ และ "แผนงบประมาณ"	
คำถาม ง ๓	ในแผนปฏิบัติการได้มีการคำนึงถึงมาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า "มี" โปรดให้รายละเอียดต่อไปนี้	รับผิดชอบ
ง ๓.๑	ระบุถึงมาตรการป้องกันการทุจริตและตรวจสอบดังกล่าว.....	นิติธรรม

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ประเด็นที่ ๘	ทบทวน/การปรับเปลี่ยนแผน (งาน งบประมาณ และ ระยะเวลา)	
คำถาม ง ๔	โครงการมีการเตรียมการโดยกำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ ในกรณีที่มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก หรือไม่ () มี (X) ไม่มี * ถ้าตอบว่า "มี" โปรดสรุปว่าได้กำหนดทางเลือกไว้อย่างไรบ้าง.	รับผิดชอบ
ง ๔.๑	สรุปทางเลือกที่เป็นไปได้ในกรณีที่มีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอก..... * ให้สรุปว่า (๑) แต่ละสถานการณ์มีทางเลือกอะไรบ้าง (๒) เรียงลำดับทางเลือก พร้อมเหตุผล	รับผิดชอบ
คำถาม ง ๕	ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบและเห็นชอบกับทางเลือกในการเตรียมการกรณีที่มีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกที่กำหนดขึ้น ใช่หรือไม่ () ใช่ (X) ไม่ใช่ ถ้าตอบว่า "ใช่" โปรดให้รายละเอียด	รับผิดชอบ
ง ๕.๑	โปรดสรุปประเด็นที่ผู้รับผิดชอบโครงการได้รับทราบและเห็นชอบกับทางเลือกในการเตรียมการในกรณีที่มีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกที่กำหนดขึ้น	รับผิดชอบ

คำถามสำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล		หลัก ธรรมาภิบาล
ประเด็นที่ ๙	สรุปปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และบทเรียนจากการดำเนินโครงการ	
คำถาม ง ๖	มีรายงานการศึกษาที่สรุปปัญหา อุปสรรค วิธีการแก้ไข และบทเรียนจากการดำเนินโครงการหรือไม่ () มี (X) ไม่มี ถ้าตอบว่า " มี " โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	ความโปร่งใส
ง ๖.๑	เขียนสรุปปัญหา อุปสรรค ที่ต้องตระหนักระหว่างการดำเนินโครงการ ซึ่งถ้าเกิดขึ้นจะกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ	ความโปร่งใส
ง ๖.๒	เขียนสรุปการวางแผนทางในการแก้ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	สนองตอบรับ
คำถาม จ:	การประเมินผลการดำเนินงานของโครงการต่อเนื่องและโครงการที่ทำเสร็จแล้ว และต้องการขยายผลโครงการ	
ประเด็นที่ ๑๐	ทบทวน/ตรวจสอบสถานภาพโครงการ	
คำถาม จ ๑	หน่วยงานมีรายงานประเมินผลการใช้งานโครงการที่ผ่านมาหรือไม่ (X) มี () ไม่มี ถ้าตอบว่า "มี" โปรดให้รายละเอียดเพิ่มเติมต่อไปนี้	รับผิดชอบ
๑.๑	ระบุผู้รับผิดชอบในการบริหาร จัดการ / ดูแล / บำรุงรักษาผลผลิตโครงการ	รับผิดชอบ
๑.๒	ระบุแนวทางการประเมินผลลัพธ์และความพึงพอใจกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย *กรณีที่ไม่มียาขงงานประเมินผลการใช้งานโครงการที่ผ่านมา ไม่ต้องตอบ	รับผิดชอบ